

ISSUE #034 • MONSEY: Candle Lighting - 8:08 • Shabbos Ends - 9:18 • June 8, 2019 • 5 Sivan, 5779 • BS"D

רס התורה

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

PARSHAS BAMIDBAR

הגזכר
ושמחה

COMING SOON: ענפי ארץ
 ALL NEW ORIGINAL CONTENT

ENGLISH
 DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
 PENINIM ON THE TORAH • KINDER TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

Shavuos

SAMEACH

WISHING YOU A
CHAG KASHER V'SAMEACH!
THE RAMAPOST TEAM

Shraga Rajel Dani Yussif
Levi Sarah Shulz

MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR **\$360**

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, le'iluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

RESERVED
PARSHAS PINCHUS
 ENTIRE WEEK OF
 7/20/19

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
 CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
 Compilation of Divrei Torah
 (English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
 Dvar Torah &
 Weekly Yahrzeits
 (English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
 R' Gamliel Rabinowitz
 (Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
 R' Elimelech Biderman
 (English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
 (Hebrew / English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
 R' Shmuel Gluck
 (English)
 *CONTACT INFO@AREIVIM.COM

*AMOUNT DISTRIBUTED

טיב הקהילה

בס"ד
יו"לע"יקהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנוהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Bamidbar

5779

No.

463.365

טיב המערכת

לקחתי את הלויים – I have taken the Levites

Moreinu HaRav relates: 'A man came to me with a request, that I should bless him that he should win the very large lottery. I told him: Many people before you have already asked for the same request, and why should HaKadosh Baruch Hu specifically let you win the large lottery? He replied: If I win the lottery, I promise that I will quit my job and I will sit in Kollel and learn all day long. I told him: You should know that HaKadosh Baruch Hu has thousands of young men sitting and learning in Kollel every day without having to promise HaKadosh Baruch Hu that this will happen only if they win the lottery.'

HaKadosh Baruch Hu chose the tribe of Levi to serve Him in the Mishkan (3:12). Rashi explains the reason that HaKadosh Baruch Hu specifically chose them: 'For the service had been performed by the firstborn, but when they sinned by the Golden Calf they were disqualified. And the Levites, who did not participate in idol-worship were chosen instead of them.' Another reason is brought down in the *sefer* Tzror HaMor and briefly, this is what it says: 'My opinion of this is that the tribe of Levi was chosen in Egypt because of their sanctity and higher status, since part of them were chosen to be involved in Torah and conveying the covenant transferred to them by their father Yaakov, which he received from Avraham, Yitzchak, Shem, and Ever. This is why they were chosen, and Hashem Yisbarach wanted them to serve him and stand in His sanctuary. Therefore, Hashem Yisbarach gave the tribe of Levi the task to guard the Sanctuary because there were wholehearted and clinging to Hashem. Before Me their souls craved the Torah more than the wives of their youth. The Torah contains all the enjoyments and silver and gold since it is more honorable than any precious article.

The tribe of Levi separated themselves from all the other tribes, whether in Egypt where they sat and involved themselves in Torah, or with the sin of the Golden Calf – as they were the only tribe that did not join with the multitude in the sin. In the merit of this separation, HaKadosh Baruch Hu chose them to be His watchmen, the guards of the Holy Sanctuary, attendants of Hashem. We learn from these words that if a person separates himself for the study of Torah and service of Hashem Yisbarach then, HaKadosh Baruch Hu will take away all other troubles and He will be concerned for their needs. As it states in Avos (3:6) 'If someone takes upon himself the yoke of Torah, the yoke of government and the yoke of worldly responsibilities are removed from him.' But this does not work the other way. It is not possible to ask of HaKadosh Baruch Hu to win the lottery and then promise to sit and learn. Just as the tribe of Levi did not come and say to HaKadosh Baruch Hu, 'Choose us to serve in the Sanctuary and we will not sin by the Golden Calf.

- Tiv HaTorah - Bamidbar

טיב ההשגחה

מצוה גוררת מצוה – One mitzvah leads to another

Two men are partners in one mitzvah, one picks up the sheets from the printer and the other distributes them. One of the early places for distributing the sheets is the large shul of Zichron Moshe in the holy city of Yerushalayim. The mitzvah this young man does, is pick up Tiv Hakehila and bring it to the shul which he does every week and it literally gives him joy of life. He calls the printer early in the week, so he does not forget to prepare the bundle for him. The boy learns in a distant yeshiva and every week for years he fulfills this mitzvah. Last Friday I saw this man in Zichron Moshe and he told me that he did not yet have the Tiv Hakehila. I told him I would send it to him from my house. I went up to my house thinking that I would ask someone coming up to me to take the sheets to Zichron Moshe, however, as the minutes went by, no one came to my house. I waited another few minutes, and an hour went by and no one came. I saw the situation, so I grabbed a bunch of sheets and raised a Tefillah to the Creator of the World and I said: "Ribono shel Olam, it is very hot outside and walking is very difficult for me. I will do my part by going downstairs to the entrance of the house, and You, please send me a young man to take the bundle to Zichron Moshe to spread Emunah in Israel.

I went down two floors when I saw a young man. I called to him and to my surprise, it was the same young man who picks up the sheets from the printer every week and brings them to Zichron Moshe. The boy was happy to continue his custom and he was the happiest person. He easily ran to do the mitzvah and thanked me for the opportunity. I also did not have to explain to him who to give the sheets to since he did this every week.

- Moreinu HaRav shlit"z

פתקא משמיא – A note from Heaven

I had some *maser* money to give to Tzedakah and I did not know who to give the money to. I was undecided about several recipients and I asked Hashem to help me give the money to an appropriate poor individual.

A good friend called me and without any prompting, told me about another friend who was in a desperate financial situation. They were about to shut off his electricity because he owed 1,233 shekel and he was calling several friends to try to raise the money for him.

I excitedly told him that I would pay the entire sum and I explained to him that I had money for Tzedakah and I did not know who to give it to and I asked for guidance from the Creator of the World and the amount that I had to give was exactly 1,233 shekel!!!

We both rejoiced over the incomparable *hashgacha*!!!

ד.ל

כח תפילת האבות על בניהם
The Power of the Father's Prayer for their
Children

לבני בנימין תולדתם למשפחתם לבית אבתם שמת מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה בנימין חמשה ושלשים אלף וארבע מאות: לבני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה דן שנים וששים אלף ושבע מאות: (א-לז-לז)

For the sons of Binyamin, their offspring according to their families, according to their fathers' house, by number of the names, from twenty years of age and up, everyone who goes out to the army. Their counted ones, for the tribe of Binyamin, thirty-five thousand, four hundred. For the sons of Dan, their offspring according to their families, according to their fathers' house, by number of the names, from twenty years of age and up, everyone who goes out to the army. Their counted ones, for the tribe of Dan, sixty-two thousand, seven hundred. (1-36-39)

The Torah juxtaposes the counting of the tribe of Binyamin next to the counting of the tribe of Dan, whether here in our parsha or in Parashas Vayigash (46:21-23) when the Torah enumerates the seventy souls that went down to Egypt with Yaakov Avinu. Perhaps the intent of the Torah is to teach us that a person should not give up hope from beseeching Hashem for the success and elevation of his children, even if he sees that their nature and frailty does not allow them to elevate to lofty levels in Torah and service. In Parashas Vayigash we see that Binyamin was blessed with ten sons and Dan was only blessed with one son. Normally, there would not be much hope that this son would succeed spiritually or physically, since Chushim was not in a position to succeed, he was lame and deaf, and by Biblical law he could not be included in the community *Rachmana litzlan*. In reality we see that despite his disabilities, he merited great success, as we see from the passage before us that the tribe of Binyamin started with ten sons and now counted at only 35,400 and the tribe of Dan which started with just Chushim now stood at 62,700, almost double to that of the tribe of Binyamin. This tells us that the one man of limited abilities merited almost 18 times that of the ordinary person ($18 \times 3,540 = 63,720$).

Chushim also merited additional success than the other people of his generation. After the passing of Yaakov, when his sons came to the Me'aras Hamachpeilah to bury their father, Eisav showed up and stood at the opening of the cave and blocked the burial of Yaakov. He argued that the place where Yaakov's sons wanted to bury their father was already reserved for him since Yaakov gave up the rights to the cave when he buried Leah there. Yaakov's sons could not change Eisav's mind. While they were arguing, Chushim asked what the delay was in the burial of his grandfather, and they showed him Eisav standing and blocking the entrance. Since he was deaf, he could not hear Eisav's rationale, and he became filled with anger for the disgrace of his grandfather and he smacked Eisav in the face. His blow knocked Eisav's head off and this removed the encrustation blocking the sanctity of Israel. This merit fell to him because he could not hear.

From here we learn that success is not based on the characteristics and power of the person. Sometimes the one who seems weak by nature can be victorious in battle. Sometimes success is dependent specifically on the disability. This gives the person the opening to request success and prominence for his children even if it seems to him that their success is based on their abilities. Success is only dependent on the will of Above and this success is best aroused with the power of prayer. It is appropriate to teach this as we approach Rosh Chodesh Sivan.

The Shelah HaKadosh brings from his heart that Erev Rosh Chodesh Sivan is very propitious to request for the success of children. It is brought down in the holy *seforim* that it is fitting for the father and mother to fast all day to arouse Teshuva. This day is fitting for Teshuva and praying for children.

It is told that a man once asked the Belzer Rebbe zy"l for a *bracha* for good children. The holy Rav wondered about this, 'You want to merit this with a *bracha*? This merit is not easily earned. You must flood the floor with tears and only by doing that, will you merit this blessing!' In fact many Gedolei Yisrael merited elevated positions through the tears of their fathers and mothers. There is a famous story about someone who asked the Chasam Sofer how he merited having a son like the K'sav Sofer? He took his broad hat off his head and he replied, 'I have filled this hat with tears many times.' Similarly, I heard from HaGaon HaTzaddik Rebbe Shmuel Auerbach z"l who related about his father HaGaon Rav Shlomo Zalman Auerbach zy"l who was accustomed that when it came close to the Yomim Nora'im they bought new yarmulkes for the children. On Erev Yom Kippur Rav Shlomo Zalman wanted to bless the children and when he blessed them, tears streamed from his eyes. These tears dripped onto the new yarmulkes and they became so wet that they were slightly damaged, and they no longer looked new. We children – when we left Rav Shlomo Zalman – were upset by this, since we had just received new *kipot*, and before we could enjoy their newness, they were already no longer new. However, as time went on, we saw the impression these tears made, and we were happy with the exchange we received. Through these tears we all earned the merit of elevating in Torah and *Yir'as Shamayim*. It is also told about Maran HaRav Yitzchak Zev of Brisk towards the end of his life before he left the world, he was in dread of the Yom HaDin. One of the *gedolei hador* came to him and wanted to comfort him. He told him, 'You merited children who are Talmidei Chachamim illuminated in Torah, and this merit will stand for him in the Eternal World. The Brisker Rav agreed with him by saying, 'I cried many tears for them.'

Every person, no matter his status, can merit children with the power of his prayers, since there is no closeness like the closeness of a father to his sons. Since this is so, the father very much wants his children to prosper. Therefore, his prayers are very beneficial for them, and when he prays for them, he concentrates deeply from his heart to Heaven. Every prayer that emanates from the heart makes an impression. I know an incident about someone who lives in the United States whose son was acting against the spirit of his parents and teachers. Not only did they not see blessing from their hard work in educating this boy, but he was having a negative impact on the students in general. The father knew that if a day went by and he did not hear from the boy's teacher, it was a miracle. One day when the father saw the teacher's number on the Caller ID, he knew that he was being called to inform him that the teacher was at his limit and he wanted to expel the boy from the school and the father would not be able to respond to him. He was not in a hurry to answer the phone. Rather, he immediately decided to do what he could, and he bought a ticket to Israel to go to the *kever* [grave] of the Shelah. Once there he poured out his heart over his son's situation, and only after he felt in his soul that he had done what he could, he returned the call to the teacher and asked about his son. He was shocked to hear from the teacher how the boy had just turned himself around and had literally become a totally different person. The teacher continued to say that when he called, he wanted to expel the boy, but to his amazement, the boy had changed and was elevating in Torah. From the time when the father began to beseech and travel, it made an impression and the boy changed. Hashem Yisbarach should grace us with wisdom and desire to pray for our children, and then we will see the spiritual growth of our children for endless generations.

טיב הקהילה

בס"ד
"לע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנוהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Naso-Shavuos
5779

No.
464.366

טיב המערכת

מתן תורה ויום הדין

Giving the Torah and Judgment Day

One Shavuos morning, HaRav HaKadosh R' Shlomke of Zvhil ztvk"l turned to his famous attendant R' Elya Roth zt"l and said that every year HaKadosh Baruch Hu asks the Jewish *neshamos* if they want to accept the Torah, and the Jewish *neshamos* respond 'נעשה ונשמע' – 'We will do and we will hear' (Shemos 27:7) and the holy Rav said: "Now is the time. Come, let us say together, 'Na'aseh v'nishma'!"

The Gemara (Avodah Zarah 3a, Shabbos 88a) states, 'Why does it state (Bereishis 1:31) 'ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי' – 'and there was evening and there was morning, the sixth day', why do I need the extra letter *hei*? It teaches that HaKadosh Baruch Hu stipulated with the works of Creation, and He said to them: 'If the Jewish people accept the Torah, then fine, and you will endure. But if not, I will return you to emptiness and void.' We learn from the words of the Gemara that all creations of the world, both Above and below [Celestial and mundane] were sitting and waiting for this day when Israel would receive the Torah by Klal Yisrael saying 'Na'aseh v'nishma' they established the world.

The Shelah HaKadosh wrote (Mesechta Shavuos Perek Ner Mitzvah os 9) that the holiday of Shavuos is the 'Yom HaDin shel Ruchniyos' [the Judgment Day of Spirituality]. Just as on Rosh Hashanah the person is judged for his physical needs, *parnassah* [livelihood], health, etc. so too on Shavuos, the person is judged for spiritual needs, how successful his learning Torah will be this year, how many novel ideas in Torah will he merit, etc. From the words of HaRav HaKadosh of Zvhil it emerges that even now, even this year, the entire world sits and anticipates hearing the 'Na'aseh v'nishma', mine, yours, everybody's, not the anticipation of the curious, rather, the anticipation that comes from the understanding that the whole world is dependent on our 'Na'aseh v'nishma', as the whole world awaits and anticipates the decree for the coming year, will Israel again say 'Na'aseh v'nishma'?! With the arrival of the holiday of the giving of the Torah, let us give particular importance to the 'Na'aseh v'nishma', with the realization and understanding that the whole world depends on our accepting the Torah. Certainly, we ourselves and our lives depend on it. Tzaddikim would cry very much in the Tefillah of 'Ahavah Rabbah' of Shavuos and particularly with the words 'racheim aleinu v'sein belibeinu binah lehavin u'lehaskil lishmoa lilmod u'lelameid lishmor v'la'asos ulekayem es kol divrei talmud Torascha b'ahavah' – 'Have mercy on us, instill understanding in our hearts to understand and elucidate, to listen, learn, teach, safeguard, perform, and fulfill all the words of Your Torah's teaching with love', and if we consider that the entire world is dependent on receiving the Torah and our study of the Torah, obviously, we too would cry...

- Tiv HaMoadim - Shavuos

טיב ההשגחה

נפלאים דרכי ה' – The ways of Hashem are wondrous

Moreinu HaRav shlit"l relates: We returned home from Meron after Shabbos at about 2:30 in the morning. We unloaded all the suitcases and packages from the car, but there was no way we could carry everything up to the third floor. We could not call anybody at this time of night, so I raised a prayer to Hashem to help me. Without warning, two boys showed up at the side of the car, and when they saw the packages, they volunteered on their own and offered to help, and easily carried everything upstairs to the house. I was excited and very pleased with the salvation of Hashem and I asked the boys what they were doing here so late at night and why they approached the car?

One of the boys said: "My good friend was going through a difficult crisis and I tried to encourage him and help him. As we were talking, we decided to go for a walk when suddenly, I saw the car stop and out of curiosity I saw Rav Rabinovitch get out of the car. I told my good friend that true, I was not able to help him, but Hashem sent HaRav Gamliel Rabinovitch at this late hour, and we happened to go for a walk just when the Rav arrived, and as we had no other alternative, but to approach."

Of course, I was moved by the story and I said: "See how wondrous the ways of Hashem are. Hashem sent me to Meron so I would come back late and I would need help, and just then He sent you to help me, and now that you did me the favor, I want to return the favor."

I sat with the boy and encouraged him and made up that he come back again to continue our conversation. The left pleased and encouraged.

מוריני הרב שליט"א

'Adorn yourself first' – 'קשטו עצמך תחילה'

A man told me that he was upset because he saw someone desecrate the Shabbos and he knew that the Baal Shem Tov HaKadosh states that whatever a person sees is a sign from Heaven that he too is smitten with this flaw, and now that he saw *chilul Shabbos*, it was clear to him that Heaven was hinting to him that there was a flaw in his honor of Shabbos. He examined his deeds and he did not find any desecration of Shabbos. This gave him no peace, and he asked Hashem to have mercy on him and show him the flaw so he could do Teshuva. After Shabbos, as he got undressed, he heard the tinkle of a coin falling out of his pocket, and he immediately understood and saw the *chilul Shabbos*. Since Purim was on Friday, and he was already wearing his Shabbos clothes and the Mishna says that a person must check his clothes on Erev Shabbos, and he carried out something '*muktza*' but he forgot about the coin in his pocket. Now he saw the sign from Heaven, he was pleased, and he did Teshuva.

צ.ה.

Yaakov Avinu's Profound Reason for Instructing His Sons to Transport His Bed According to the Order of the Tribal Divisions Surrounding the Mishkan

In this week's parsha, parshas Bamidbar, the four banners that flew gloriously over the encampments of the twelve shevatim of Yisrael in the desert are described. They separated the shevatim into four distinct groups, both while they were camped around the Mishkan and while they travelled from place to place in the midbar. As it is written (Bamidbar 2, 2): **"איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו" — each man at his flag according to the signs of their fathers' house, at a distance surrounding the Tent of Meeting (Ohel Moed) shall they encamp.**

The Torah proceeds to depict the order of the four banners and their divisions: (1) The first banner, to the east, was the banner of the division of Yehudah; they were accompanied by Yissachar and Zevulun. (2) The second banner, to the south, was the banner of the division of Reuven; they were accompanied by Shimon and Gad. (3) The third banner, to the west, was the banner of the division of Ephraim; they were accompanied by Menashe and Binyamin. (4) The fourth banner, to the north, was the banner of the division of Dan; they were accompanied by Asher and Naphtali. It behooves us to explore the deeper significance of these banners and divisions.

The Order of the Banners Corresponded to the Order of Yaakov Avinu's Burial Procession

We will begin to shed some light on the subject by referring to Rashi's commentary. He teaches us that the arrangement of the banners corresponded to the arrangement of the shevatim when they transported Yaakov Avinu's bed after his passing away: **By the sign which their father Yaakov passed on to them when they carried him from Egypt . . . Yehudah and Yissaschar and**

Zevulun were instructed to be on his eastern side, Reuven and Shimon and Gad on the southern side etc., as it is stated in the Midrash Tanchuma on this parsha.

This fascinating topic is described at length in the Midrash Tanchuma (Bamidbar 12):

"איש על דגלו, זה שאמר הכתוב (איוב לו-ג) אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדקה, לא היה צריך לומר אלא איש על דגלו יחנו בני ישראל, ומה תלמוד לומר באותות, אלא בשעה שנפטר יעקב אבינו מן העולם, אמר לבניו (בראשית מז-ל) ושכבתי עם אבותי. חזר על כל בניו וברכך ופוקדן, אמר להן, כשתיטלו אותי, ביראה ובכבוד טלו אותי, ולא יגע אדם אחר במיטתי, ולא אחד מן המצרים... וכן הוא אומר (שם נ-יב) ויעשו בניו לו כן כאשר ציווה וישאו אותו בניו ארצה כנען...

והיאך ציווה. אמר להם, יהודה ויששכר וזבולון יטענו מיטתי מן המזרח. ראובן ושמעון וגד יטענו מן הדרום. דן ואשר ונפתלי יטענו מן הצפון. בנימין אפרים ומנשה יטענו מן המערב. יוסף אל יטעון, למה, שהוא מלך ואתם צריכין לחלוק לו כבוד. לוי אל יטעון, למה שעתידין לישא את הארון, ומי שטוען את ארונו של חי העולמים לא ישא ארונו של מת. ואם תעשו כן וטענתם את מיטתי כשם שציויתי אתכם, הקב"ה עתיד להשרות אתכם דגלים דגלים.

כיון שנפטר טענו אותו כשם שצוה שייטענו אותו, מניין שכן כתיב, ויעשו בניו לו כן כאשר ציווה, מה כתיב אחריו, וישאו אותו בניו ארצה כנען, כיון שיצאו ישראל ממצרים אמר הקב"ה, הרי השעה שיעשו דגלים, כשם שבשרן אביהן שהן עתידין לעשות דגלים דגלים, מיד אמר הקב"ה למשה, משה עשה אותם דגלים לשמי.

מיד עמד משה והתחיל מיצר, אמר עכשיו עתידה מחלוקת להינתן בין השבטים, אמר, אומר לשבט יהודה לשרות במזרח, הוא אומר לא אי אפשי לי אלא בדרום, וכן אחרים כיוצא בו [כל] שבט ושבט. אמר ליה הקב"ה למשה, משה מה איכפת לך, הם אינן צריכין לך בדבר הזה, שמעצמן הן מכירין דירתן. למה, שצוואת אביהן בידם היאך לשרות בדגלים, איני מחדש עליהם דבר שכבר יש להם טכסין מן יעקב אביהן, כשם שהקיפו את מיטתו כך יקיפו את המשכן, מניין שכן כתיב איש על דגלו."

When Yaakov Avinu passed from this world, he blessed each of his sons and gave them specific instructions regarding how they were to carry him to the Land of Canaan. He emphasized that they do so with reverence and respect and that no one touch his bier—especially none of the Egyptians . . . He specified which three sons were to stand on the eastern side, which three on the southern side, which three on the northern side and which three on the western side. Yosef was not to carry the bier, since it was not fitting for a king to do so; Levi was also not to carry the bier, since his tribe was destined to carry the holy Ark—and it was certainly not fitting for the future bearers of the sacred, eternal Ark to carry the casket of a corpse. (Ephraim and Menashe completed the count of twelve in place of Yosef and Levi.) Yaakov promised them that in return for fulfilling his instructions, HKB”H would rest His Presence upon them in similar divisions, in the future.

They honored his commands and HKB”H fulfilled the promise. Moshe, however, feared that these divisions would stir up controversy. HKB”H told Moshe not to concern himself with such worries; each tribe will know and recognize its proper position based on their father’s instructions. I have not instituted anything new for them in this matter—their positions are in accordance with the way they surrounded Yaakov’s bier; they will surround the Mishkan in a similar fashion.

Thus, we have learned an astonishing fact from this Midrash. Throughout the years of their lengthy sojourn in the midbar—from the time that the Mishkan was built—Yisrael always travelled and camped in four divisions, beneath four banners. This was the very same pattern and order they adopted while transporting Yaakov Avinu’s bier. Furthermore, we learn a tremendous chiddush from the Midrash. The shevatim merited their banners and divisions in the midbar in the merit of transporting Yaakov’s bier in this specific formation. For, Yaakov promised them: **If you will do this, and carry my bed as I command you, HKB”H is destined to dwell with you in an array of banners.** We must endeavor to explain the intimate connection between the procession with Yaakov Avinu’s bed to his burial spot in Eretz Yisrael to Yisrael’s banners and divisions in the midbar.

The Four Banners Correspond to the Four Camps of the Shechinah

I had a wonderful idea concerning this matter. Our blessed sages teach us that Yisrael desired the banners after seeing the

malachim arranged according to banners, when they descended with HKB”H on Har Sinai at Matan Torah. The Midrash explains (Bamidbar Rabbah 2, 3):

”בשעה שנגלה הקב”ה על הר סיני, ירדו עמו כ”ב רכבות של מלאכים, שנאמר (תהלים סח-יח) רכב אלקים רבותים אלפי שنان, והיו כולם עשויים דגלים דגלים שנאמר (שיר השירים ה-י) דגול מרבבה, כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים, התחילו מתאוים לדגלים, אמרו אלואי כך אנו נעשים דגלים כמותן... וכן הוא אומר (תהלים כ-ו) נרננה בישועתך וגו’ [ובשם אלקינו נדגול]. אמר להם הקב”ה, מה נתאויתם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם, (שם) ימלא ה’ כל משאלותיך, מיד הודיע הקב”ה אותם לישראל ואמר למשה, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוו.”

At the time of the Revelation at Sinai, two hundred and twenty thousand malachim descended with HKB”H arranged according to divisions and banners. Upon witnessing this magnificent display, Yisrael yearned to have similar divisions. HKB”H agreed to grant their request and immediately informed Moshe to make the arrangements for the divisions and banners that they requested.

Elsewhere, the Midrash provides us with additional details. It states that what they witnessed were the four groupings of malachim surrounding the Kisei HaKavod—the Throne of Glory. Here is an excerpt from the Midrash (ibid. 10):

”כשם שבא הקב”ה ד’ רוחות וכנגדן ד’ דגלים, אף כך סיבב לכסאו ד’ מלאכים מיכאל וגבריאל ואוריאל ורפאל, מיכאל בימינו כנגד ראובן... אוריאל משמאלו כנגד דן שהוא בצפון... גבריאל מלפניו כנגד מלכות יהודה... רפאל כנגד אפרים.”

Just as HKB”H created four directions and, correspondingly, four banners; so, too, did He surround His throne with four malachim—Michael, Gavriel, Uriel and Rephael. Michael is located on His right side, corresponding to Reuven . . . Uriel is located on His left side, corresponding to Dan, in the north . . . Gavriel is located in front of Him, corresponding to the Kingship of Yehudah . . . Rephael corresponds to Ephraim.

The matter can be better understood in light of the following passage in the Pirkei D’Rabbi Eliezer (4):

”ד’ כתות של מלאכי השרת מקלסין לפני הקב”ה, מחנה ראשונה מיכאל מימינו, מחנה שנייה של גבריאל על שמאלו, מחנה שלישית של אוריאל מלפניו, מחנה רביעית של רפאל מלאחוריו, ושכינתו של הקב”ה באמצע, והוא יושב על כסא רם ונשא.”

Four groups of ministering angels—“malachei hashareit—attend and praise HKB”H: First, Michael on His right; second, Gavriel on His left; third, Uriel in front of Him; fourth, Rephael

behind Him; HKB”H’s Shechinah—His Divine Presence—rests in the middle; He sits atop His lofty Throne.

This is the basis for the formula they instituted for us in the “Krias Shema” that we recite prior to going to sleep: **בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִיְמִינֵי מִיכָאֵל, וּמִשְׂמָאלֵי גַבְרִיאֵל, מִלְּפָנֵי אֱוִרִיאֵל, וּמֵאַחֲרֵי רֵפָאֵל, וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֱלֹהִים.** **In the name of Hashem, the G-d of Yisrael; to My right is Michael; to My left is Gavriel; in front of Me is Uriel; behind Me is Rephael; and above My head is the divine Shechinah.** This accurately reflects what we learned in the Midrash. The four flags and divisions represent the four groupings of malachim surrounding HKB”H, whilst He sits atop the Kisei HaKavod.

The Shla hakadosh (Maseches Shevuos) finds a wonderful allusion to this association between the heavenly and earthly camps in the passuk (Tehillim 8, 2): **ה' אֲדוֹנֵינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ**—**Hashem, our Lord, how mighty is Your Name throughout the earth.** Here, the malachim express their enthusiastic reaction to the order of Yisrael’s divisions below on earth—which are reminiscent of the four heavenly divisions surrounding the Kisei HaKavod. For, the word **אֲדִיר** consists of the first letters of the four tribal leaders whose banners represent each division: **א'פְּרִים דָּן י'הוּדָה ר'אוּבֵן**.

It is now incumbent upon us to explain the connection between the three aspects of the banners and divisions: (1) Yaakov Avinu’s request that his sons utilize the formation of their future journeys in the midbar for his burial procession, (2) HKB”H’s promise that in this merit, they will be deserving of divisions in the midbar and (3) the Midrash’s explanation that the four divisions and banners represent the four angelic groupings surrounding HKB”H sitting atop His Kisei HaKavod.

The Neshamah of Yisrael Vanished while the Neshamah of Yaakov Remained in His Body

I would like to propose an explanation based on an important principle gleaned from the immaculate teachings of the Alshich hakadosh in parshas Vayechi (Bereishis 47, 29): **“וַיִּקְרַב יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת”**—**the time approached for Yisrael to die.** He addresses an apparent contradiction regarding the passing away of Yaakov Avinu. The passuk just quoted suggests that he actually died. This also seems to be the inference of the following passuk (ibid. 48, 21): **“וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי”**—**then Yisrael said to Yosef, “Behold, I am about to die.”**

Yet, we draw a different conclusion from the passuk (ibid. 49, 33): **“וַיִּכַּל יַעֲקֹב לְצוּוֹת אֶת בְּנָיו וַיֹּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה וַיִּגְעַע וַיֹּאסֹף אֶל עַמּוּיוֹ”**—**when Yaakov finished instructing his sons, he drew his feet onto the bed, he expired and was brought to his people.** Rashi comments: **Dying is not mentioned regarding him. Our Rabbis of blessed memory said that this implies that (Ta’anis 5b) Yaakov Avinu did not die.**

To reconcile this contradiction, he asserts that Yaakov Avinu had two neshamos. The first neshamah was the neshamah of Yaakov, which he was born with. As we know, he was named Yaakov when he was born. However, he also possessed the neshamah of Yisrael, which was a loftier neshamah. He earned that neshamah after fighting with and defeating Eisav’s guardian angel. As we learn from the passuk (ibid. 32, 29): **“וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב”**—**he (the malach) said, “Your name will no longer be Yaakov, but rather Yisrael; for you have engaged the Divine and men and you have triumphed.”**

Accordingly, the Alshich hakadosh asserts that the loftier, superior neshamah of Yisrael departed Yaakov’s body and ascended to the heavenly realms; the neshamah of Yaakov, the lower level neshamah, did not vacate his body. For this reason, Chazal concluded: **“יַעֲקֹב אֲבִינוּ לֹא מָת”**—**Yaakov Avinu did not die.** Hence, whenever the language of death is mentioned in association with Yaakov Avinu, it is only in association with the name Yisrael, but not the name Yaakov.

The Neshamos of Yisrael Are Carved Out from beneath the Kisei HaKavod

As a loyal servant in the presence of his master, I would like to elaborate. We will refer to an elucidation in the Midrash (B.R. 68, 12) related to the passuk (Yeshayah 49, 3): **“יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַמָּאֵר, אֵת”**—**“Yisrael, in whom I take glory,” you are the one whose image is engraved above.** This teaches us that the neshamah of Yisrael belonging to Yaakov Avinu is etched in the Kisei HaKavod.

In line with our current discussion, we can begin to comprehend what we learn from our sacred sefarim—that the neshamos of Yisrael are hewn from beneath the Kisei HaKavod. The source for this idea is found in the Zohar hakadosh (Tzav 29b): **“כָּל הַנִּשְׁמוֹת גְּזוֹרוֹת מִתַּחַת כִּסֵּא הַכְּבוֹד”**. Let us explain. Seeing

as the neshamah of Yisrael belonging to Yaakov Avinu is etched in the Kisei HaKavod; therefore, its branches, namely, all of the neshamos of **Yisrael**, are also hewn from the Kisei HaKavod.

To obtain a clearer understanding of the subject, let us first explain the significance of HKB”H sitting on His Kisei HaKavod, as it is written (Yeshayah 6, 1): **“ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא”**—**I saw the Lord sitting upon a high and lofty throne.** Without a doubt, this cannot be taken at face value. For, as we know, one of the thirteen principles of emunah states explicitly: **The Creator, blessed is His name, is not a physical entity, and no physical attributes can apply to Him, and there is nothing whatsoever comparable to Him.** That being the case, it does not really make sense to say that HKB”H sits on His Throne of Glory.

Nevertheless, we can explain the matter based on a fundamental principle related to the purpose of creation. The source for this principle appears in the Pirkei D’Rabbi Eliezer (3): **“נתייעץ הקב”ה בתורה ששמה תושיה לברוא את העולם, השיבה לו ואמרה, רבון העולמים אם אין צבא ואין מחנה למלך על מה הוא מולך, ואם אין עם מקלסין למלך איזה הוא כבודו של מלך, שמע אדון העולם וערב לו... מכאן אמרו חכמים, כל מלכות HKB”H consulted with the Torah as to the decision to create the world. She replied, “Master of the Universe, if the King has no army and no multitude of people, then what is he ruling over? And if there is no people to praise the King, what glory does the King have?” The Master of the Universe heard this and it pleased Him . . . From this our sages concluded that any sovereignty that does not have advisors is not a true sovereignty.**

We can now explain the concept of HKB”H sitting upon His Kisei HaKavod. We find the following passuk in the Megillah (Esther 1, 2): **“בימים ההם כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו אשר”**—**in those days, when Achashveirosh sat on his royal throne, which was in the capital city of Shushan.** Rashi comments: **When the kingship became his.** Similarly, when HKB”H manifests himself as the King of the entire world, He is described as sitting upon His royal throne. As it is written (Tehillim 145, 13): **“מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור”**—**Your kingdom is a kingdom spanning all eternities, and Your dominion is throughout every generation.** It is also written (ibid. 29, 10): **“ישב ה' מלך לעולם”**—**Hashem sits enthroned as King forever.** Similarly, we recite in the tefilah Nishmat: **“המלך היושב על כסא רם ונשא”**—**the King, Who sits on a high and lofty throne.**

Now, Yaakov Avinu accepted upon himself the yoke of the sovereignty of Heaven, when he recited Krias Shema before passing away. Thus, he established this practice for his descendants throughout the generations. As the Midrash (B.R. 98, 3) explains in relation to the passuk (Bereishis 49, 1): **“הקבצו: ושמעו בני יעקב. מכאן זכו ישראל לקריאת שמע”**—**assemble and listen, sons of Yaakov”; from here they received Krias Shema.** Thus, it turns out that HKB”H, so to speak, sits upon His Throne of Glory and reigns over the entire world in the merit of Yaakov Avinu and the neshamos of all of Yisrael, who received the Torah at Har Sinai; they establish Him as the King of the entire world by observing the Torah and its mitzvos. Therefore, the image of Yaakov Avinu is etched upon the Kisei HaKavod, and all the neshamos of Yisrael are hewn from beneath the Kisei HaKavod. For, the very fact that HKB”H sits on the Kisei HaKavod is due to the fact that they accept HKB”H as their King.

Because of Your Affection I Will Vacate the Heavenly Beis HaMikdash

Following this line of reasoning, we will proceed to explain why the neshamah of Yaakov did not leave Yaakov but rather remained in Olam HaZeh—prompting Chazal to proclaim that **“Yaakov Avinu did not die.”** We learn in the Midrash Tanchuma (Nasso 16): **“בשעה שברא הקב”ה את העולם, נתאווה שיהא: לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים.”** From the moment of creation, HKB”H desired to have a dwelling below among us—just as He has in the heavenly realm. The Midrash explains that this desire was satisfied when the Mishkan was erected and HKB”H rested His Shechinah there, as it is written (Shemos 25, 8): **“ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם”**—**they shall make Me a Sanctuary, so that I may dwell among them.**

Thus, we can understand why HKB”H rested His Shechinah in the Kodesh HaKodashim between the two keruvim atop the Aron. As the Midrash Tanchuma (Vayakheil 7) explains, the Aron below was aligned with the Kisei HaKavod above:

“חביב הוא מעשה הארון כסא הכבוד של מעלה, שנאמר מכוון לשבתך פעלת ה' מקדש וגו', שמקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה, והארון מכוון כנגד כסא הכבוד של מעלה שנאמר כסא כבוד מרום מראשון, ובאיזה מקום היה מקום מקדשגו, הוי פעלת ה' מקדש ה' כוננו ידיך, אל תקרי מכוון אלא מכוון כנגד כסא הכבוד.”

The function of the Aron is as dear as the Kisei HaKavod above, as it states (Shemos 15, 17): “Your dwelling-place that

You, Hashem, have made; a Mikdash etc.” And the Aron is aligned with the Kisei HaKavod, as it states (Yirmiyah 17, 12): “Like the Kisei HaKavod, primevally exalted, is the place of our Mikdash.” And where was the location of our Mikdash? That is the implication of the words: “That You, Hashem, have made—a Mikdash, Hashem, that Your hands established.” Do not read the word as “מכוון”, but rather as “מכווין”, implying that it is aligned with the Kisei HaKavod. (Translator’s Note: I believe the Midrash deduces two things from the words “מכוון” “לשבתך”; firstly, that the earthly Mikdash and heavenly Mikdash are aligned with one another, since the word “מכווין” means “aligned with”; secondly, that the Aron is specifically aligned with the place where He sits—namely, the Kisei HaKavod; this is implied by the word “לשבתך”.)

Elsewhere in the Midrash Tanchuma (Nasso 11), we find another fascinating statement. It asserts that HKB”H, so to speak, vacates the Kisei HaKavod in the Beis HaMikdash up above and descends to dwell upon the Aron—which, as we have learned, is aligned with the Kisei HaKavod—in the Beis HaMikdash down below. When HKB”H instructs Moshe to have them build Him a Mishkan, He tells Moshe that His Mikdash is already built above and has been there from the beginning of time; that is where His Kisei HaKavod is located. Yet, due to Yisrael’s affection, He will vacate the heavenly Beis HaMikdash—that existed before the world was created—and will descend to dwell among Bnei Yisrael.

The Middle Bar between the Beams Represents Yaakov

We can now explain why the neshamah of Yaakov did not leave his body, as insinuated by the statement: “יעקב אבינו לא מת”—**Yaakov Avinu did not die.** We have learned that the neshamah of Yisrael did leave him, and it is etched into the Kisei HaKavod above. For, HKB”H sits on that majestic throne, because Yaakov and his descendants, the people of Yisrael, have made Him their King. In similar fashion, HKB”H sits on the Aron in the Kodesh HaKodashim in the Mishkan, because the neshamah of Yaakov that remained down below, together with his children, the people of Yisrael, have made Him their King in Olam HaZeh.

This accords magnificently with Rashbi’s elucidation in the Zohar hakadosh (Terumah 175b): (שמות כו-כח) “אמר רבי שמעון, (שמות כו-כח) והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה, דא הוא יעקב קדישא—**Rabbi Shimon said: The passuk** (Shemos 26, 28):

“The middle bar between the beams will extend from one end to the other” refers to Yaakov, the perfect, holy one. Let us explain this statement in keeping with our current discussion. As explained, HKB”H sits on the Kisei HaKavod above in the merit of the neshamah of Yisrael; and He rests upon the keruvim on top of the Aron in the merit of the neshamah of Yaakov.

Now, this explains very nicely why HKB”H commanded the twelve shevatim to arrange themselves around the Ohel Moed in the same arrangement as the four banners and divisions, which corresponded to the four divisions of malachim surrounding the Kisei HaKavod. Since HKB”H rested His Shechinah on the Aron in the Mishkan that was aligned with the Kisei HaKavod above, it was only fitting that it also be surrounded by four divisions.

This illuminates for us, as well, Yaakov’s rationale for instructing his sons to transport his bier from Mitzrayim to Eretz Yisrael in the same formation—the formation of the banners and divisions that they would employ in the midbar. He wished to instill in them what we have learned from the Alshich hakadosh—that the original neshamah that Yaakov was born with never left him. It was as if he expired temporarily or fainted, but all of his faculties, his spirit and his neshamah remained intact within him.

Therefore, he wanted the shevatim to adopt the formation of their future divisions in the midbar while transporting him from Mitzrayim to Eretz Yisrael. Thus, they would perform a symbolic gesture that would merit them the dwelling of the Shechinah in the Mishkan, in the merit of the neshamah of Yaakov that remained down below. This would replicate the situation in the heavens above—where HKB”H sits on His Throne of Glory, surrounded by the four divisions of the Shechinah, in the merit of the neshamah of Yisrael. This was the message Yaakov conveyed to his sons: **“If you do this, and you transport my bier as I have commanded you, HKB”H is destined to dwell among you in an array of divisions (banners).”**

The Magnificent Connection between the Three Plies

At this point, it is with great pleasure that we can explain the connection between the three facets of the banners: (1) Yaakov Avinu’s request that the holy shevatim adopt the formation of their future journeys to transport him to his burial, (2) his

promise that in this merit, they would merit the divisions and banners in the midbar and (3) the teaching in the Midrash that the four divisions corresponded to the four divisions of the Shechinah surrounding HKB”H sitting on His Kisei HaKavod.

Clearly, all three of these aspects of the divisions and banners complement each other and are interrelated. In the merit of the neshamah of Yaakov that remained below, HKB”H rested His Shechinah in the Mishkan, surrounded by the four divisions of the twelve shevatim of Yisrael. This replicated Him sitting on His Kisei HaKavod surrounded by four divisions of the Shechinah, in the merit of the neshamah of Yisrael, which was engraved on the Kisei HaKavod.

This exemplifies that which is written (Koheles 4, 12): **”והחוט והמשולש לא במהרה ינתק—and the three-ply cord will not be severed easily.** The three-ply cord exists and endures even in galus, in the absence of a Beis HaMikdash. The Gemara (Megillah 29a) articulates this point by expounding on the passuk (Yechezkel 11, 16): **”ואהי להם למקדש מעט, אמר רבי יצחק אלו בתי כנסיות: “Yet, I have been for them a ‘Mikdash miat’ (a miniature Sanctuary).” Rabbi Yitzchak said: These are the synagogues and study halls in Bavel.** Because HKB”H rests His Shechinah there just as He did in the Mishkan, in the merit of the neshamah of Yaakov that remained below and in the merit of the neshamos of Yisrael, divided up into four divisions, consistent with the arrangement of their banners.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb for the Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

“Grab onto My Kisei HaKavod and respond to them”

By Serving Hashem Yisrael Influence the Dinor River which Is Filled by the Sweat of the Holy Chayos Carrying the Kisei HaKavod

In honor of Shavuos, which approaches auspiciously, let us examine a subject pertaining to “zman matan toraseinu” — the events surrounding the giving of the Torah. Our blessed sages teach us that when Moshe Rabeinu ascended to the heavens to receive the Torah on behalf of Yisrael, a vehement argument ensued with the ministering angels. The malachim argued: **מה** “מה” **לילוד אשה בינינו** — what is a mere mortal doing up here amongst us? It is more appropriate to give us the Torah rather than to a lowly creature of flesh and blood.

In the midst of this heated confrontation, HKB”H instructed Moshe to respond to the malachim; however, Moshe feared that they would incinerate him with the vapors emitted from their mouths. Finally, HKB”H promised to protect him by saying: **אחוז** “אחוז” **בכסא כבודי וחזור להן תשובה** — **grab hold of My Kisei HaKavod and supply them with an answer.** Here is the dialogue that ensued between Moshe Rabeinu and the “malachei hashareis” as depicted by the Gemara (Shabbas 88b):

“בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב”ה, רבונו של עולם מה לילוד אשה בינינו, אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, ה’ אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ, אשר תנה הודך על השמים. אמר לו הקב”ה למשה החזיר להן תשובה, אמר לפניו רבונו של עולם מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם, אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה...”

אמר לפניו, רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה, אנכי ה’ אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אמר להן למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם... שוב מה כתיב בה, לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם. מיד הודו לו להקב”ה, שנאמר ה’ אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ, ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב.”

When Moshe ascended to the heights, the ministering angels said to HKB”H, “Master of the Universe! What is someone born of a woman doing amongst us?” He replied, “He has come to receive the Torah.” They said to Him, “The coveted treasure that was stored by You for nine hundred and seventy-four generations before the world was created! You intend to give it to flesh and blood?! (Tehillim 8, 5) What is a mortal that You should remember him or the son of man that You should recall him? (ibid. 2) Hashem, our Lord, how grand is Your name in all the earth that You bestow Your glory upon the heavens.” HKB”H said to Moshe, “Give them an answer.” Moshe said before Him, “Master of the Universe, I fear lest they burn me with the breath in their mouths.” HKB”H said to him, “Take hold of My Kisei HaKavod and respond to them” . . .

Moshe said to Him, “Master of the Universe, what is written in the Torah that You are giving me? (Shemos 20, 2) “I am Hashem, your G-d, who took you out of Eretz Mitzrayim.” Addressing the malachim, he said, “Did you descend to Mitzrayim? Were you enslaved by Pharaoh? Why should you have the Torah?” . . . “What else is written in it?” (Shemos 20, 13) “You shall not murder; you shall not commit adultery; you shall not steal.” Addressing the malachim, he said, “Is there envy among you? Is there a yetzer hara among you?” Immediately, they conceded to HKB”H, as it is said (Tehillim 8, 10): “Hashem, our Master, how grand is Your name throughout the land! Now, it is not written: “Bestow Your glory upon the heavens.”

HKB”H Was Advising Moshe to Reveal the Amazing Power of Teshuvah

To avoid being incinerated by the vapors coming from the mouths of the malachim, HKB”H advises Moshe: **אחוז בכסא כבודי—וחזור להן תשובה—grab onto My Kisei HaKavod and provide them with a “teshuvah.”** At first glance, this entire scenario is surprisingly surreal. Clearly, HKB”H did not want the malachei hashareis to harm Moshe, His loyal servant. So, why was it necessary for Moshe to grab hold of the Throne of Glory? There is no way that the malachim would have dared harm him!

We find a wonderful explanation in the writings of the Shela hakadosh (Maseches Shevuos). He explains that the malachim’s argument: **“What is a mortal that You should remember him?”** insinuates that human beings do not deserve the Torah, because they are influenced by the yetzer hara and are liable to sin.

To which HKB”H instructs Moshe to explain to the malachim that a tikun exists for the sinner; he need merely perform teshuvah, which reaches all the way up to the Kisei HaKavod. This fact is expressed unequivocally in the Gemara (Yoma 86a): **“גדולה תשובה שמגיעת עד כסא הכבוד”—the power of teshuvah is so great that it reaches up to the Kisei HaKavod.** This then is the implication of HKB”H’s advice to Moshe: **“Grab onto My Kisei HaKavod and provide them with a “teshuvah.”** Here, the word **“teshuvah”** does not merely mean provide them with an answer; it implies that Moshe should reveal to the malachim the amazing power of teshuvah. When Yisrael perform teshuvah, they can rectify all wrongdoing; for, as we learn from the Gemara, teshuvah ascends to the Kisei HaKavod.

The Secret of the River Dinor that Falls upon the Heads of the Reshaim in Gehinom

As a loyal servant in the presence of his master, I would like to elaborate further on this explanation regarding the profound intent of HKB”H’s remark to Moshe Rabeinu: **“Grab onto My Kisei HaKavod and provide them with a “teshuvah.”** We will refer to what we have learned in the Gemara (Chagigah 13b). The Gemara expounds on the passuk (Daniel 7, 10): **“נהר דינור”—a river of fire was flowing forth before Him,** i.e. from before the Kisei HaKavod. This prompts the Gemara to ask: **“מהיכן נפיק”—where does it originate from?—** i.e. what is the source of this river of fire?

The Gemara answers: **“מזיעתן של חיות”—from the sweat of the “Chayos.”** There is a prestigious group of heavenly angels known as **“Chayos hakodesh”** — which literally means **“beasts of the holy realm.”** This name reflects the fact that they were created in the images of beasts — a lion, an ox, an eagle and a cherub; they were assigned the prestigious task of carrying the Kisei HaKavod upon which HKB”H sits, so to speak. Due to their immense fear of HKB”H, they would perspire; their perspiration formed the river of fire—**“nahar dinor.”**

Next, the Gemara inquires: **“ולהיכן שפיר”—** where does the stream of fire empty? **על ראש רשעים** — **אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב, על ראש רשעים** — **בגיהנם— Rav Zutra the son of Tuvia said in the name of Rav: Upon the heads of the wicked in Gehinnom.** We learn from this Gemara that the fire of Gehinnom emanates from the sweat of the **“Chayos hakodesh”** who bear the Throne of Glory.

The divine kabbalist, the Rama of Pano, in his work Asarah Maamarot, reveals to us the connection between the fire of Gehinnom and the sweat of the **“Chayos hakodesh.”** Although it may appear as if the **“Chayos hakodesh”** are transporting the Kisei HaKavod; in truth, that is not the case. The Kisei HaKavod is, in fact, carrying them. This phenomenon is actually described in the piyut for the Mussaf service on Rosh HaShanah, in the kedushah of Keter: **“נראות נושאות והם נושאות עם כסא”— they appear to be carrying, but they are being carried along with the Throne.**

Actually, the Throne only carries its carriers whilst Yisrael are properly serving Hashem and pleasing Him. When, however, they are not serving Hashem properly, chas v’shalom, and there are many wicked people among them, they cause significant distress and turmoil above. This latter scenario is depicted by the passuk (Devarim 32, 18): **“צור ילדך תשי ותשכח א”ל מחוללך”— you ignored the Rock Who gave birth to you, and forgot G-d Who brought you forth.** Rashi comments: **When He comes to do good to you, you anger Him and weaken His resolve to do good on your behalf.**

Due to HKB”H’s distress whilst sitting atop the Kisei HaKavod, the Throne no longer carries its carriers. In fact, just the opposite is true; it becomes a heavier burden for the **“Chayos hakodesh.”** The increased burden causes them to toil and expend more effort, causing them to perspire. As we have learned, their perspiration forms the **“nahar dinor,”** the river of

fire. Seeing as this perspiration is a result of the wicked people's actions below--transgressions which increase the burden of the Throne upon its heavenly bearers—it is only fitting, measure for measure, that this sweat is emptied out on the heads of the wicked in Gehinnom. This is the gist of the Rama of Pano's revealing insight.

The Neshamos of Yisrael Are Carved Out from beneath the Kisei HaKavod

Let us add a tantalizing thought to achieve a better understanding of the insight from the Rama of Pano. We explained last week, in the essay for parshas Bamidbar, the significance of HKB"H sitting on His Kisei HaKavod. It is written (Yeshayah 6, 1): "ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא"—**I saw Hashem sitting upon a high and lofty throne.** The concept of sitting upon the Kisei HaKavod represents a king sitting upon his royal throne. This is evident from the passuk (Esther 1, 2): "בימים ההם כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה"—**in those days, when Achashveirosh sat on his royal throne, which was in the capital city of Shushan.** Rashi comments: **When the kingship became his.**

Now, our sacred sources teach us that the purpose of creation was for HKB"H to be called King. The source for this notion is found in the Pirkei D'Rabbi Eliezer (3). Seeing as there cannot be a king without a people, HKB"H only became King, for all practical purposes, when Yisrael accepted the Torah and its Mitzvos at Har Sinai. We express this fact in tefilah Arvis as follows: "ומלכותו ברצון קיבלו עליהם"—**they accepted His Sovereignty over them willingly.** Thus, HKB"H sitting upon His Kisei HaKavod indicates that He is our King sitting upon His royal throne, as it is written (ibid. 29, 10): "וישב ה' מלך לעולם"—**Hashem sits enthroned as King forever.** Similarly, we recite in the tefilah Nishmat: "המלך היושב על כסא רם ונשא"—**the King, Who sits on a high and lofty throne.**

Based on this idea, we explained why the neshamos of Yisrael are hewn from beneath the Kisei HaKavod, as it states in the Zohar hakadosh (Tzav 29b): "כל הנשמות גזרות מתחת כסא הכבוד". By accepting the Torah and fulfilling Hashem's mitzvos, as loyal subjects honoring their master's will, they establish HKB"H as King of the World. Thus, it turns out that the Kisei HaKavod is supported by the neshamos of Yisrael, who choose

HKB"H as their King. This empowers HKB"H, so to speak, to sit atop His Kisei HaKavod and rule over the entire world.

This clarifies very nicely the insight of the Rama of Pano. The shortcomings of the reshaim—who rebel against HKB"H's sovereignty by committing countless sins and iniquities—reach the Kisei HaKavod. For, their negative behavior and actions cause HKB"H, so to speak, to vacate the Kisei HaKavod and abandon His position as King of the World. This makes the Kisei HaKavod heavier to bear, causing the "Chayos hakodesh" to exert more effort and sweat even more. Their sweat generates the river of fire known as Nahar Dinor; it spills its contents on the heads of the reshaim in Gehinom as their punishment for sinning and causing this sequence of events.

By the Sweat of Your Brow Shall You Eat Bread

This sacred idea of the Rama of Pano's provides us with a better understanding of HKB"H's decree after Adam HaRishon sinned by partaking of the Eitz HaDa'as (Bereishis 3, 19): "בזיעת אפריך תאכל לחם עד שובך אל האדמה"—**by the sweat of your brow shall you eat bread until you return to the earth.** Let us refer to the Midrash (B.R. 19, 7) related to the passuk (ibid. 8): "**They heard the sound of Hashem Elokim walking in the garden toward the direction of the sun.**" **Going is not written here but rather walking** (hence, it is referring to Hashem and not to the sound). **This indicates that He jumped up and ascended. Previously, the Shechinah dwelled primarily with the inhabitants below; after Adam HaRishon sinned, the Shechinah went to the first level of heaven.**

As a consequence of the "cheit Eitz HaDa'as," Adam HaRishon and all of the neshamos contained within him caused HKB"H tremendous anguish; hence, His Shechinah left the earth. His anguish made the Kisei HaKavod a heavier burden for the Chayos to bear. As a result of their increased labor, they sweated profusely, and the river of fire was generated to punish the reshaim. To make amends for his sinful act, Adam HaRishon was punished "midah k'neged midah"—measure for measure: "בזיעת אפריך תאכל לחם"—he would sweat in order to feed himself and his family.

It is with great pleasure and delight that we will now introduce a fascinating idea presented by Rabbi Chaim Vital, ztz"l, in Sha'ar HaMitzvos (Vaeschanan) in the name of his teacher, the Arizal:

I witnessed my mentor exerting tremendous energy while engaged in halachah to the point that he was sweating profusely. I asked him why it was necessary to work so hard. He replied that one must learn in depth to shatter the klipos. They appear in the form of difficult questions that prevent a person from understanding the halachah.

Therefore, it is imperative to go to great lengths and to exert one's energy while studying halachah. For this reason, the Torah is referred to as "toshiyah," because it usurps a person's strength, weakening the person who engages in its study. [Translator's note: the name "toshiyah" derives from the Hebrew root meaning to weaken.] My teacher would also say the same with regards to pilpul and delving into the halachah. For, the purpose of the investigation is to shatter the klipos that appear as difficult questions. For, they are the cause of those difficult halachic questions, making their answers comprehensible only with difficulty and tremendous effort.

In keeping with our current discussion, we can propose an explanation for the need to labor in the study of Torah to the point of sweating. The difficult halachic questions were generated by the klipos, who were generated by the "cheit Eitz HaDa'as"; they prevent a person from achieving a good understanding of the Torah and its principles. Furthermore, due to that monumental sin, Adam HaRishon caused the Kisei HaKavod to be a heavier burden for its bearers, causing them to sweat profusely. Therefore, to rectify this situation and our part in the sin, we must labor in the study of Torah, studying it in depth to the degree that we sweat. Thus, we will shatter the klipos.

At this point, it delights me to introduce an insight from the Yismach Moshe (Beshalach). He writes that there are two ways to fulfill the divine decree of: **"By the sweat of your brow, you shall eat bread."** Firstly, there is the simple, straightforward way; one must toil and sweat to earn a living and feed oneself. Secondly, one must toil and sweat to achieve a better understanding of the Torah, which is called "bread," as we find in the passuk (Mishlei 9, 5): "לכו לחמו בלחמי"—**come and partake of My bread.**

Therefore, if a person fulfills the decree of **"בזיעת אפיק תאכל לחם"** by sweating to attain the bread of Torah, the burden of his livelihood is removed from him; he will no longer be required to sweat to earn his bread. This phenomenon is expressed by the Mishnah (Avos 3, 5): **"כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול"**—**all who accept upon themselves the yoke of Torah, the yoke of government and the yoke of worldly affairs are removed from him.** As explained, this is man's tikun for Adam HaRishon causing the "Chayos hakodesh" to sweat by eating from the Eitz HaDa'as.

The Incredible Power of Teshuvah

Based on the vital principle we have learned from the Rama of Pano, we can better comprehend Chazal's statement: **"גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, שנאמר שובה ישראל עד ה' אלקיך."**—**the power of teshuvah is so great that it reaches up to the Kisei HaKavod, as it states (Hoshea 14, 2): "Return, O Yisrael, unto Hashem, your G-d."** For, when a person commits a sin, he causes the holy Shechinah anguish, which makes the Kisei HaKavod more difficult for the "Chayos hakodesh" to bear. Conversely, when a person performs teshuvah, he pleases the Shechinah; as a result, the Kisei HaKavod carries its carriers.

This then is the interpretation of the statement: **"גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד"**. The teshuvah a Jew performs is so powerful that it affects the Kisei HaKavod. To prove this point, the Mishnah cites the passuk: **"Return, O Yisrael, unto Hashem, your G-d."** In other words, a Jew's teshuvah reaches Hashem, his G-d. HKB"H, so to speak, receives additional strength due to a Jew's teshuvah, providing the Throne the power to carry its carriers. This is the tremendous power of teshuvah and its effect on the Kisei HaKavod.

This provides us with a very nice interpretation of the words of the divine poet instituted for the kedushah of Shacharis on Rosh HaShanah: **"ויושר יליצו בעדינו חיות אש"—and the fiery Chayos will advocate on our behalf.** In other words, the fiery "Chayos hakodesh" that carry the Kisei HaKavod will defend us before HKB"H sitting on His Throne of Glory. Seeing as they carry the Kisei HaKavod, they are the beneficiaries of Yisrael's teshuvah. They sense the intensity and sincerity of that teshuvah by the lightening of their sacred load.

We have now achieved a better understanding of the explanation of the Shela hakadosh. Let us review. HKB”H instructed Moshe Rabeinu: **“Grab onto My Kisei HaKavod and respond to them.”** He wanted Moshe to refute the argument of the “malachei hashareis”: **“What is a mortal that You should remember him or the son of man that You should recall him?”** After all, man has a yetzer hara and is likely to sin. With this argument, they intended to prove that they were superior to Yisrael and worthier recipients of the Torah.

To which HKB”H said to Moshe: **“Grab onto My Kisei HaKavod and provide them with a teshuvah.”** Prove to the malachim that the neshamos of Yisrael are intimately connected to the Kisei HaKavod. For, their mitzvah of teshuvah has a profound effect upon the Kisei HaKavod. If they sin, chas v’shalom, the “Chayos hakodesh” must exert themselves to carry the Kisei, causing them to sweat. If, however, they perform teshuvah, the Chayos are carried by the Kisei. This proves conclusively that the neshamos of Yisrael, that are hewn from beneath the Kisei HaKavod, are superior to the “malachei hashareis.” By electing HKB”H as their King, He sits majestically upon the Kisei HaKavod.

The Reason the Neshamos of Tzaddikim Bathe in the Nahar Dinor

Following this exalted line of reasoning, we will explain in greater depth HKB”H’s directive to Moshe Rabeinu: **“Grab onto My Kisei HaKavod and respond to them.”** We learned from the Rama of Pano that the sweat of the “Chayos hakodesh” spills on the heads of the reshaim in Gehinom, because due to their transgressions, the Chayos are not transported by the Kisei HaKavod. On the contrary, they are forced to exert themselves to carry it, causing them to sweat profusely. With this in mind, we must endeavor to explain a curious statement in the Zohar hakadosh (Vayikra 16b). Just as the reshaim are punished in Gehinom by the waters of the Nahar Dinor; similarly, the neshamos of the tzaddikim bathe in its waters and are purified by them. What connection do the tzaddikim have with the Nahar Dinor—the fiery river generated by the sweat of the Chayos? After all, the tzaddikim make life much easier for the “Chayos hakodesh,” eliminating the need for them to sweat. For, their good deeds are pleasing to HKB”H; and, in their merit, the Kisei HaKavod carries its carriers.

Thankfully, Hashem has opened my eyes and shown me how to reconcile the words of the tzaddik, the Rama of Pano. We will refer to the writings of the Bnei Yissaschar (Nissan 3, 9). He explains that there are two distinct ways to serve the Almighty. Firstly, there is “עבודת משא”; secondly, there is “עבודת מתנה”. The first type of service is mentioned in parshas Nasso in relation to the sons of Kehat, who transported the Aron (Bamidbar 7, 9): “ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו”—**and to the sons of Kehat he did not give, because the service of the holy is upon them; they carry on the shoulder.** The second type of service is mentioned in parshas Korach (ibid. 18, 7): “עבודת מתנה”—**a service that is a gift.** The Bnei Yissaschar explains the nature of these two types of service as follows:

“עבודת משא” is service characterized by “yirah.” The person does not enjoy the exertion; he merely carries the burden of the workload out of fear. Whereas “עבודת מתנה” is characterized by “ahavah.” The person enjoys the exertion and the toil of the service. It is truly a gift from the Almighty. As the Gemara depicts it, it is enjoying a taste of Gan Eden while still in Olam HaZeh.

Let us expand on his sacred explanation. The Gemara (Sotah 35a) explains that the Aron containing the two luchos carried its carriers. Accordingly, the sons of Kehat did not have to exert themselves to transport the Aron. On the contrary, the Aron carried them. Yet, due to their fervent desire to serve Hashem, they tried to carry the Aron, even though it was unnecessary to do so. This is the meaning of the passuk: **“Because the service of the holy is upon them; they carry on the shoulder”**—they exerted themselves, attempting to carry the Aron on their shoulders.

We can now suggest, with the utmost reverence and love, that, in truth, because of the tzaddikim—who serve Hashem and act according to His will—the “Chayos hakodesh” do not have to exert themselves to carry the Kisei HaKavod. Hence, they do not sweat, because the Kisei carries its carriers. Yet, when they see the great pleasure the tzaddikim derive from serving Hashem—“עבודת מתנה”—it motivates them to exert themselves and serve Hashem in a similar manner—**“they carry on their shoulder.”** As a result of their efforts to carry the Kisei HaKavod, they sweat profusely.

This explains very nicely the fact that the tzaddikim bathe in the waters of the Nahar Dinor to sanctify themselves, whereas the reshaim are punished by the fiery waters of the Nahar Dinor in Gehinom. For, there is the Nahar Dinor generated by the sweat of the Chayos caused by the sins of the reshaim; it causes the Kisei HaKavod to be a heavier burden upon its bearers. That Nahar Dinor pours its contents on the heads of the reshaim in Gehinom punishing them appropriately. On the other hand, there is the Nahar Dinor that is generated by the exertion of the Chayos, who were inspired by the tzaddikim; they learned how to serve Hashem with awe and devotion. It is in this Nahar Dinor that the neshamos of the tzaddikim immerse themselves to purify themselves. For, their sacred service caused it to exist.

At this point, we can comprehend HKB”H’s directive to Moshe: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה". He was instructing Moshe to prove to the malachim that there are tzaddikim among the people of Yisrael who are greater than the malachim. In the words of the Gemara (Sanhedrin 93a): "גדולים צדיקים יותר" "ממלאכי השרת"—**tzaddikim are superior to the ministering angels.** This is evident from the fact that they have the power to influence the “Chayos hakodesh” with their sacred avodah. They inspire them to rise to a higher madreigah by exerting themselves to carry the Kisei HaKavod in the sense of "בכתף ישאו"—carrying it on their shoulders even when it is unnecessary. This proves conclusively that tzaddikim are superior to the “malachei hashareis.”

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of אהינו בני ישראל

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderful parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

| [INFO@AREIVIM.COM](mailto:info@areivim.com)

| [WWW.AREIVIM.COM](http://www.areivim.com)

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

Klal Yisroel is referred to in several different ways: K'hal, Eida, and the more general B'nei Yisroel. Each one indicates a specific aspect of Klal Yisroel. In this Parsha the Torah uses Eida.

The attribute Eida refers to Klal Yisroel when they are led by their leader. When there is a leader, the entire "mass" of people moves effortlessly, as one person. In an Eida, multiple people focus their individual energies under the guidance of one person. There isn't anything more powerful.

This message is important for people who dedicate their energies to the needs of the community, individual families, and even to a

group of friends. **Sometimes a wrong decision, when it is done together with the community, family, or a group of friends, is more effective than a correct one, which is splintered because everyone acts in a different direction.**

The nature of people who want to be leaders is to believe that they understand a specific challenge better than others. Even when this is true, people should remember that, even if people's growth is slowed by being "forced" to work with others, working in unison with them will give them the greatest amount of collective success. Klal Yisroel, and the different "groups" within it, are at their highest point when they are an Eida.

Effective Problem Solving in Six Steps

By Rabbi Shmuel Gluck

Many people lament that, despite trying, they have been unable to consistently make effective decisions. In some cases, such as when their personal bias gets in the way, they are not trying as hard as they believe. Nevertheless, there are many times when even sincere people lack the skills to make effective decisions.

People often fail because they are unaware that effective decision making requires several components, all of which must be considered for the decisions to be effective, because solving problems is often dependent on what may appear to be trivial details. Those overlooked details will create the framework, and the packaging, to make people's goals easier, and often mean the difference between failure and success in whatever their goals are.

The fact that the overlooked details will create the framework is very important. When people walk into a room for the first time, or speak to a person for the first time, the condition of the room and the dress of the person are the "packaging" which places people at ease or unnerves them. Depending on the effect of the packaging, people will be more or less receptive to what is being asked of them. The six steps mentioned below will create the packaging to make people's problem-solving goals 50% easier and help them succeed, or more difficult and cause them to fail.

This may seem daunting and, initially, it may be. However, with some practice, most people will begin to subconsciously "check off" the six components mentioned below.

I am "borrowing" these six steps from the Akeidas Yitzchok in Parshas Yisro. Since this article is being distributed for the Yom Tov of Shavuot, it also serves to highlight the Torah's ability and mission to teach a) its laws and b) how people can effectively live their lives. The Torah's mission is not, as many people may believe, to control people by telling them what they have to do

and what they are not allowed to do.

The Torah's mission is to guide people, by telling them which thoughts and behaviors will support healthy living, and which will detract from it. Contrary to what people may believe, even the parts of the Torah that teach laws are there to describe how to live healthily.

I won't be giving detailed examples, because these six points are universal and self-explanatory. Any problem requiring a solution such as Sholom Bayis, financial, friendships, etc. or just getting to the mechanic on time, can be solved.

The six components are:

1) People should not implement their plan at the first opportunity, but wait for the most effective opportunity. Many people are desperate to improve their situations, and look for the first opportunity to implement their plans. They usually do it:

a) when the other person (e.g. their spouse) is still

angry

b) when the other person (e.g. their boss) is too busy to listen to them

c) when they will not have enough time to properly implement the plan (e.g. the person to whom they are speaking has only ten minutes, and the conversation may require significantly more time)

d) before the plan is completely thought through (they did not speak to the people whom they wish to involve in the plan)

e) before they consider whether the person to whom they need to speak is, for example, a morning person or a night person, or whether or not it's a working day.

If people do any of the above, they are rushing to fail. The need to wait for the

"Contrary to what people may believe, even the parts of the Torah that teach laws are there to describe how to live healthily."

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS BAMIDBAR 5779

most effective moment means waiting even if the situation may deteriorate. Waiting may seem, in the short term, to be detrimental. In the long term, it becomes clear that it is more effective to solve even a portion of a bigger problem than to exacerbate a smaller one.

2) People should consider the best location to implement their solution. People do not think enough about their environment. Is it better to apply their plan in a busy, or empty, area? Is it better to implement it in the other person's territory, in their own territory, or in neutral territory? If the solution requires a discussion, should it be by phone, in person, over food, or while walking with the other person? The decision requires knowledge of the other person's habits and preferences, and may require research before implementation.

3) Solving problems often requires the help of others. Many people ask for assistance from people who they know from previous experiences are not reliable, and/or lack common sense. Others may not have the time, or may be biased. There can be many other reasons that an individual may not be an effective intermediary. Nevertheless, in people's desperate state, they **hope** their chosen "messenger" will "come through". Instead, people should allow a problem to continue until they find the right person to act as an intermediary.

Finding the right person may be a difficult challenge, and should not be taken lightly. Even when the person is found, there is an art to properly introducing the problem, describing the goal, the available resources, and the time limitations. These are all necessary to make him/her into an effective intermediary.

4) People should focus on the most effective approach. This requires people to understand the real goal. Many people oversimplify a problem,

and only focus on solving the symptom. For example, a child may be having a tantrum, and has to calm down. The child's anger is only a symptom of several possible problems, including emotional limitations, or a lack of many life skills, that are taken for granted. Limiting the solution to calming the child is not an effective approach, because it only solves today's problem. Unless this issue is dealt with, it does little for what may be the real problem, and a lifetime challenge.

5) People should consider whether it is reasonable to believe that they will succeed. I often remind people that "hope" should never be considered when planning a solution; it should only be used when implementing it. People should not consider a plan because "maybe it will work". Too often, "maybe" means that it probably will not work. Embracing a plan which is not likely to succeed may cause people to become lazy, and not search for the more difficult, and more effective, solution.

6) Even the most effective plan should not be considered if it will cause people to act without dignity. If the solution will cause people to act in non-becoming manners, they should allow the problem to continue until they can find a more dignified solution. Sometimes the only way to rectify an injustice may be by screaming at people. Nevertheless, screaming is "paying too much" to solve the problem. The people will become resentful, and become active adversaries of theirs. In addition, people who will observe their undignified behavior will respect them less than they did previously.

Thinking things through before acting requires time and effort but it is well worth it. Effective problem-solving techniques make complicated lives simple, and will help people become more respected by their family and peers.

Wishing everyone a happy, and meaningful Yom Tov

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

מעשה אבות... סימן לבנים

Sefer Bamidbar begins with Hashem commanding Moshe Rabbeinu to count the Jewish people; in essence, to conduct a census of the entire nation. For this reason as well, Sefer Bamidbar is also referred to as "Sefer HaPekudim" or "Numbers" as it is known in English. Rashi comments that Hashem counts the Jewish people many times in the Torah but not because He does not know their full amount, Chas V'Sholom. Obviously, Hashem does not demand a census because He requires an exact count. Rather, the act of counting is demanded because of the incredible love Hashem has for us and He wishes to display this love by continuously enumerating our ranks. The Ibn Ezra adds a short yet poignant comment: Hashem only counts Bnei Yisroel, to the exclusion of the Erev Rav, those people who joined our nation after the exodus from Egypt, since only Bnei Yisroel are beloved in His eyes - not those rabble rousers who bring His people to sin.

For centuries, a majority of Jerusalem's population was Sephardic. One of the most influential families was the Meyuchas family, which traced its lineage in Jerusalem to the post-Spanish expulsion period of the late 15th century. The great Chacham Raphael ben Shmuel Meyuchas ZT"L was born in Jerusalem and later served as Rishon L'Tziyon (Sephardic Chief Rabbi) from 1756 until his death in 1771. Chacham Raphael Meyuchas authored numerous scholarly works and was highly respected by Jew and Arab alike. He was a proponent of peace among all the factions living in the holy city of Jerusalem at the time, and he even encouraged the small but entrenched Karaite community to send their children to mainstream religious schools. His intentions were pure as he hoped that by bringing this fringe group of Jews (Karaites only believe in the Written Torah and not Torah shel Baal Peh, including all the Rabbinical mitzvos) closer to true Torah Judaism, he could influence them to embrace the proper path of observance - but alas, it was to no avail.

During his tenure as Rishon L'Tziyon, the Arab overlords issued a harsh decree forcing all the various Jewish kehillos to pay an exorbitant tax - an impossible request even in the best of times. Jerusalemites were notoriously poor and there was no way they would be able to come up with the sums

being demanded. An emergency meeting was called and the large Karaite synagogue was selected as the meeting place. All the heads of the Jerusalem kehillos were invited to attend and discuss what options were available to them. Chacham Raphael Meyuchas led the Sephardic delegation.

When the imposing figure of the Rishon L'Tziyon arrived, all those present stood up in respect and watched as he entered the large synagogue doors and made his way down the staircase to the floor of the main sanctuary. Suddenly, Chacham Raphael's feet seem to become entangled and he tripped and fell down the remaining few steps. Everyone rushed to assist the rabbi and thankfully he wasn't hurt, but his attendants were suspicious and wondered what could have made him fall so mysteriously. As the Chacham gingerly made his way to his seat of honor, one of the attendants hung back and stuck his hand under the steps, where he found soft dirt concealing an old book. Curious, the man reached in and pulled out the book, which turned out to be a copy of the Rambam's Sefer "Yad HaChazakah." He held it up and showed it to Chacham Raphael who determined that the Karaites had placed this holy book into the dirt purposely to denigrate the works of the holy Tzaddik, Rabbeinu Moshe ben Maimon ZT"L, and to ensure that every person who walked down the steps would tread upon it. These wicked people despised the Rambam and how he had codified all the laws of the Torah - the Written and the Oral commandments - into one authoritative book, a book by which Torah Jews live their lives.

Without further ado, Chacham Raphael stood up and stormed out of the synagogue, slowing down just long enough to issue a curse that the Karaites will never be allowed to join in with the rest of the Jewish people in the holy city.

Approximately eighty years later, at a time when the Karaite community of Jerusalem had shriveled in size with barely a minyan of families remaining, a group of some twenty Karaites wished to move up to the city and complement the tiny community. However, within days after their arrival, a terrible epidemic broke out and wiped out the newcomers. The Karaites never did have a minyan!

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Dovid Gurwitz

Sefer/ Parshas Bamidbar

Avrohom's Connection to Bamidbar (Part II)

Remember the *Haggadah Shel Pesach*? It seems so long ago. This piece is being written post-*Pesach Sheini*, when the *matzoh* I savored still tasted like it did on *Pesach*. Yet, it seemed odd to eat it outside of *Pesach*.

We pointed out then that the *gematria* of *Haggadah Shel Pesach* is the same as that of *malchus*. We sat on that holy night as kings, with cushions, and we leaned as we ate. We have been on a long journey from the *Seder*, leaving *Mitzrayim* (literally meaning leaving our limitations) through a process of self-development, over a period to last, as Rav Shamshon Raphael Hirsch reminds us, seven times seven days, representing seven character traits.

The reality is that, at the beginning, we reached the end and came back to the beginning to start over. How so? *Chazal* tell us that Hashem lifted us to the 49th level of *kedushah* on the night of *Pesach* and then brought us back to start counting for ourselves. That is why we start counting the *Omer* on the second day of *Pesach*.

We are soon to reach the *Sefirah* level of *Malchus Shebemalchus*, which we now need to work towards, after 49 days. In effect, *Hashem*, in His great kindness, put us back to our own starting point, for us to rebuild ourselves over these seven weeks, or *Shavuos*, to make ourselves vessels to receive the gift of *Torah*. It is analogous to seeing the whole puzzle on a puzzle box and then taking the pieces and starting to put them together to create the puzzle.

However, both the beginning and the end of this *Omer* period relate to both the first *Ushpizin* on *Sukkos*, *Avrohom Avinu*, who brought the world to recognize the *chessed* of *Hashem*, and to our seventh *Ushpizin*, *Dovid Hamelech*, who states in *Tehillim*, "*Olam chessed yibaneh* - The world is built on *chessed*."

It is interesting that the last three letters of these three words, *olam chessed yibaneh*, spell the word *middah*, which, of course, just happens to have a value of 49. Therefore, according to the *middos* count, we started counting with *Chessed Shebechessed* and we end with *Malchus Shebemalchus*.

We pointed out, in fact, what the *Bnei Yissoschor* says, that the word *Omer* spelled out has a value of 10 times *chessed*. The entire 49-day *Omer* count, then, is really a lesson in how to see *chessed* as the foundation of the world. This gives us a good starting point as we approach *Shavuos*.

Malchus is normally considered the *middah* of *Dovid Hamelech*, who represents this character trait. It actually receives from the other six traits.

Yet, there is a legacy of *malchus* that derives from *Avrohom Avinu*, whose *middah* is *chessed*, the *middah* of giving. That *chessed* is actually the highest form of *malchus*, dignity, since it places the dignity of others as a value.

At the *Akeidah*, *Avrohom* was prepared to make the ultimate offering, his son *Yitzchak*. (In *Lashon Kodesh*, the term *bincha*, *your son*, has a *gematria* of 72, which equals the numerical value of *chessed*.) When the angel called out, "*Avrohom, Avrohom*," to him, we can see that *Avrohom* had reached the level of *malchus*, of totally accepting *Hashem's* running of the world.

How do we know? *Avrohom Avrohom*, together, 248 and 248, equals 496, which is the value of *malchus*.

He had taken his *chessed* and gave that away, but he reached *malchus*. His corresponding character trait, *chessed*, was introduced to a world which built the Tower of Bavel, or confusion, and echoes what Rav Moshe Chaim Luzzato, the *Ramchal* - whose *yahrtzeit* is the 26th of *Iyar*, next week - describes as the reason for creation: our Creator's desire to give.

Avrohom gave us the greatest gift that we can give to *Hashem*. It is the gift to give recognition of Him in everything and try to act just as our Creator acts. That is the work of *Rosh Hashanah* and why we read about *Avrohom* on *Rosh Hashanah*.

Rav Hirsch also points out regarding the word for father, *abba*, which is the root of the name *Avrohom* that it is also the source of the word *evyon*, a poor man, since the essence of a father is to give away everything he can for his children. It is not surprising, therefore, that the expression *betzelem Elokim, in the shadow of Hashem*, also has the same *gematria* as *Avrohom*, 248.

This week's *parsha*, *Bamidbar*, literally meaning in the desert, also has a value of *Avrohom*, 248. The *Chidah* points out that, in fact, it was in the merit of *Avrohom* that we received the gift of the Torah. *Bamidbar* is generally read before *Shavuos*. *Bamidbar*, the desert, also alludes to the place where we were given the gift of *Torah*, in the desert. Part of the message is that *Torah* is the force that we can use to change the desert around us to *Betzelem Elokim*.

Avrohom, as pointed out in *Pirkei Avos*, was one of five "possessions" that *Hashem* acquired for Himself. The others are *Torah*, Heaven and Earth, *Yisroel*, and the *Bais Hamikdosh*.

Lech Lecha is also the value of 50 and 50, which are also the letters *Nun* and *Nun*. These letters also form the beginning of what we said at *Har Sinai*, "*Naaseh venishma*." That is also another connection to *Avrohom* and *Shavuos*.

Both *Avrohom* and *Dovid*, whose *yahrtzeit* is on *Shavuos*, had much in common. *Avrohom* arose early in the morning, as the *Torah* says, "*Vayashkeim Avrohom baboker*." *Dovid Hamelech* rarely slept his entire life. Since his life of seventy years was a gift from *Adam*, he probably valued time more than anyone ever did.

We are certainly the only people to admit that on the highest day of *Hashem's* revelation of the *Shechinah*, we overslept. It is therefore helpful to keep in mind all of *Dovid Hamelech's* accomplishments as we approach *Matan Torah*.

It is also helpful to keep in mind *Avrohom's* accomplishments as we approach *Matan Torah*. They are equally incomprehensible. As we stay up on *Shavuos*, we should be empowered by the *malchus* of *Avrohom* and *Dovid*.

שאו את ראש כל עדת בני ישראל

Take a census of the entire assembly of Bnei Yisrael. (1:2)

The Ramban (commentary to 1:45) explains that Hashem does not simply instruct Moshe Rabbeinu and Aharon Hakohen to take a count of the Jewish People. Had Hashem required a number, He would have revealed it to them. Rather, Hashem commanded them: All of the people should file past you with fear and trepidation (after all, Moshe and Aharon comprised the nation's leadership), and you will count them. In other words, the task at hand was far more critical than obtaining the number of Jews constituting the nation. The purpose of the census was to convey a sense of importance to each and every individual Jew.

No Jew should feel that he is merely a simple cog in a large wheel: "I am one of many. What difference do I make in the large scheme of things?" Thus, each person passed before Moshe and Aharon and mentioned his name. These leaders would probably comment on the name and briefly talk about his role in Klal Yisrael. The process did not take more than a minute or two, but it forever changed the life of the person, uplifting him and granting him a newfound sense of self-worth.

Horav Tzvi Kushelevsky, Shlita, considers this to be the obligation of a responsible, religious leader. He must see to it that he not only looks after his own spiritual growth, but also ministers to the needs of the wider community by developing a personal relationship with its members. A Rosh Yeshivah must make certain that he is personally invested in the lives of his talmidim, students, such that he knows their individual strengths and weaknesses, seeking to maximise each student's individual potential. This sort of connection is critical to each student's growth as a ben Torah and as a human being.

The Midrash underscores that the word, se'u, which initiated the command to count the nation, has a dual meaning. The word is used in the dreams of the butler and the baker, which were interpreted by Yosef HaTzaddik. In those situations, se'u means either to "promote" or to "execute/kill." Indeed, the butler was promoted, while the baker was executed. The Rosh Yeshivah explains that with regard to the census and every Jew's opportunity to come face-to-face with the exalted leadership of Klal Yisrael, the meaning achieves greater profundity. In the context of the census the meaning of se'u is: Each person is granted qualities, talents and strengths with which to succeed in life and confront its challenges. If we harness those talents, we rise; we "promote" ourselves (so to speak); otherwise, if we ignore our capabilities, allowing them to stagnate while we go about our merry way, we "perish"; we destroy our potential. By personal neglect, we can destroy the person we were destined to be and could have succeeded in becoming.

At the se'u, counting of the Jewish People, each person was made cognisant of his calling in life and made acutely aware of his talents to bring his mission to successful fruition. As the people stood before the leaders of Klal Yisrael, after they had been made aware of their G-d-given talents, they were challenged to define their goals and aspirations for themselves: "Now that you know what you are capable of achieving, what are you going to do about it?"

For a rebbe to be able to observe, notice and convey a student's talents and capabilities, the rebbe must represent greatness in Torah and depth of character, in addition to total deference to his

students. Such a person is not only able to transmit the message – he is a person whose word carries weight and will, thus, inspire the student. In other words, the student trusts him, knowing that when his rebbe says, "I am doing this only for you" – he means it. Horav Michel Yehudah Lefkowitz, zl, Rosh Yeshivah of Yeshivah LeTzeirim of Ponovezh possessed such an uncanny ability. It was this rare combination of qualities that made him one of the most beloved and respected Roshei Yeshivah of our generation.

A distinguished mechanech, Torah educator, who was very close to Rav Michel Yehudah, would discuss educational issues with him to seek his sage counsel. One day, he shared an issue with Rav Michel Yehudah, which this mechanech intimated was troubling him greatly.

"This time, my question does not involve chinuch," the mechanech began. "This issue is personal. For some time, I have felt that while I am successful in reaching others, I am not personally growing spiritually the way I should. I am very busy, so busy that I do not have time for myself. Therefore, I have been considering taking a two-year sabbatical from chinuch, so that I can learn all day and recharge my spiritual battery. My menahel sanctioned my request, promising to hold my job for me. Would the Rosh Yeshivah bless my endeavour?"

Rav Michel Yehudah looked at him pensively for a moment and said, "Please ask someone else for a blessing."

"Rebbe, but why? No one knows me better than the Rosh Yeshivah. I come here on a regular basis to discuss my Torah/chinuch issues. Why is this question any different than the others?"

"My dear talmid," the Rosh Yeshivah said, "I have been in chinuch for over sixty-five years. During this time, I never once thought of myself. My thoughts are always focused on my students. If you have begun focusing on yourself, then you must speak to a person who understands (the psyche of) someone who thinks of himself."

Perhaps we now have a window into the character of a gadol. "Klal Yisrael comes first" is more than lip service, or a way to act. It is the leitmotif of a true gadol; it is his life.

לבני יוסף לבני אפרים

For the sons of Yosef: For the sons of Ephraim. (1:32)

The Baal HaTurim notes the word livnei, for the sons of – Ephraim. It should have said, l'Ephraim, for Ephraim, since Yosef was the head of the shevet, tribe. He explains that the Degalim formation (which is mentioned later in the parsha) coincided with the formation of pallbearers (who were Yaakov Avinu's sons) at Yaakov Avinu's funeral. Since Yosef did not participate in the actual carrying of his father's coffin he was not counted among the Degalim, Banners, representing each tribe. (Due to his royal position as monarch, it was considered undignified to carry the coffin along with everyone else.)The Banner is, instead, listed under the names of his sons. The question is obvious: Yosef certainly wanted to participate on equal keel with his brothers. He surely wanted to carry his father's aron, coffin. He was prevented due to his position, which makes his exclusion an oneis, accident beyond his control (as if one is forced to act -- or unable to act -- because circumstances are out of his capacity to act). Is this a reason to disqualify him from being listed on the Degalim?

The Alter, zl, m'Kelm, derives from here an important principle. Concerning the rule of oneis Rachmana patrei, the Rachmana, Merciful

One, Hashem, exempts one who sins because of coercion. (This rule is applied to one who is compelled to sin due to an external coercive element, rather than a lack of internal self-control.) Likewise, one who fails to fulfil a *mitzvah* –after he has exhausted every possible effort to fulfil the *mitzvah* or avoid its violation – is exempt. Nonetheless, he has not fulfilled the *mitzvah*. The *Alter* adds that this individual should be filled with regret and sorrow, much like Moshe *Rabbeinu* when he was informed that he was not entering *Eretz Yisrael*. What about all of the *mitzvos ha'teluyos ba'aretz*, commandments that were dependent upon the Land, as they could only be performed in *Eretz Yisrael*? Hashem prevented him from entering the Land. This, however, did not stop him from being depressed over losing the opportunity to perform these *mitzvos*. Therefore, Yosef, albeit exempt from carrying his father's coffin, could not be included in the *Degalim* formation.

The *Talmud* (*Meilah* 17a) relates that Reuven ben Istrubli shaved his head and his *peyos* in order to appear as a gentile, so that the Caesar's servant would not recognise that he was Jewish (and would prevent him from meeting with the Caesar). His purpose in meeting with the Caesar was to plead with him to rescind his decree to nullify the observance of *Shabbos*, *Bris Milah* and family life. When he died, his *neshamah* ascended to *Gan Eden*, where it was elevated to a high spiritual plateau until it came to a room above which was written the *mitzvah* of *lo sakifu pe'as roshchem*, "Do not round off the corners of your forehead." R' Reuven asked, "Why? Whatever I did (cut off my *peyos*) was to save *Klal Yisrael*. I risked my life." Despite his sacrifice, at the end of the day, he did not fulfil the *mitzvah*. He was exempt because he was on a mission to save the Jewish People. Still, he had not fulfilled the *mitzvah*.

Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita, offers the rationale for this. There are certain spiritual benefits/qualities that one is able to achieve only through the execution of specific *mitzvos*. If one had a perfect excuse, i.e., he was in the middle of performing another critical *mitzvah*, or was absolutely unable to do so due to extenuating circumstances, he has missed out on that *mitzvah*. Exemption from a *mitzvah* does not replace that *mitzvah*. He is "present," but "not present."

וימת נדב ואביהו לפני ד'

Nadav and Avihu died before Hashem. (3:4)

Noticeably, the Torah uses the word, *va'yamas*, "And (he) died," which is in the singular. The Torah should have written, *vayamusu*, "And (they) died" in reference to the *deaths* of Nadav and Avihu. Simply, it means that they died together in a similar manner. Thus, it refers to their deaths in the singular. The *Chida*, *zl* (quoted by *Horav Reuven Karlinstein, zl*), quotes the *Zohar HaKadosh Parashas Acharei Mos*, concerning the *pasuk* in *Shemos* (6:25), "And Elazar ben Aharon took for himself from the daughters of Putiel as a wife and she bore to him Pinchas; *these* were the leaders of the fathers of the *Leviim*, according to their families." The word *eileh*, "these (were the leaders)," refers to Pinchas. Why does the Torah write "these" concerning one person? The *Zohar* explains that when Nadav and Avihu died, their *neshamos*, souls, passed over to Pinchas. Since Pinchas was bequeathed the *neshamos* of his two uncles, he is listed in the plural. Thus, Pinchas is referred to both as the son of Elazar and the son of Aharon (He was known as Pinchas ben Elazar ben Aharon *HaKohen*, which really means that Elazar was the son of Aharon *HaKohen*. It could, however, also be interpreted to mean that Pinchas was the son of *both* Elazar and Aharon). Since Pinchas was the recipient of the *neshamos* of Aharon's two sons, he (Pinchas) can conceivably be considered to be Aharon's son.

The *Zohar* relates that Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon bar Yochai (author of the *Zohar*), asked his father *why*, indeed, did two *neshamos* enter into the body of one person? (It is not as if there was a shortage of people in whom to place the *neshamos*.) *Rashi* replied that Nadav and Avihu were considered one person, since they had not married. (Thus, they were considered as *plag gufa*, "half a body.")

After all is said and done, the above is cloaked in esoteric obscurity and far above the knowledge and understanding of the average person. This is, however, what is stated in the *Zohar*. The question that should be addressed is: Why Pinchas? Why, of all people in whom these purest of pure *neshamos* could have been placed, was it Pinchas who achieved the merit? *Rav Karlinstein* quotes the *Chidushei HaRim* who explains, that although *Chazal* enumerate a fair number of missteps attributed to Nadav and Avihu, at the top of the list (is the sin of, *Horu halachah bifnei Rabban*; "They rendered a *p'sak halachah* in front of their *Rebbe*, Moshe *Rabbeinu*." This is considered a grave infraction. When one's *rebbe* is present, one may not adjudicate, offer his own interpretation or render the *halachah*. It is considered to be disrespectful and a rejection of the chain of *halachic* authority. Nadav and Avihu brought an offering *asher lo tzivah osam*, "which they were not commanded by Hashem."

Veritably, Pinchas acted somewhat similarly. When Zimri committed his moral outrage, everyone seemed to be in severe shock. It was Pinchas who came forward and said to Moshe *Rabbeinu*, *Mekubalani mimcha*; "It has been accepted from you that one who cohabits with an *aramis*, pagan/Aramean/gentile, *kanain pog'in bo*, zealous ones may strike/kill him." Pinchas initiated the statement but essentially he was pushing Moshe to respond to the outrage. Was this appropriate? Moshe was the *Rabban shel Kol Yisrael*, the quintessential *Rebbe* of the Jewish People. Did he require Pinchas' advice/motivation in order to act?

The *Chidushei HaRim* explains that Pinchas' action coincided with *halachah*, since there had been a potential *chillul Hashem*, desecration of Hashem's Name, if someone had not taken immediate action to quell the outrage. *Chazal* teach that when there is a *chillul Hashem* – *ein cholkin kavod l'rav*, we do not render/concern ourselves with the necessary honour due to a *rav*. Moshe took note of Pinchas' "question" responding, *Krayna d'agarta ihu lehevai parvanka*; "The one who reads the letter (proclaims the message) should deliver it (carry out the message)."

Thus, Pinchas, with *his* act of *moreh halachah bifnei rabo*, repaired the infraction which Nadav and Avihu created when they acted without prior command. Since Pinchas was *mesakein*, repaired, their sin, he was worthy of becoming the vessel to carry their holy *neshamos*.

We may supplement this exposition with the notion that the act of *kanaus*, zealousness, is, by its very nature, to be carried out alone, without prior direction or counsel. Pinchas went down in history as the *kanai* par excellence. As the *kenai* of *Klal Yisrael*, Pinchas was the perfect person to be the receptacle for the *neshamos* of Nadav and Avihu.

The *Zohar HaKadosh* teaches that Pinchas did not die. Pinchas was Eliyahu *HaNavi* who went up to Heaven – alive. Since Pinchas was the repository of the *neshamos* of Nadav and Avihu – they, too, did not really die. How little we know and how much less we understand. At the time of the conflagration that ended their mortal lives, it appeared to the human eye (and, indeed, it is thus recorded in the Torah) that they were victims of an epic tragedy. In truth, as we have just deduced, they never died, their souls having transmigrated to Pinchas/Eliyahu, who will herald *Moshiach Tziddkeinu*. How little we know.

והחנים לפני המשכן קדמה לפני אהל מועד מזרחה משה ואהרן ובניו
Those who encamped before the Mishkan to the front, before the Ohel Moed to the east, were Moshe and Aharon and his sons. (3:38)

"Aharon's sons" is a reference to his children, grandchildren and their families. *Chazal* (*Midrash Tanchuma* 12) teach: "Fortunate is a *tzaddik*, and fortunate is his neighbour." Because the tribes of Yehudah, Yissachar and Zevulun encamped on the east near Moshe *Rabbeinu*, who was engaged in Torah study, they became great in Torah. Conversely, "Woe is to the wicked, and woe to his neighbour." The tribe of Reuven encamped to the south near the *Khasim*, which included the family of Korach; therefore, many of the tribe of Reuven were enmeshed in his rebellion against Hashem.

Moshe's life revolved around Torah study, as did the life of Aharon *Hakohen*, as well as the lives of his children and grandchildren. Simply, *Chazal* teach that living in the proximity of a Jew whose life revolves around his involvement in Torah is most beneficial. It will inspire him positively to study Torah and live an upright life. How did they derive this inspiration? It does not say that Moshe -- or anyone else -- studied Torah with them. All they did was merely observe these holy individuals living a Torah life engrossed in Torah study. Whenever they saw them, they were learning.

A similar observation may be noted from the *Talmud (Bava Basra 21a)*, *Ki mitzion teitzei Torah*, "From Tzion will go out Torah. *Tosfos* quotes the *Sifri*, "Great is *Maaser sheni* (the second tithe) that it brings one to study Torah. Apparently, the Jew was compelled to remain in the holy city of Yerushalayim until he finished eating his *Maaser sheni*. (*Maaser sheni* fruits must be brought down to Yerushalayim and eaten there or exchanged for money with which one purchased food to be eaten in Yerushalayim. In any event, the Jew who had *Maaser sheni* perishables was directed to consume them in Yerushalayim.) During this interval of time, he was availed the extraordinary benefit of observing the *Yerushalmi* citizens engaged in Torah study and other holy endeavours. This inspired him to emulate their actions by following suit, both while he was there and when he returned home.

Horav Moshe Shmuel Shapiro, zl, posits that just seeing/observing a holy man engaged in Torah study suffices to inspire a person to himself study and grow in Torah. How is this? It is understandable that if one engages in Torah study with a great scholar, he would be inspired by his knowledge, passion and excitement for learning. How does merely watching this scholar learning, seeing him study, inspire the spectator to seek to emulate him?

I was reading excerpts from "The Life and Legacy of Rabbi Shlomo Freifeld," by Rabbi Yisroel Besser, when I came across the author's appreciation of the legendary *Rosh Yeshivah's* love for every Jew -- regardless of background and level of religious persuasion. He simply exuded love for every Jew. He had a special ability to peer into the heart and mind of those who stood before him, because of his profound non-judgmental love of everyone. Indeed, he would sit at the head of the table, receiving people, listening to their stories guiding and encouraging them. On the wall, among the many beautiful graphics, hung a picture whose subject was rather incongruous: a silver key on a black background.

Rav Shlomo explained the reason that he kept this picture in such a prominent place -- opposite his chair, where it would always be in his line of sight: "All day, *Yidden* sit here. I keep this picture to remind me that every *Yiddische neshamah*, Jewish soul, has a key to unlock it. Sometimes he only requires a cup of coffee; other times the situation requires more -- but there is a key to every Jewish soul." This was the secret of his unusual success in reaching so many Jewish souls. He was able to connect with them, because he looked at them with heart. He sought a way to unlock their souls. When one looks with insight at a person who is learning Torah, he peers right into his heart and is afforded a unique and powerful insight into the person.

When *Rav Eliyahu Essas*, one of the original Russian Refuseniks, came to hear *Rav Shlomo* speak at a gathering in Yerushalayim, he felt the *Rosh Yeshivah's* penetrating gaze. He remarked, "When I stood before *Rav Shlomo*, the *Rosh Yeshivah's* eyes suddenly welled up with tears. He rose and embraced me and held me close. I had a sense that this Jew understood all of the suffering that I had undergone in my life." *Rav Shlomo* did not just look at him. He looked into him, penetrating the very recesses of his psyche -- all because he cared. When one looks at a *talmid chacham* in such a manner, he sees the passion, excitement and love with which the Torah scholar studies Torah.

Rav Shlomo's boundless love for every Jew was the result of his unique vision, which permitted him to see deeper, beyond the normal scope of what others would see. A distinguished lay person once entered the *bais hamedrash* and *Rav Shlomo* pointed to a boy sitting on a bench. "Do you see that boy?" he asked. "I do" was the person's reply.

"Again, do you see him?" Once again, the person responded in the affirmative.

"No, you do not really 'see' him. You see a long ponytail and a ripped T-shirt... you are not seeing his *neshamah!*"

Looking at an object is different than looking into an object. Some can look at a Torah scholar as he pores over the many *sefarim* on his desk and remain uninspired, because they see only superficially. Others will look with penetrating insight and see more than a scholar studying. They will be moved by his total devotion to Torah, by his intoxicating love, his animation and excitement as he delves deeper, plumbing the depths of Torah erudition, every bit of knowledge a precious jewel. We see what we want/expect to see. Open eyes with a closed heart and closed mind will see the superficial. To see beyond the periphery, one must look with an open heart and an open mind. Then, what he sees will have sufficient meaning to inspire.

Va'ani Tefillah

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח

Es tzemach David avdecha meheirah tzatzmiach.

May you speedily cause the outgrowth of David, Your servant, to sprout forth.

Faith in *Moshiach's* eventual arrival is a verity in which all observant Jews believe. The issue that determines one's spiritual persona is his belief in the imminence/immediacy of his coming. Our *gedolim* were known to *prepare* for his coming on a regular basis. The *Chafetz Chaim, zl*, had a packed suitcase ready and waiting for the moment that *Moshiach* was heralded. In fact, his wagon drivers -- with whom he travelled from place to place -- related that when it came to the *Chafetz Chaim's* stop at which he was to get off, he instructed the driver not to stop the wagon. Instead, the sage jumped off! He explained that when *Moshiach* would arrive, he, being a *Kohen*, would serve in the newly rebuilt *Bais Hamikdash*. Our Sages teach that *Kohanim zerizin heim*, *Kohanim* are alacritous, moving through the *avodah*, Priestly service, with great speed and precision. There was so much to do and so many Jews waiting to be served, there was no other way. Apparently, this, too, was part of their Priestly training. The *Chafetz Chaim* did not want to miss out on any aspect of *avodas Kohanim*.

One must reiterate and constantly remember the words of the *Rambam (Hilchos Melachim 11:1)*, "Whoever does not believe in him (*Moshiach*) or does not wait for his coming does not merely [by his inaction] deny [the prophecies of] all of the other *Neviim*, prophets, but [essentially] he denies the Torah and Moshe *Rabbeinu*."

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit,

email: peninim@dvar.info

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 / UK 0208 420 4821

or e-mail: peninim@dvar.info

Parashas Bamidbar

Your Number

“Sir how much do these potatoes cost?”
 “Three shekels per kilo.”
 “How many potatoes are in this sack?”
 “I don’t know young man. I sell the potatoes by weight, not number.”
 “You don’t know how many potatoes you have in these sacks?”
 “Not really.”
 “Can I ask you a personal question, sir?”
 “Go right ahead, young man.”
 “How many children do you have?”
 “Eight.”
 “You know how many children you have, but you don’t know how many potatoes you have?”
 “Young man, there is a bit of a difference. Every child is a person. A whole world. Each one needs my person attention and supervision to grow up to be a normal, productive person. Potatoes are just potatoes. Although they are different shapes and weights, we eat them all just the same.”

☪ ☪ ☪ ☪ ☪ ☪

“Take a census of the entire assembly of the Children of Israel” (Bamidbar 1:2). Hashem wanted a precise number. The Keli Yakar explains that this number distinguishes the Jewish people. Things that are numbered are important. Each Jew is very important. So important, that he is guided by *hashgacha pratis* (Hashem’s personal supervision). The number expresses that we are important enough to warrant *hashgacha pratis*. The Ramban stresses the same point when he explains the word “*tifkidu*” – you shall count (Bamidbar 1:3). This word illustrates that Hashem remembers and supervises. As the verse states, “Hashem *pokad* (remembered) Sara” [to grant her a child] (Bereshis 21:1). A *pikadon* (from the same root word) is an object that someone watches and supervises for you. Hashem is watching and supervising each Jew individually.

Kinderlach . . .
 Did you eat a delicious meal today? Chasdey Hashem (an act of kindness from Hashem). Did you do well on your test? Chasdey Hashem. Did Imma give you a big, warm, loving hug? Chasdey Hashem. Did you bang your toe? Chasdey Hashem. Did someone embarrass you? Chasdey Hashem. Why are the last two things chasdey Hashem? They are very unpleasant. Because Hashem is personally supervising our lives. Everything that He does is for the good. There are very good reasons for even the unpleasant things. If you hear news about unpleasant things happening to the Jewish people you must know that it is all chasdey Hashem. He is taking care of us, as He has for the past 3800 years.

Who is Supporting Whom?

“The sons of Kehas shall come to carry (the Aron Kodesh and *kelim*)” (Bamidbar 4:15). The *avodah* of the *Bnei Kehas* was carrying the Aron Kodesh on their shoulders when the nation traveled from place to place (Bamidbar 7:9). The other parts of the *Mishkan* were transported on wagons. However, the Aron Kodesh, due to its great holiness, was carried on the shoulders of these *Leviim*. The *Gemora* (Sota 35a) relates an awesome miracle that occurred. The bearers of the Aron never felt its great weight. They did not carry it, rather it carried them! In the days of *Yehoshua*, it even carried them across the Jordan River (Yehoshua 4:18).

There is a beautiful *drasha* based upon this *Gemora*. *Talmidei Chachomim* and institutions of Torah learning are supported by generous donors who contribute money to pay for expenses. It appears that the benefactors are supporting the Torah, however, in reality, the Torah is supporting its benefactors. The following moving story dramatizes this point.

The residents of a certain small town in Europe came to Rav Yitzchak Elchonon Spector, the famed Rav of Kovna, to find a suitable candidate for the position of Rav of their town. Rav Yitzchak Elchonon recommended a certain young *talmid chochom* who was fit for the position. The people approached the young man with their offer. “I am ready to accept the job,” he replied. “However, my father-in-law is supporting me, and I must ask his permission to leave.” The young man related the proposal to his father-in-law and received the following reply. “Why do you need this? Do you need more money? If so, I will give you more money each month, on condition that you remain here with me.” And so, the young man turned down the position and stayed.

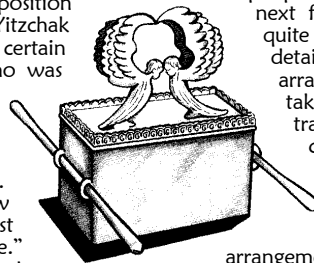
One year later, representatives from a city came to Rav Spector for a candidate to fill the position of Rav. The Rav of Kovna sent them to the very same young *talmid chochom*. Again, he asked permission from his father-in-law, received the same answer, and continued learning in his town. After some time, a contingent from a large major city came to Rav Yitzchak Elchonon, seeking a man to fill the prominent position of Rav of their city. Again, Rav Spector sent them to this same young man. When this prestigious contingent came to the home with the offer of the *Rabbonus* in their hands, the wife of the *talmid chochom* could not keep silent. “This time I will not give in to my father.

He must agree to let us go!” Her husband asked his father-in-law, and received the same answer. The wife answered her father, “How long can you support us? The time has come for us to go out on our own.” The father replied with a short answer, “Who knows who is supporting whom?” Several weeks later, the young couple finished packing their belongings, boarded the moving wagon, and began their journey to the big city. No sooner had they left the outskirts of the town, that they were overtaken by a messenger who brought them the shocking news. “Your father just passed away.”

Kinderlach . . .
 Who is supporting whom? Torah institutions are like the Aron Kodesh. When we give *tsedaka* to a Yeshiva or Talmud Torah, are we supporting the institution, or is it supporting us? Hashem decides if a Torah institution will continue existing. You decide whether you will be His *shaliach* (agent) to keep the light of Torah burning. If you help Him (so to speak), He will reward you by supporting you. Who is supporting whom? The Aron carries those who carry it.

Neat and Orderly

In this week’s parasha, we find the description of the encampment of the Jewish people in the desert. Throughout the next few parshios the Torah uses quite a few words to describe in detail how the camp was arranged, how the *Mishkan* was taken apart and packed up to travel, and how the entire camp traveled. We know that the Torah does not waste words. What is the purpose of the detailed descriptions of these arrangements? Rav Aharon Kotler explains that the Torah teaches us the importance of *sefer* (organization). All matters of holiness and service to Hashem require *sefer*. The Torah is replete with examples. Our prayers are all arranged in a precise and specific order. In fact, our prayer book is called the *siddur*, which literally means order. Rav Kotler stresses that we should also be very concerned about the *sefer* in our lives. We find that our *Gedolim* (Torah giants) were very careful about maintaining order. We should follow their example.

Kinderlach . . .
 We should not leave our clothes, shoes, books, or toys lying around the house. Instead, we should put them away. Why not also organize our storage closets? What a waste of time it is to look for something that was misplaced. In addition to our possessions, our time should also be orderly. Why be late to school when, with a little more effort, we can be on time? *Seder* enriches our lives, so let us all do our best in this area.

All rights reserved to the author ❖ Please direct all inquiries concerning this publication to (02) 585-2216. #1072#

Speech Purifier

**שאו את ראש כל עדת בני "1:2
ישראל למשפחתם לבית אבתם.
במספר שמות כל זכר
לגלגלתם"**

"Take a census of the entire assembly of the B'nei Yisroel according to their families, according to their fathers' household, by number of their names, every male according to their head count." Why does the Torah say, "כל עדת" – when it would appear that saying, "עדת," – "the assembly," of Klal Yisroel would certainly have included all of Klal Yisroel?

One should never speak ill of Klal Yisroel in front of Hakodosh Boruch Hu, not even regarding the wicked. The wise and righteous of Klal Yisroel are required to rebuke those who are doing evil, and to show them their evil ways and silliness, and are allowed to speak harshly to them if needed. That is all allowed to the wicked themselves, however, in front of Hakodosh Boruch Hu they shall not speak ill, nor disparage them, rather one must bring forth their Zechusim in front of Hakodosh Boruch Hu and try to find excuses for their action. We learn this from Yeshaya Hanavi, because he said to Hakodosh Boruch Hu, Yeshaya 6:5 "בתוך עם – "I dwell among a people with impure lips," he was punished, even though in truth they were not following the Rotzon Hashem. Hakodosh Boruch Hu had already said upon these same people, Yeshaya 1:4 "Woe, they are a sinful nation, a people weighed down by iniquity, evil offspring, destructive children," and other such harsh words, nonetheless, it was difficult for Hakodosh Boruch Hu to hear the words of Yeshaya disparaging Klal Yisroel, and he was punished for it. Hakodosh Boruch Hu knew Klal Yisroel, and there was no need for Yeshaya to speak ill of them. We see the same thing by Eliyahu Hanavi, Melachim 1:19:10 "קנא קנאתי...כי עזבו בריתי" – Eliyahu spoke harshly about Klal Yisroel in front of Hakodosh Boruch Hu and Hakodosh Boruch Hu rebuked him for it. (עוד יוסף ח')

Doeg and Achitofel would not mention Dovid Hamelech by name, rather they called him, "בן ישי," and other references to him, for it is known that one who hates another person does not want to call him by his name. Conversely, when one has a love for another, he often calls that person by his name. The Posuk says here that Klal Yisroel should be counted, "במספר שמות" – they are to be called by their names, for Hakodosh Boruch Hu has a great love for Klal Yisroel. (סאד כוד)

The Yalkut Shimoni says that at the time that Klal Yisroel were Mekabel the Torah, the other nations of the world became jealous of Klal Yisroel. They wanted to know why Klal Yisroel were getting the Torah and not them. Hakodosh Boruch Hu closed their mouths by saying: bring Me the Sefer Yuchsin, the books of lineage of Klal Yisroel. The famous question on this Medrash is, why were the other nations even jealous of Klal Yisroel? We know that prior to Klal Yisroel receiving the Torah, Hakodosh Boruch Hu

offered the Torah to all of the nations of the world. They all said no, and it was only Klal Yisroel who accepted with the words, "נעשה ונשמע." Additionally, what was the answer that Hakodosh Boruch Hu gave – what does Yichus have to do with Kabbalas Hatorah? Kiddushin 30a – Therefore the Rishonim were called Sofrim, for they wrote the letters of the Torah. The P'nei Yehoshua explains that each and every Yid has a connection to a letter in the Torah Hakdosha – that connection is his root. "ישראל" is the Roshei Taivos of, "יש ששים רבוא אותיות לתורה" – "There are six hundred thousand letters in the Torah." The question is asked, but there are only about half of that number of letters in the Torah? For each word that is written, there is also a word the way it is said, and the written words plus the way the word is read equals six hundred thousand letters. An example of this is that we know that what is written is the Shem Havayah, while it is read as Adnus. So too, every written word has a partner word the way it is read. With this we can understand the complaint of the nations of the world. They wanted to know why their roots were not in the Torah. They were offered to heed the Torah, but not that the very roots of their existence would have a direct connection to a letter in the Torah. To that question, Hakodosh Boruch Hu told them to look at Klal Yisroel's Yichus. When Klal Yisroel were in Mitzrayim, they protected themselves from Arayos; they made sure that the Zimah of Mitzrayim would not infiltrate them, and they remained pure. It was in that Zechus that Klal Yisroel were Zoche to have a root connection in the Torah. This is something which had no connection to any other nation of the world. Therefore, they were quiet when Hakodosh Boruch Hu responded that Klal Yisroel were Zoche to have this amazing root connection to the Torah in the Zechus of their Yichus. Klal Yisroel were Zoche to be counted because each individual represented a letter in the Torah. That is why the Yichus of Klal Yisroel – the Rishonim, the six hundred thousand Yidin were called Sofrim, for they needed to attach themselves to their letter in the Torah, and to write that letter in the Torah, to complete the six hundred thousand letters of the Torah. (טיב לבב)

Klal Yisroel have a Din of a Zochor, a male, in Olam Hazeh, and the other nations of the world have a Din of a Nekeivah, a female. The Alshich says that because Klal Yisroel are male, they are in charge of this world, and are Zoche to inheritance of this world. The Gemara in Shabbos 116b says that when there are boys, girls do not inherit. All of the Shefa Tov, the goodness, that Klal Yisroel receive in this world is all through the Midah of humility, as it says in the Posuk in Tehillim 37:11 "וענוים יירשו ארץ" – and the humble ones will inherit the land. The letter, "כ" symbolizes humility, for the letter is bent, which is the way of a humble person. The Zohar Hakodosh 1:122b says that the letter, "כ" is the number, "עשרים" – "20." The Gematria of, "עשרים" is the same Gematria as,

"כתר." The one who is humble is the one who receives the crown. Regarding the arrogant person, the Gemara in Sotah 5a tells us that Hakodosh Boruch Hu says about him, "I and he (the arrogant individual) cannot live in the same place." Therefore, if one Chas V'sholom becomes arrogant he loses the letter "כ" from "זכר" and becomes a "זר" – a stranger in this world, without a connection to Hakodosh Boruch Hu. When Klal Yisroel remain humble, they keep the 'כ' and remain the "זכר" and then, they are entitled to Olam Hazeh, in addition to Olam Habah. (בן איש חי)

Hakodosh Boruch Hu told Moshe that he should teach Klal Yisroel that they must watch their "דיבור" – "speech" – for Dibbur is the fiftieth gate, and it is Dibbur that leads a person in this life. This is as it says in Shir Hashirim 3:6 "מי זאת עולה מן" – and it says in Shemos Rabbah 2:4 that, "מן הדיבור" means "מן המדבר." Klal Yisroel were in the Midbar to purify the air. It is called, "מדבר" from a Loshon of "דיבור" for it is a place devoid of Dibbur, and Klal Yisroel were to purify the מדבר and speak proper words there. "מי" – "מי זאת עולה מן המדבר" – the fiftieth gate of Kedusha will be reached if Klal Yisroel elevate the מדבר, with their דיבור. We count forty-nine days of Sefirah, until we come to the fiftieth day, "מי". Through Dibbur, Klal Yisroel said the amazing words of, "נעשה ונשמע" and they continued to purify the air of the Midbar through their positive speech. (אור החכמה)

"כל" is the Gematria of fifty – a reference to the fiftieth level of Kedusha. Klal Yisroel were to travel through the Midbar in order to purify the Midbar with their Dibbur. Klal Yisroel were to use it only for good – Torah and Ma'asim Tovim, and not Chas V'sholom to speak Loshon Hara, to speak poorly about their fellow Yid. Klal Yisroel had tremendous Zechusim because of their Bris Haloshon while in Mitzrayim, and it is that which needs constant Chizuk, must be continuously fortified. Klal Yisroel needed to connect themselves to their roots and always remember where they came from. It was one unit, one united Klal Yisroel. Not Chas V'sholom looking down at others, rather all trying to raise themselves in Ruchniyos, as well as raising all of those around them.

We were given this precious gift of Torah in order to teach us how to speak, and how to live our lives. Each one of us have a portion in the Torah, and we must become a Sofer, a scribe. We are to write the Torah on our hearts, so that we have an everlasting connection to our root – the Torah Hakdosha. The Yom Tov of Shavuos is coming upon us and we must be Mechazek ourselves in this very important Midah, of using our words in the proper way. We must have this burning desire to reach that elusive fiftieth level of Kedusha. It can only come through the Torah Hakdosha, and our using our speech properly. In the Zechus of our using our words to toil in the Torah Hakdosha, and perform Ma'asim Tovim, may we be Zoche to see the Geulah Shlaima and have the Zuhama removed forever.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS NASO

תשע"ט RAV BRAZIL PARSHAS NASO

IT'S TIME TO RETURN TO UNDERNEATH THE MOUNTAIN

The *gemarah* relates (Pesachim 68b) that Rav Yosef remarked about the *Yom Tov* of *Shavuot* that would it not have been for this *Yom Tov* בשוקא יוסף איכא כמה How many Yosef's would be in the market place. This is normally understood to mean that without *Matan Torah* one would just be a generic John Doe like everyone else in the world. Now that there was *Matan Torah* to *Am Yisrael*, every Yid is elevated to a lofty level in his relationship with *Hashem* and now belonging to the super special and elite. We would like to present another interpretation with the hope that this new insight will change your life for the better iy"h.

In this week's *parsha* the Torah describes the *Nazir* as one who wears the crown of *Hashem* on his head. What's the big fuss over him just because he made a vow not to partake from wine and its products? There are many people who fast the entire week eating only at night, and yet they are not given the title of wearing the crown of *Hashem* on their heads?

The Ibn Ezra writes that the Torah uses the word יפליא wonder, when introducing the *Nazir* to us. This teaches that the fact that one becomes a *Nazir* is an incredible wow as if it was a supernatural event. Why? It is because human nature fosters man to function as a sociable creature in his environment איש מדיני. Part of that nature is the desire to be accepted by others as being a member of the group. To reach this goal people are willing to undergo emotional, physical, and psychological sacrifices and damages just in order to be accepted into a peer group. Hazing is a sort of rite of induction which existing members of a fraternity sorority or athletic team ask their new recruits to pass through in order to form a deep personal bond with one another. It has been outlawed because of the life threatening dangers involved.

Yet, the Torah relates about an individual a future *Nazir* to be, who after making a spiritual accounting, realizes his shortcomings and weaknesses and therefore takes upon himself a vow not to drink wine. In old times, wine was as popular and had the same status as today's national beverage of soda or flavored water. One who would abstain from drinking wine would be looked upon as some type of anti social nut, possessing some deep disturbing issue. The fact that this Yid did not take into consideration how he looks in the eyes of others but rather how can he spiritual grow and fix his character flaws, is highly commended by the Torah to the point that the Torah addresses him with the title of "a living wonder" who wears the crown of *Hashem* on his head.

This brings us back to the foundation of the three factors that motivate one's behavior which are found in the three sons of Noach from whom all humanity descended. Man is motivated to conduct his actions either because it **feels** good, because it **looks** good, or because it **is** good. Cham, the son of Noach, his action were directed by what feels good, without consideration how it looks and whether it was a virtuous act. His name means heat representing his indulgence into physical pleasurable sensations. Yafes, which translates as beauty, acts on what looks good in the eyes of others even though it might be false representation. Shem, which means name, symbolizes the intellect and represents what is objectively good in essence, irrelevant if it feels or looks good.

The *Nazir* rises above everyone by being not like everyone, which is motivated by his sincere spiritual pursuit of seeking wholesomeness and holiness. At *Matan Torah* *Hashem* took the hollow mountain of *Har Sinai* (Maharsha Shabbos 88) and covered *Am Yisrael* under it. Why? *Hashem* wanted to instruct them not to worry about how one looks in the eyes of the

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

world. If you are going to allow yourself to be worried about how you appear in other people's eyes, then your Torah observance will eventually be compromised (Tur Orach Chayim 1). Better not to be a **worrier** but rather a **warrior** concerning what Hashem demands from you and then you will be successful.

The word **נזר**, crown, is the acronym of three words which describe the three approaches and philosophies of living a life of good. The letter *nun* stands for **נראה** what **looks** good, the *zayin* stands for **זאת** as in the *passuk* **זאת התורה** and represents what **is** good by the Torah, the *raish* aligns itself with **רגש** describing what **feels** good by the senses. The *Nazir* wears the crown for he has demonstrated that he is capable of ruling over these three approaches and choosing the appropriate one that will perfect his *ruchniyus*.

Now let us return to the *gemarrah* and the words of Rav Yosef that without *Matan Torah* there would have been many *Yosef's* in the market place. Without the absolute truth of Hashem's wisdom transmitted to Man, our lives would transpire functioning like a leaf in the wind. Truth does not change for otherwise it is falsehood. The norms and moral laws of society and cultures are changing faster than ever. For each decade that passes, the culture has a facial plastic surgery and at first one feels uncomfortable with its new face. Just give it a year or two and that alienation will wear off.

If one allows himself to be that leaf in the wind, then he too will have many faces by aligning himself with every whim of decadence that becomes permitted. If he is self conscious about how others look at him in relationship to his home grown spiritual desire and morality, then he too will succumb and soon have many faces and identities. This manifests itself in his inconsistencies of conduct. In one particular environment he will act thus, for his friends he will be more lenient, on vacation he will conduct himself without his regular strictness, in business there is a new set of rules formulated. As time passes, boundaries will be crossed, walls will be torn down, and rules will be broken. This is the sad condition prevalent today prevalent across many crumbling societies.

However, *Am Yisrael* on *Shevuos* acquired the Torah, the absolute truth of truths to guide us through our lives and the vicissitudes of our culture's constant changing morality. Now with the Torah we can be unflinching in our dedication and conviction to uphold the standard of righteousness without feelings of guilt or non conformance. Without it there would be many *Yosef's* in the market places. The many *Yosef's* are really one *Yosef* with a multitude of faces consisting of downgrading attitudes, *hashkafas*, identities, morals, self control and discipline depending on which environment he finds himself. Without Torah, our lenses that observe the world and all its massive information would be changing as fast as a speeding bullet. The media relentlessly brainwashes us into thinking that what they show to us is the truth, the whole truth, and nothing but the truth, even though it is fake and unfulfilling.

I made up my mind that this *Shevuos* I am going to crawl back underneath *Har Sinai* and accept the Torah with a renewed commitment of **ונתן לנו תורת אמת**. With a fresh conviction I will not let the man made fake news interfere with what the surviving generations of *Am Yisrael*, who have for tens of centuries passed on a true legacy and heritage of which no other nation since creation can make such a claim. The living testimony to this is that all those mighty nations with all their rules and codes have become extinct and are not even around today to give over their opinions. They don't have to prove and defend the truth of their philosophies and ethics, since history itself has over and over again already proven them false and immoral. The eternal Torah is absolutely true. Even its four letters can be pronounced to the equivalent of the word true, **תורה**.

So let's stop the worrying and instead, busy ourselves with the warrioring. Moshiach is here just waiting to reveal himself. The first people who will merit to greet him will probably be the ones who never left from being under the mountain. The second group are the ones who left but came back and changed their lives to the true unadulterated **תורה** living. Let's be one of the two.

Gut Shabbos חג שמח

Rav Brazil

MENTION THIS AD FOR
10% OFF
 YOUR FIRST ORDER*
*RESTRICTIONS APPLY

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
 TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

עלי הדף

בענין פדה"ב בעציץ שאינו נקוב

בכורות נ"א א' מתני' אין פודין לא בעבדים כו' ולא בקרקעות. יש להסתפק בעציץ שאינו נקוב אם אסור לפדות מדרבנן, ומהא דמנחות ע' א' דמדמה שם כלאים לתרומה אין ראוי דבכה"ת הוי עציץ שא"נ מדרבנן כמחובר דכבר כ' מרן בחזו"א (שביעית ס"ו סק"ד) דרק במעשר וכלאים שאין שום טעם לחלק ביניהן משהו הגמ' אבל לשביעית אין ראוי תדע שהרי גם בכה"כ לא עשאוהו כעציץ נקוב לקדש אלמא לאו לכל מילי השווהו חז"ל וכ"ש לענין שא"ד שאינו חיובי זרעים דלא השווהו דהא עציץ שא"נ נקנה כמטלטלין ולא כקרקע (כמב' בח"מ סי' ר"ב סי"ב) ובגיטין ל"ז א' מב' דאין כותבין פרוזבול על עציץ שא"נ אך כ"ז י"ל דלקולא לא עשאוהו כעציץ נקוב אבל לחומרא י"ל דעשאוהו. ונר' דיש להוכיח ממ"ש באה"ע סי' קכ"ד ס"ד דמותר לכתוב גט על עציץ שא"נ וגם למחמירם הוא שמא יקטום אבל בלא"ה כשר אלמא דלא עשאוהו חכמים כנקוב אלא לענין חיובי מצות ולא לענין פסולין שהתורה פסלה, ונר' דה"ה לענין הונאה ושבועה וגזלה דין עציץ שא"נ כמטלטלין ולא כקרקע דלא עשאוהו כקרקע אלא לענין מצות וכנ"ל, שו"ר בירו' ספ"ז דכלאים מיבעי אי דלעת כתלוש הוא לסכך בו ורבנו מנוח בפ"ה מסוכה מפ' דהבעיא הוא בעציץ שא"נ ומבע"ל אי גזרי' אטו נקוב ולפ"ז מב' דהוא בעיא בירו' אי גזרי' לענין סכך כמו במעשרות מיהו הגר"א ועוד מפ"ר פ' הבעיא בעציץ נקוב ע"ש ולפ"ז אין ראוי' כלל משם.

(ד"ר אמונה פ"א מנכסיו ד"ו בה"ל ד"ה אין ע"ש)

שו"ת בעניני שמות הכתובים במגילת רות

גילית (ודלא כמהרש"א בבא בתרא י"ד, ב' דשם "רות" היה לה עוד בגיותה).

ת. אין ראוי לקרוא בשם זה.

ש. האם ראוי לקרוא לבן בשם "רם".

ת. השם "רם" לבן (הנזכר בסוף מגילת רות) הוא שם כשר וישר.

ש. האם ראוי לקרוא בשם "אלימלך", כיון שהיה בעלה של נעמי והורע מזלו.

ת. מגדולי הדור היה כמו שאמרו בבבא בתרא צ"א, א' וכבר נתכפר לו במיתתו ברעב.

ש. האם ראוי לקרוא בשם "בוועז", אף שמתו לו כל ס' בניו (בבא בתרא צ"א א').

ת. קורין על שמו, כי אחר כך היה לו כנגד כולם.

רבינו קרא שם בתו "רות", שנולדה לפני חג השבועות, וכך אמר לו אביו מרן בעל הקה"י זצ"ל לעשות.

(שמות בארץ)

ש. האם ראוי לקרוא לבת בשם "נעמי".

ת. לגבי השם "נעמי" מובא שם מעשה באחד שהגיע לפני מרן הגרא"מ שך זצ"ל בטענה שאמרו לו שאשתו הנקראת "נעמי" תשנה את שמה משום דכתיב "אל תקראנה לי נעמי" (רות א', כ). והשיב לו מרן הרב שך זצ"ל כי אין לו ידיעה בשמות, אבל לומר כן כנ"ל הוא דבר חדש ואינו נכון, ומ"מ יען לו לשאול את מרן ה"קהילות יעקב" זצ"ל, והשיבו כי הדבר אינו נכון, ויש הרבה "נעמי" אשר בה חייהם כדת בלא פגע-ואמר רבינו וזה נכון.

ש. הנה כשנולדה רות, ניתן לה שמה ע"י אביה, עגלון מלך מואב שאינו מזרע ישראל. וחזינון שגם לאומות העולם מזמין הקב"ה בפיהם את השם בו יקראו לבניהם. והוא חידוש גדול. האמנם כן הוא?

ת. כמדומה שבתחילה לא היה שמה כן כדאיתא בזוהר (חדש רות ע"ט א') דמקודם שנתגיירה היתה נקראת "גילית".

ש. האם ראוי לקרוא לבת בשם "גילית" והרי בזוהר חדש (רות ע"ט א') איתא דמקודם שנתגיירה היתה רות נקראת

כד יתבין ישראל ועסקין בשמחת התורה, קודשא בריך הוא אומר לפמליא דיליה, חזו בני חביבי דעסקין בחדוותא דילי.

(פזמון ששרים בני ליטא בחג השבועות)

כל הזכויות שמורות ©

שאלו לפני שנים רבות את רבינו, כי כידוע רבותינו הקדושים מרנן בעל החזון איש ובעל הקהילות יעקב ז"ע היו מופרעים הרבה מענייני ציבור, האם הם דיברו על זה, הם תינו את צערם בענין הזה? וענה רבנו שאצל החזון איש אמנם היו לו הפרעות מהלימוד אך הציבור היה די קטן ולא גדול כמו היום, ואבא מרן זצ"ל היה כבד שמיעה וממילא לא היה 'קל' להפריע לו מהלימוד... אבל באמת הוא אמר כמה פעמים שבאמצע חברותא שלא יפריעו לו.

ומרן שליט"א עצמו במשך כל השנים עד לפטירת מרן רה"י הגרא"ל שטינמן זצוק"ל, היה עולה ללמוד בעליית הגג בביתו, ושוקע שם בלימוד בלי מפריעים, ורק בעת הצורך היו נכנסים לשאול שאלות, ובתקופות האחרונות שנתרבו צרכי עמך מקדיש יותר זמן לעשות חסד עם הציבור.

בתמונה: (מחודש ניסן תשנ"ה)

הימים - ימי שרב קייצי, טרם מצוי עידן המזגנים, החלון פתוח לרווחה ומכניס משב אויר. מרן שקוע בלימוד בבית בנו הגאון רבי שאול שליט"א, לצידו מונח בקבוק משקה שנותרה מלאה ולצידה כוס. מרן יגע אז לסדר את ספרו דרך אמונה והכין חלק נוסף לדפוס, על השולחן נראים מחברת עם ערימת ספרים. השעון מורה כי בעוד דקות ספורות הוא יוצא לתפילת המנחה.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 7630585-03 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310

שו"ת מעניני חג השבועות

למה שבועות זה דאורייתא

שאלה. הנה לרוב הראשונים ספירת העומר בזמן הזה אינה רק מדרבנן, משום שאין מקריבים עומר בזמן הזה, השאלה היא דא"כ למה שבועות זה מדאורייתא הרי אין תאריך לחג השבועות ורק התורה צייתה תספרו חמישים יום מהקרבת העומר. **תשובה.** כתוב חג שבועות לה'.

ללכת לישון בעלות השחר

שאלה. האם נכון הוא מנהג הרבה אנשים שבליל שבועות הולכים לישון בעלות השחר לכמה שעות (כדי שיתפללו בכונה יותר), או דמכיון שהוא סמוך לזמן קר"ש ותפילה אסור לו ללכת כבר לישון. **תשובה.** אין נכון.

התורה מאורסת לישראל

שאלה. בגמ' סנהדרין דף נט ע"א ואמר רבי יוחנן: נכרי שעוסק בתורה חייב מיתה, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה - לנו מורשה ולא להם. - וכו' מאן דאמר מאורסה - דינו כנערה המאורסה דבסקילה, וצ"ע מדוע התורה נמשלה למאורסה הרי היא נשואה לישראל, וא"כ צריך להיות שהבא עליה בחנק.

תשובה. צריך לעמול. לכאורה כוונת רבינו שכיון שצריך לעמול על התורה, לכך אינה בגדר נשואה לישראל, רק בגדר מאורסה, וע"י שעמלן בה התורה נעשית כאשה. ושמתני מאוד למצוא במהרש"א חידושי אגדות לפסחים (דף מט עמוד ב) שכ' ע"ד הגמ' 'תנא רבי חייא: כל העוסק בתורה לפני עם הארץ - כאילו בועל ארוסתו בפניו, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה, אל תקרי מורשה אלא מאורסה'. וכתב וז"ל: כאלו בועל ארוסתו שנאמר תורה וגו' הוציאו מלת מורשה מלשון ירושה ע"פ מ"ש שאינה ירושה לך והיא מונחת בקרן זוית כל מי שרוצה ליטול יטול וע"כ דרשוהו מלשון מאורסה כי התורה נמשלה לאשה בכמה מקומות ובתחלת נתינתה לישראל הרי היא כארוסה עד אחר שילמדה שנעשית לו כאשה וא"כ עם הארץ שאיננו לומד הרי היא נשואת לו כארוסתו ות"ח העוסק בה בפניו כו' וק"ל:

היכן עמדו ישראל במתן תורה

שאלה. צ"ע מהו הלשון בכל הגמ' שעמדו ישראל על הר סיני, הרי אדרבה רק משה היה על ההר, והם היה להם ציווי שלא לעלות להר, הגבל את ההר וקדשתו.

תשובה סמוך להר סיני. וכעין מה דמייתינן בכמה מקומות בגמ' (פסחים סג; סוטה לז, סנהדרין יג, מנחות כז, סב, עח, צח). לגבי מה דכתיב בקרא כמה פעמים 'על שיש אומרים ש"על היינו בסמוך, וכאן שמדובר על לשון חז"ל בודאי ניהא שהם נקטו 'על' מלשון סמוך.

היכן מוזכר מתן תורה בהלל

שאלה. בגמ' פסחים (דף קיח עמוד א), מבואר מדוע בהלל אומרים את ההלל שאנו אומרים ול"א הלל הגדול ות' הגמ' משום שיש בו חמשה דברים הללו: יציאת מצרים, וקריעת ים סוף, ומתן תורה, ותחית המתים, וחבלו של משיח. והיכן יש מתן תורה - דכתיב ההרים רקדו כאילים, וצ"ע מה ל"כ מיוחד בזה שרקדו ההרים בשעת מתן תורה שזהו הביטוי להזכרת מת"ת בהלל.

תשובה. זכירת מעמד הר סיני. היינו שהחשיבות שלנו בהלל זה עצם מה שזכר בו מתן תורה, ואין נפק"מ דוקא באופן ההזכרה. וכנראה כיון שהלל הוא בדרך שירה ושבח מתאים לציון הנס של קפיצת ההרים.

ברכת השלום במתן תורה

שאלה. במס' דרך ארץ ר' יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר גדול השלום שכל הברכות והתפילות חותמין בשלום, והוא ברכת שלום טובה וברכה וכו' והנוסח שם הוא כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים ואהבת חסד, ואינו מובן הנתינת טעם שאנו מבקשים מאת ה' שישלום עלינו כי באור פניו נתן לנו תורה, מה ענין שלום אצל הר סיני-נתינת התורה וצ"ע.

תשובה. ע"י שלום נוכל ללמוד תורה במנוחה.

משה קיבל תורה מסיני

שאלה. משה קיבל תורה מסיני, למה לא נאמר משה קיבל תורה מפי הקב"ה או מפי הגבורה, מדוע יש התייחסות להר סיני. **תשובה.** ב"א אין שייך להתחבר להקב"ה כחבר. היינו שהתנא רצה להשוות ריחוק מסוים בין משה להקב"ה, ועל זה נקט לשון 'מסיני', שאינו עומד ליד הקב"ה כחבר ומקבל ממנו, רק שהקב"ה מגלה לו בהשפעת הנבואה ומקבל כפי כוחו.

אשר בחר בנו מכל העמים

שאלה. מהו שאנו מברכים אשר בחר בנו מכל העמים, הרי הקב"ה חזר על כל אומה ולשון ורק הם לא רצו אז במה בחר בנו.

תשובה. ששאל להם דברים שלא ירצו.

דברי הנפש החיים שאם העולם פנוי מתורה הוא יקרוס מאימתי?

שאלה. כ' הגר"ח מולאזין בנפש החיים (ש"ד פכ"ה) שאם יהיה רגע אחד פנוי מן העולם בלא תורה העולם חרב, האם כוונתו רק ממתן תורה או כבר מבריאת העולם. **תשובה.** ממתן תורה.

(ייש"כ ליידינו החשוב הר"ר מרדכי הגר שליט"א על מסירת השו"ת)

ווארט מיוחד לחג השבועות כפי ששמענו מחתנא דבי נשיאה הגאון רבי דוד אפשטיין שליט"א

בליל יו"ט תשמ"ו, זכיתי לאכול בסעודת יום טוב של שבועות אצל מו"ח מרן שר התורה שליט"א, במהלך הסעודה, פתח ואמר, כי הנה רגילים להקשות במה שאמר דוד המלך ע"ה 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף' מה בא לחדש כאן ומה עומק כוונתו, וכי מישהו חשב שזהב חשוב ושוה יותר מתורה? ורגילים לתרץ בזה כמה תירוצים.

וידוע התירוץ, כי הנה העשירים הזוכים לתמוך מהונם בעמלי תורה, בודאי יזכו למקום גבוה בגן עדן על יד הבני תורה, וכפי גודל הסיוע שנתנו להחזיק תורה, אבל עולם הזה אין להם... כי הנאות האמיתיות של עולם הזה יש רק למי שהוא עצמו עמל בתורה ויגע בה, הוא מרגיש הנאה שאין דומה לה בכל הנאות הגשמיות שישנם, הוא זוכה גם בזה וגם בבא. על פי זה מובן מאוד, שדוד המלך אמר טוב לי תורת פיך - אני שלומד בעצמי תורה, היא טובה לי יותר מאלו שיש להם אלפי זהב וכסף, שלהם, יש רק הנאת עולם הבא, אבל לי יש גם עולם הזה...

פסקי הלכות והנהגות לחג השבועות

א. כשיר"ט חל במוצ"ש [כהשנה שנת התשע"ט שיר"ט דשבועות הבעל"ט חל במוצ"ש ק נשא] מורה רבינו שליט"א בשם אביו מרן הקה"י זצוק"ל שיש ללבוש את הבגדי יר"ט בשבת דאינו כבוד השבת שמיד כשיוצאת השבת לובשים את הבגדי יר"ט. ושאלתי את רבינו שליט"א שהרי בשיר"ט סי' תקכ"ט ס"א איתא דבגדי יר"ט יהיו יותר טובים משל שבת וא"כ מה החיסרון ללבוש את הבגדי יר"ט בצאת השבת הרי זה הדין שיש לכבד את היר"ט יותר מהשבת בבגדים. וענה רבינו שכשהשבת והיר"ט סמוכים זל"ה היו בזיון לשבת וע"ז לא קאירי השו"ע. וכן נוהג רבינו שליט"א וגם את השטר"מ"ל שנוהג רבינו ללבוש ביר"ט בשעת הקידוש וברהמ"ז כבר לובשו בשבת שלפני יר"ט.

ב. אצל רבינו שליט"א אין מעמידין אילנות לחג השבועות כלל. עפ"י מש"כ במ"ב [סי' תצ"ד סק"י] שהגר"א ביטל מנהג זה להעמיד האילנות משום חוקות העמים. וכן בביהכ"נ לדרמן אין מעמידין אילנות כלל.

ג. בעניין מש"כ המ"ב בסי' תצ"ד סקט"ז שאם אוכל גבינה קשה צריך להמתין שש שעות ורק אז מותר לו לאכול בשר [ומקורו ביר"ד סי' פ"ט]. כתב ע"ז בספר פתח הבית עמ' ק"א [להגר"צ ווייל שליט"א] "ושמעתי מהגר"ח קניבסקי שליט"א ששאל את מרן החזו"א זצלה"ה האם צריך להמתין שש שעות אחר אכילת גבינה צהובה ותשובת החזו"א היתה דאין צורך להמתין אלא אם כן שהתה הגבינה שנה. והנה השעור המבואר בפוסקים הוא חצי שנה וכו' וע"ע מש"כ שם בפתח הבית בעניין זה.

ד. מרגלא בפומיה דרבינו שליט"א שהזמן להתפלל על אתרוג הוא לא ביום ט"ו בשבט אלא בחג השבועות שבו נידונין על פירות האילן וכמו שסיים המ"א [תצ"ד סק"ה] על טעם המנהג הקדום של העמדת האילנות בשבועות "שיזכירו שבעצרת נידונין על פירות האילן ויתפללו עליהם".

ה. בליל שבועות מנהג רבינו ללמוד לאחר הסעודה את סדר לימודו הרגיל. ולאחמ"כ באמצע הלילה מתחיל באמירת תיקון ליל שבועות וכמ"כ האריז"ל [וכנסוחת השל"ה שאומרים ג"כ את המשניות ומוסיפין באמצע עוד פסוקים].

ו. בעניין מש"כ האר"י בשעה"כ פ"ט א' גבי ליל שבועות "ובהגיע אשמורת הבוקר מעט קודם עלות השחר בעת שמשחירין פני הרקיע במזרח וכו' אז צריך שתטבול במקוה" כמה אנשים שאלו את רבינו האם לנהוג כן ולא השיב להם אלא אומר להם שזהו פלוגתא [דבמעשה רב הביא בשם הגר"א וכן בביה"ל כתב שאין לטבול בשבת [וה"ה ביר"ט] לתוספת קדושה וכן היה משיב מרן החזו"א זצלה"ה. ומאיך גיסא דעת האר"י שיש לטבול וכן יש שנהגו] אך כתב רבינו שליט"א [בארחות יושר] שהנהגין לטבול יש להם לזוהר בג' דברים שלא יטבול במים חמים שהוא אסור עפ"ד ושלא יכשלו בסחיטה והעצה לזה שלא יגע בשערותיו כלל גם כשלוש את הכיפה וכדו' ושלא יטלטלו את המים שעליהם ולכן יש להם לחכות עד שיתייבשו המים. [וע"ע מש"כ בזה רבינו בארחות יושר]

עוד שמעתי מרבינו שפ"א הלך אביו הקה"י למקוה בשבת וכבר כמעט שנכנס למים וכשראה שהמים חמים יצא ולא טבל כלל. והתבטא רבינו בחריפות על עמי הארצות שטובלים במים חמים בשבת ועוברים בזה על איסור.

ז. שאלו את רבינו שיש שרצו להקדים ביום השבועות את קריאת מגילת רות לפני התפלה [ודלא כהמנהג שקורין המגילה לאחר שחרית]. והתנגד לזה רבינו ולא הסכים שינהגו כן כלל.

ח. ביום השבועות לפני תפילת וותיקין יוצא רבינו שליט"א יד"ח בברכות השחר מאדם אחר שישן בלילה. [ופ"א שאלתי את רבינו מדוע נוהג לצאת את הברכות מאחר הרי הרמ"א סק שאפי' כשלא נתחייב בברכות וכגון שהיה נעור כל הלילה שפיר מברכין את ברכות השחר. חוץ מברכת המעביר שינה ואלוקי נשמה שכתב המ"ב שיש לצאת מאחר. וענה רבינו שנהגין להחמיר כשיטת הרמב"ם שמחמיר בזה].

ובשנים האחרונות מסתפק רבינו שליט"א האם גם ברכת המקדש שמו ברבים יש לצאת יד"ח כשנעור כל הלילה. ולכן מבקש שיוציאוהו גם בברכה זו. וכיון שמרן החזו"א זצלה"ה נסתפק שאפשר שברכת המקדש שמו ברבים מתחילה מלעולם היא אדם וכו' ופ"א כשרצה החזו"א שיוציאוהו בברכה זו ביקש שיוציאוהו מלעולם היא אדם וכו'!. לכן גם רבינו שליט"א יוצא יד"ח בברכה זו מלעולם היא אדם. ומנהג רבינו שליט"א בברכה זו לומר "ואומרים פעמים בכל יום ה' אלוקינו ה' אחד אתה הוא עד שלא נברא העולם וכו' וכהגר"א [המובא במעשה רב אות י"א וע"ש. וכן נהג מרן החזו"א זצלה"ה]. וכן מורה להמוציאו יד"ח שיוציאו לפי נוסחא זו.

עוד נוהג רבינו כשאומר את ברכת לעולם היא אדם וכו'. להניח את ידו על עיניו בקטע זה שמוזכר בו עול שמים וכמ"כ האריז"ל שיש להניח ידו על עיניו באמירה זו.

ט. נוהגין בביהכ"נ לדרמן במוצאי שבועות לפני מעריב ששרים לכבוד יר"ט וכן נהגו אצל מרן החזו"א זצלה"ה. ורבינו שליט"א ג"כ מגיע ומקדים בשביל זה לבוא לביהכ"נ. [ופ"א היה תקופה שרבינו לא הרגיש כ"כ טוב וכמעט שלא יצא מביתו ואעפ"כ במוצאי שבועות התאמץ להגיע לפני מעריב כשרים לכבוד יר"ט].

י. מנהג רבינו שליט"א עפ"י מרן החזו"א זצלה"ה לומר תחנון בששה ימים שלאחר שבועות [וכן סתימת השו"ע והרמ"א]. וכן המנהג בביהכ"נ לדרמן. ושאלו את רבינו מה יעשה מי שנמצא במקום שנוהגים לא לומר ובפרט במ"ב סי' קל"א סקל"ו הביא שיש מקומות שנוהגין שלא לומר תחנון כל הששה ימים שאחר שבועות האם ינהג כמנהג המקום או שימשיך במנהג לומר תחנון. וענה רבינו שמה שכהיום הרבה נוהגין שלא לומר תחנון בששה ימים שלאחר שבועות אינו חשוב מנהג כי הטעם שאנשים נוהגים כן זה בגלל לוח ארץ-ישראל ולא בגלל המ"ב. ובעל לוח א"י כל שיטה שמקילה בעניין תחנון הכניס בלוח ולכן אינו נחשב למנהג כי אנשים לא נוהגים כך בגלל המ"ב אלא בגלל לוח א"י. אך אמר רבינו שליט"א שכשנמצא באותן מקומות שאין אומרים תחנון שיאמר את התחנון ללא נפילת אפיים בכדי שלא לבוא לידי קטנות.

יא. בעניין משאחז"ל דהרגיל בזיתים קשה לשכחה. כתב ע"ז רבינו בספרו "ספר הזכרון" לפקפק על אותם הנוהגים לאכול זיתים בשמן זית עיי"ש. [ושמעתי ע"ז מרבינו שרב א' מירושלים אמר לו שקלקל לו את הארוחת בוקר שבכל יום היה רגיל לאכול זיתים עם שמן זית ועתה בגלל מש"כ רבינו בספרו הפסיק].

עוד כתב שם רבינו בשם המ"א שהביא מהאר"י ז"ל שכל משאחז"ל על הרגיל בזיתים שהוא קשה לשכחה הוא רק על מי שאינו מכוין את כוונות האכילה אבל המכוונים את הכוונות אין הזיתים-מזיקין לו אלא אדרבה מועילין לו. עכ"ד. והראתי לרבינו איזה ספר של חכ"א לפני למעלה ממאה שנה שכתב איזה כמה שמות לכוין בעת אכילת הזיתים וע"י כוונה זו שיכווין בעת האכילה יוכל להיות רגיל בזיתים. ואמר לי ע"ז רבינו שליט"א לא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול ורק מי שמבין בזה יכול.

(ייש"כ להרב ר' חיים עוזר כהן שליט"א על מסירת הדברים)

מרגלא בפומיה דרבינו שאין לסמוך על הדברים הלכה למעשה

גיליון מס' 4-333 פר' נשא-חג השבועות
תשע"ט שנה שביעית

גיליון זה יו"ל לזכות ידידינו החשוב
שיראה ברכה והצלחה בכל הענינים

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

פנינים על הפרשה

"וישמ לך שלום".

במשנה סוף עוקצין לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. יל"פ עפ"מ דאיתא בב"מ מ"ב א' שאין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמיק, ולפ"ז צריך שהכלי שמחזיק ברכה לא יהיה מדוד ומנוי אלא סמוי מן העין, והנה תלמידי חכמים מרבין שלום בעולם כדאיתא בשילהי ברכות, נמצא שמדת השלום אינו דבר קצוב שכל הזמן מתרבה בעולם ע"י הת"ח והוא דבר הסמוי מן העין, ולהכי אין כלי מחזיק ברכה כמו השלום.

נראה לפי פשוטו דהג' ברכות דברכת כהנים, הראשונה היא על גשמיות, והשניה היא על רוחניות, והשלישית היא לעת"ל, וכעין זה איתא בספרי דר"ק ותשכח.

(טעמא דקרא)

חג השבועות - החג 'שלי'

חג השבועות הוא החג 'שלי'. נולדתי סמוך לו, ולכן נקראתי על שם רות. בשבת שלפני כל חג אבא נוהג לחזור על המגילה הנקראת בו. בילדותי, כאשר היה חוזר על מגילת רות בשבת שלפני חג השבועות, היה מושיב אותי על ברכיו: מגילת רות, אפוא, היתה 'שייכת' לי... גם לאחר נישואי היה אבא מגיע לביתי בשבת זו וקורא את מגילת רות בטעמים. אבא רגיל לומר דברים בשבחה של רות, אמה של מלכות, כגון שהיא זו שזכתה לנחת הגדולה ביותר, כשראתה את שלמה, בן נינה, יושב על כיסא המלכות, וכן את האמור במדרש, שפרק 'אשת חיל' נאמר על רות, ועוד ועוד. לאחר סעודת ליל החג יצא אבא ללמוד בבית הכנסת, לא לפני שביקש את ברכתה של אמא שלא יירדם במשך הלילה, ויוכל ללמוד כדבעי.

בשבועות אכלנו את מאכלי החלב בבוקר אחרי התפילה. היה זה שינוי ממנהגו של סבא הסטייפלר, שאכל את מאכלי החלב בסעודת ליל החג. בכך נהג אבא כמנהג חותנו סבא הרב אלישיב, ובכך נשכר שאכל בשר לכבוד החג גם בלילו וגם ביומו.

(מתוך הספר רב המכר בית אמי שכתבה בתו הרבנית צביון תחי')

עלי שי"ח

"בו"ה בראשי תיבות"

תלמיד חכם מרביין תורה שליט"א הגיע להתייעץ עם מרן שליט"א השבוע, כשיצא ביקש את ברכתו ונענה בנוסח הברכה הידועה 'בו"ה', שהוא ראשי תיבות של 'ברכה והצלחה'.

חיך התלמיד חכם וביקש לשאול על זה קושיא מהלכות של ספירת העומר. כי נפסק להלכה (באור הלכה סימן תפ"ט ס"א) שאם אחד יספור בראשי תיבות, שיאמר היום ב' לעומר במקום שני ימים לעומר, מספק צריך לחזור ולספור שוב.

ואם כן, רואים שראשי תיבות זה לא נחשב שהוא אומר את המילים עצמם, ומדוע רבינו שליט"א מברך בראשי תיבות, הרי זה שום דבר...

נהנה רבינו מאוד מהשאלה, והגיב: ספירת העומר שהוא מצוה וי"א שהוא מדאורייתא צריך לפרש בדיוק את התיבות, אבל מה שאני אומר זה שום דבר ולכן יכול לקצר בברכה...

ומעת לעת הרבה מתקשים, האם באמת יש הבדל בנוסח הברכה אם רבינו שליט"א מברך בקיצור או מפרש את דבריו בפירוט 'ברכה והצלחה', הנה שאלו את זה כבר את הרב שליט"א כמה פעמים וענה שאצלו אין הבדל והוא מתכוין בשניהם אותו דבר... וכבר הראה רבנו מקור לזה בגמ' בשבת ק"ה א' מנין ללשון נטרקון מן התורה שנ' כי א"ב המו"ן גוים נתתיך אב נתתיך לאומות וכו' הרי מצינו להדיא ברכה בר"ת.

תגובה לנכתב שבוע שעבר:

קיבלנו תגובות רבות על מה שהובא בטור זה בשבוע קודם, אודות לקיחת גלולות 'ריטלין', כדרכו של עולם זה בונה זה סותר, זה שואל וזה מתרין. כאן אנו מודים לכל קוראינו החשובים שיחיו על עידודם התמידי.

נבקש להבהיר: כי לבקשת רבים שאלינו שוב את רבינו שליט"א מה הוא סבור על לקיחת גלולות אלו, וענה כי הכל לפי הענין, וכי כל אחד ישאל מומחה וייתיעץ עם המבין בדבר.

[נוסף, כי הגאון רבי גדליה הוניגסברג שליט"א מעיד עובדא שהיה עד לה: על שולחן רבינו עלתה שאלה לגבי הצעת שידוך, שהבחור נוטל גלולות ריטלין כדי שיוכל להשקיע עצמו בלימוד, והוא אכן בן עליה אמיתי וכן תורה מופלג, ורבינו הכריע שמכיון שאין כאן שום מחלה, רק לוקח תרופה לשיפור הריכוז, אין צריך השדכן לספר פרט זה להמדוברת].

בברכת שבת שלום וחם
י' חתך 1687816

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

השם יתברך.", כי יש לו ארך אפיים, יש לו אמונה! כל זמן שאדם עצוב כשלא הולך לו בעבודת ה' פירושו שחסרה לו אמונה! חסר לו ארך אפיים. הוא חושב שמגיע לו משהו! הוא חושב שהי' חייב לו! גם ברוחניות הי' לא חייב לך! אז תשאלו אותי 'אבל כתבת באור חדש שאדם צריך להגיד לקב"ה אתה חייב לתת לי. אז ההסבר הוא כזה, שאדם צריך לדעת, אין לי חיים בלי הדבר הזה שאני צריך בעבודת ה', כמו שמירת עיניים תיקון הברית וכד', אין לי חיים בלי זה! בראת אותי, בסדר, לא מגיע לי, אתה לא חייב לי כלום, אבל אני אין לי חיים בלי זה! אתה חייב לתת לי! אתה רוצה שאני אחיה לא? אז אני לא יכול לחיות בלי זה! אתה חייב לתת לי! הי'חייב' שמה, זה לא הכוונה שאתה חייב לי, הכוונה 'חייב', שאני לא יכול לחיות בלי זה! שאדם חי עם נקודת אמת שהוא לא יכול לחיות, אין לי חיים בלי שאני דבוק בך, אין לי חיים! זו הכוונה 'חייב'. אם אני עדיין עובר ח"ו על רצונך, או שאדם עדיין חסרה לו איזו נקודה והוא רחוק מהי' בגלל זה, אין לו חיים בלי זה! אבל הי' לא חייב לי כלום, תודה על מה שהוא קירב אותי, ובבקשה תקרב אותי עוד! מתנת חיים! ודאי, אני אסיר תודה, יש לי כבר חובות של תודות, אבל תרחם נא עליי!

וככה חי משה רבנו, וככה חיו כל הצדיקים שהייתה להם את הענווה, שהיו יודעים שהי' לא חייב להם כלום, כל הזמן הם רק היו זוכרים: "אני חייב תודות! ואי! צריכים להגיד עוד תודות ועוד תודות! עוד תודה להי'! ואם אני אבקש? רק מתנת חיים! גם ברוחניות! תן לי מתנת חיים, רבנו של עולם! תרחם! אני לא יכול לחיות בלי זה! מתנת חיים תתן לי! אתה חייב לתת לי! כי אין לי חיים בלי זה! תרחם עליי! אני לא יכול לחיות בלי להתקרב אליך! תרחם עליי! אתה לא חייב לי אבל אני לא יכול לחיות בלי זה, לכן אתה חייב לתת לי! כי ציוות עליי ואני רוצה לעשות מה שאתה רוצה ובלעדיך אני לא יכול!"

וזה מה שכתוב 'ותפלל חנה על השם', שחנה הייתה מתפללת ומבקשת בשביל הי'! רבנו של עולם! אני מתפללת עליך! אני רוצה שיהיה לך ילד שיפיץ שקוראים לו שמואל הנביא, שיפיץ את האמונה שלך בעולם! יפיץ את האור שלך בעולם! אני מבקשת! תביא כזה ילד לעולם! בשבילך! וככה כל דבר ברוחניות, אדם צריך להתפלל על הי'! על עצמי! לא מגיע לי כלום, הי' לא חייב לי כלום, תתפלל: "רבנו של עולם, תתן לי לדעת את התורה בשביל להפיץ אותה בעולם", "תתן לי לזכות לקדושה בשביל לזכות להתקרב אליך,

להמשיך את הקדושה לעולם", להתפלל על השם! או לבקש מתנת חיים כפשוטו, או להתפלל על השם. ולמעשה זה היינו הך, כי אדם צריך לחיות את האמת – רבונו של עולם תזכה אותי לדעת שאתה לא חייב לי כלום! תרחם עליי שאני אדע שלא מגיע לי כלום ואתה לא חייב לי כלום! שלא תכנס בי שום מחשבה של שניה, מחשבה הכי קטנה שלא תכנס בי שלא טוב לי, שאני לא מרוצה, שאני עצוב, שלא הולך לי... כל המחשבות האלו של הכפירות, שלא תכנס בי אף מחשבה הכי קטנה. אני רק אדע – אתה לא חייב לי כלום! ולא מגיע לי כלום. אני! רק תודה! תודה לך על מה שקירבת אותי.

ואז זוכים לשמחה. כי כל השמחה היא תוצאה של אמת! של אמונה! שיש לי רק לשמוח! תראה כמה טוב הי' נותן לי! כמה צריך לשמוח! שהוא מקרב אותי, הוא נותן לי, כמה עליי לשמוח. ונכון שדיברתי על משה רבנו היום, ואנחנו לכאורה אנשים קטנים ופשוטים, אבל רבנו לימד אותנו שאדם צריך לשאוף תמיד לחיות עם האמת! לחיות את האמת! לצאת מכל האנוכיות, מכל השקר הזה שלא טוב לך, ואתה לא מרוצה, וחייבים לך. למה אתה עצוב? כי אתה חושב שהי' חייב לך! למה אתה עצוב?!

ואז אדם יכול להגיד תודה באמת בשמחה על החסרונות, כי הוא חי את האמת, שאם הי' החליט שזה הכי טוב בשבילי אז תודה על החסרונות. והוא יכול להגיד תודה באמת על כל דבר, כי הוא רק רואה כמה הוא אסיר תודה להי'. גם דבר חשוב מאוד, בחג השבועות זה יום ההילולה של דוד המלך ע"ה. נשים יקרות, אתן מאוד חשובות בשמיים, הצניעות שלכן, המידות הטובות שלכן, אישה יכולה להגיע לדרגות ענקיות וגדולות מאוד מאוד. וחשוב מאוד שאדם יגיד תהילים, בפרט הנשים היקרות, בחג השבועות, אדרבא, יהי רצון שכולם יזכו להגיד את כל הספר תהילים, יהי רצון.

העלון

לכבוד נשמת הטהרה והקדושה של הצידיק הקדוש אדמו"ר מפרעמיסל נחמן בן פנחס זצ"ל.

זמן לעילוי נשמת הצידיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה

זמן לעילוי נשמת מרביץ הקדוש אב"ד בדל"ה ע"ה וזמנו בן חמיה ע"ה. זמן לעילוי נשמת פערל בת ר' מאיר ע"ה. זמן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה. ביום שאר כל נפטר ישראל

ולהבדיל לרפאה שלמה של משה בן אידה שחיה זמן לרפאה שלמה והלחה של בת שבע בת ימימה שתחיה זמן לרפאה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי יסורים של כל בני ובנות ישראל בארץ ובשמים

זמן להחלת כל הרוחמים והתרומות בחיבתיות ובשמיות.

לתרומות: 0527161619

לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

לעילוי נשמת יפה בת גולסטין ע"ה. זמן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה

וה' חנן אותנו להסביר דבר נפלא מאוד, להסביר שעיקר הכלי, אדם רוצה לבנות כלי לקבל משהו, לא משנה, כל דבר ודבר. מה עיקר הכלים שעל ידם מקבלים את הכל? זו השמחה!

כי השמחה היא תוצאה של הרצון. שאדם רוצה משהו מאוד מאוד, הוא כל כך רוצה אותו אז הוא שמח. וה' חנן אותי למשול על זה משל נפלא.

למשל, מוישליה יודע שאברהם ממש שמח לראות אותו, שמח לפגוש אותו, שמח להיות איתו, ממש שמח. אז משה רוצה להיות ליד אברהם, כי הוא יודע 'אתה רוצה אותי? בטח אני גם רוצה להיות לידך'. אבל אם משה יודע שפלוני, בסדר, הוא ישמח אם תבוא, בסדר, הוא קצת ישמח, אבל לא ממש. מוישליה לא רוצה לבוא אליו בכלל! מה אני רוצה לבוא למקום שאני לא רצוי? מה פתאום!

ולכן עיקר הכלי לקבל כל דבר זו השמחה. אתה רוצה לקבל את השבת? כמה אתה שמח לקבל את השבת ככה תקבל את השבת. וכל דבר, כי כל העולם הזה הוא מראה, זה ראי, כמה שאתה מאיר לדבר ככה הדבר מאיר לך חזרה. כל דבר זה מראה, כל דבר ודבר.

אתה רוצה את השבת? תשמח בשבת, השבת תבוא אליך. אתה רוצה לקבל את התורה? תשמח בתורה, יפתחו לך מעיינות התורה, הכל לפי הרצון. הרצון שאתה רוצה משהו ואתה שמח! רוצה לקבל אותו, שמח לקבל אותו, זה עיקר הכלי לקבל כל דבר ודבר.

גם בחג השבועות זה הזמן להתפלל על לימוד התורה, כי זה הזמן המסוגל. יום שמסוגל לקבל בו את התורה, ישתבח שמו לעד.

ובאמת, מה הסוד, איך אדם יזכה שהוא יהיה כלי מושלם לקבל בו את כל הטוב. דברנו שצריכים לשמוח, איך אדם ישמח? איך?!

התפללתי 18, בסידור שה' חנן אותי לכתוב, עם הפירוש. כשהגעתי למילים 'מכלכל חיים בחסד', שה' הוא מפרנס את הצדיקים שאפילו במיתתם נקראים חיים, בחסד. כי ה' יתברך לא חייב לאף אחד כלום. ואז עוד פעם התבוננתי על מה שדיברתי איתכם כבר, על משה רבנו.

והייתה לי התבוננות עמוקה ונפלאה מאוד. משה רבנו, בגיל 120 שנה! אנחנו לא מדברים עכשיו על משה רבנו בתחילת הדרך. שהוא עוד לא קיבל את התורה, עוד לא קיבל נבואה, טוב, אתה יכול להבין. אבל בגיל 120 שנה! אחרי כל מה שהוא עשה, כל מה שהוא פעל! כל הייסורים שהוא עבר! כל המסירות נפש שלו! כל מה שהוא עשה!

הוא מגיע, רוצה להכנס לארץ ישראל, מתפלל 515 תפילות, מבקש מה' מתנת חיים! מה אתם חושבים? שמה רבנו בתוך תוכו הרגיש שמגיע לו והתפלל לקבל מתנת חיים? ח"ו! משה רבנו חי את האמת שה' לא חייב לי כלום! הוא חי את האמת הזו שה' יתברך לא חייב לי כלום!

זה ההתבוננות שה' חנן אותי להתבונן בתפילה, ואח"כ בהתבודדות עוד,

שלמעשה משה רבנו כל ימי חייו! לא עכשיו שפתאום הוא חי את המציאות שה' לא חייב לו כלום ולא מגיע לו כלום, לא! כל ימי חייו! זה משה רבנו! שהתורה מעיד שהאיש משה עניו מכל האדם, זו הכוונה! שכל ימי חייו הוא רק חי – ה' לא חייב לי כלום! לא מגיע לי כלום. כל ימי חייו.

משה רבנו, כל ימי חייו, כשעמד להתפלל ביקש: 'יתן לי מתנת חיים!'. הוא אף פעם לא התפלל כאילו מגיע לו וכו', כל ימי חייו הוא אמר 'לא מגיע לי כלום וה' לא חייב לי כלום'. זה משה רבנו.

ובאמת זו האמת לאמיתה! באמת ככה אדם צריך לחיות שה' לא חייב לך כלום!

ואיך? הסברתי ואני שוב חוזר להסביר את זה, וחשוב לי מאוד להכניס את זה בעם ישראל. כי כתוב בספר המידות שכשתתרבה ענווה בעם ישראל יבוא משיח. לכן חשוב לי להכניס את זה בעם ישראל, את ההתבוננות האמיתית, את ההסתכלות האמיתית על החיים. איך אנחנו למדים מדמותו של משה רבנו, שהוא הרב שלנו.

להגיד תודה על כל דבר? פשיטא! על הכל פשיטא שאומרים תודה! מה ז"א? פשוט מה? אדם יכול לגעת במשהו שלא שלו? זה שלי? לא! אתה אמרת תודה לה' שנתן לך את זה? פשיטא שצריכים להגיד תודה על כל דבר, לברך על כל דבר, ברור, פשיטא.

ובודאי שאדם, אם הוא לבקש מה', פשיטא שהוא צריך לבקש רק מתנת חיים, זה ברור! פשיטא!

למה? עוד משה רבנו! אנחנו מדברים על משה רבנו! מה מדברים עליי? מדברים על משה רבנו! למה הוא צריך לבקש רק מתנת חיים? רק מתנת חיים! וכל בקשה אחרת זה לא אמת. למה משה רבנו צריך לבקש רק מתנת חיים?

כי משה רבנו חי את האמת, את מה שה' זיכה אותי לחדש, שאנחנו אומרים בינשמת כל חי ואילו פיננו מלא שירה כים וכו'. אין אנחנו מספיקים להודות לך! על מה זה הולך כל השבח הזה? על טובות שה' עשה לנו ועושה לנו בגשמיות! אין אנחנו מספיקים להודות לך! על מה? על גשמיות! על החליפה, על הכיפה, על כל

דיבורים ציטוך שיעורו השבועי של הרב שלום

החברך

את עמו ישראל

בשלוש

יתכנו טעויות בשל חרופת הכתיבה

ארוש שלישי"א

נא לא לקרוא בשעת התגילה והקריאת התורה / העילון ביקודי לזכותו של פורתו הרב שלום פון זיפנה שיהיה ויאריך ימים בפריאת איתנה עד פאה וצארים שנה

לתקן את החטא שלנו, כי אנחנו היינו שם בזמן מתן תורה.

ואיך אדם, כשהוא יודע שמחר בבוקר הוא הולך לקבל את כל הטוב שיש בעולם, ואת כל החיים היפים, איך הוא יכול לישון כל הלילה?! כל הלילה הוא רק בשמחה, ורק בגעגועים, מתי יגיע הבוקר שהוא יקבל את התורה.

אדם צריך לצייר לעצמו מה הוא הולך לקבל ואז הוא ישמח! צריך לצייר לעצמו מה הוא הולך לקבל!

לא שאדם יחשוב: "טוב, יש לי כבר חיים טובים, ואני הולך לקבל עוד משהו..."

לא, לא הבנת – בלי תורה אין כלום! אין שום דבר בלי התורה הקדושה!

להיות ער בלילה זה לא להיות ער ולחשוב: "ואי, איזה קשה, איזה תיקון..."

לא! אדם צריך לבוא בכזו שמחה! בכאלו געגועים! בכזו שמחה שהוא פשוט, איך הוא יכול לישון כשהוא הולך לקבל בבוקר את כל הטוב שיש בעולם, את כל היופי שיש בעולם, את כל החיים היפים שיש בעולם, אז איך הוא יכול להרדם?

מספרים משל, שהוא רחוק רחוק מהנמשל, כי שום דבר אי אפשר להשוות לתורה,

שום דבר! אבל רק בשביל להבין, שאדם קצת יצייר לעצמו לקראת מה הוא מתקרב, לאיזה יום הוא מתקרב.

למשל, ילד שאתה מביטיח לו איזה משהו גדול, איזו מתנה גדולה, משהו. הוא מאוד מתרגש! "אבא! מתי אני אקבל!?", "עוד כמה ימים", "ואי!", הוא כל יום, איזה ספירות הוא סופר. הוא לא סופר ימים ושבועות, הוא סופר גם שעות ודקות, בעוד כמה זמן הוא יקבל.

ובלילה לפני כן, שבבוקר הוא צריך לקבל את המתנה, הוא לא יכול להרדם! גם אם הוא ירצה! מרוב התרגשות!

ככה כל אחד מאתנו צריך לצייר לעצמו, איזה מתנה הולכים לקבל! ולהיות ער כל הלילה בשמחה! לא כמו תיקון, כמו איזה עונש, כי זה לא תיקון זה זכיה! לרקוד ולשמח.

החג הכי גדול בשנה, והיום הכי גדול בשנה, אם מתבוננים היום הכי גדול בשנה זה חג השבועות. היום הכי חשוב בשנה.

כי בלי התורה לא שאין כלום, אין גם עולם! ידוע מה שאמרו חז"ל על מה שכתוב בבראשית יום השישי, למה נכתב יום השישי, עם ה"א? חז"ל למדו אותנו שהקב"ה התנה עם כל מעשה בראשית, שהוא בורא את העולם על מנת שיקבלו עם ישראל את התורה הקדושה ביום השישי, היינו בו' בסיוון.

לכן היום הכי חשוב בשנה זה יום מתן תורה, היום הכי חשוב, הכי יקר, הכי מיוחד, כל מה שתגיד זה לא יספיק. כי ביום הזה אנחנו מקבלים דבר, אי אפשר לתאר, כי אתה לא יכול להגיד על התורה שזה הדבר הכי גדול, זה לא נכון להגיד את זה. כי את התורה אי אפשר להשוות לשום דבר! זה או תורה או שאין עולם בכלל! כל העולם קיים בזכות התורה.

אז היום הכי נפלא שבו אנחנו מקבלים את התורה הקדושה.

וזה דבר ידוע, שכל שנה אנחנו מקבלים את התורה מחדש.

ומה פירושו 'מקבלים את התורה', מה מקבלים? את הכל מקבלים! מקבלים את החיים! בלי תורה אין חיי בכלל! מקבלים את המשמעות לחיים, את התכלית לחיים, את היעוד, שאדם יכול למצוא את היעוד שלו האישי, מקבלים את האמונה! שזה הגן עדן בעולם הזה. מקבלים את היראת ה', אהבת ה', הכל מקבלים מהתורה! זה לא שיש את החיים ויש את התורה, לא, בלי התורה אין כלום!

לכן היום בו אנחנו מקבלים את התורה הוא היום הכי חשוב בשנה כולה. היום הכי שמח בשנה!

ובאמת מי שקצת מצייר לעצמו מה זה לקבל את התורה, הוא באמת לא יוכל להרדם כל ליל השבועות. מרוב שמחה והתרגשות שהוא מחכה בבוקר לקבל את התורה, איך אפשר להרדם!?

הרי עם ישראל, ביום קבלת התורה, הקב"ה מצא אותם ישנים. והקב"ה היה צריך להעיר אותם, בקולות וברקים... והם התעוררו, שפשפו את העיניים, והלכו לקבל את התורה. בשביל זה תקן האר"י ז"ל להיות נעורים כל ליל חג השבועות,

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

פנינים חסידות ברסלב

דיקו אנשי-ש'לוקנו בכתוב בברכת 'אֶהְבֵּת עוֹלָם, וְכִי הִקְלָה גְדוּלָה - וְיִתְרָה' הַמְלֵקָה עָלַינוּ, שְׁלֹכְאֹרֶה סָהוּ הַמְּקֵלָה הַיְתָרָה, הִרִי זֹכֶת הַתְּוָרָה שְׁזָכְנוּ לָהּ הוּא הַמְּקֵלָה גְדוּלָה עַד אֵין קֶץ וְסָה הוּא הַקְּרֹפֶז בְּתֵבַת "יִתְרָה", וְאֶמְרוּ שְׁהַמְּקֵלָה הַיְתָרָה" הַנּוֹסֶפֶת לַהַמְּקֵלָה הַגְּדוּלָה הוּא זֹכֶת וְתוֹתָנָה הַהִתְקַרְבָּת לְצַדִּיק אֲמִיתִי הַמְּנוֹרָה בְּדָרְכֵי לְמִטְוֵי וְתוֹרָתוֹ לְהַבִּין וְלְהַשְׁפִּיל וְלִקְרֹא אֶת דְּבָרֵי הַתְּוָרָה שְׁקִבְלֵנוּ, וְזֶהוּ זֹכֶת יְתָר הַנּוֹסֶפֶת עַל עַצְמָה קְבֵלַת הַתְּוָרָה. (שיש"ק ו - רמא)

אֶמְרוּ אֲנִישֵׁי שְׁלוקנו כְּמוֹ שְׁהַיְהוּדֵינוּ רָצוּ לְאֶמְרוּ (אבות ב. א) "וְהוּא זֶהוּ הַמְּקֵלָה קְלָה בְּתַחֲמוֹרָה שְׁאֵין אֶמְרָה יוֹדֵעַ מִתָּן שְׁכָרָן שֶׁל מִצְוֹת", כִּן סוֹבֵב הַדָּבָר גַּם בְּעֵינֵינוּ רִבְנוּ ז"ל שְׁפָרְיָה לְהוֹיֹת זְהוּר וְרִזִּי לְקַדְּם כָּל צְאֻתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת כִּי "אֵין אֶמְרָה יוֹדֵעַ מִתָּן שְׁכָרָן", וְאֵינָנו מְשִׁיגִים גְּדֹל עֲמֻקּוֹת עֲצוּתֵינוּ הַשֵּׁינִיכִים לְתַקֵּן הַנְּפֶשׁ שֶׁל כָּל אָחִיד וְאָחִיד בְּכָל זְמַן. אִף בְּעֶצְמָה הַנְּבִיאִית קְבֵלָה וְשִׁשְׁוּתָה. (שם ו - רלב)

לשעה הקרובה, לקבל על עצמו לא להסתכל שם, לא לאכול מזה, לא לדבר מזה ולא לגעת בזה, וכך שעה הופכת ליום ויום לחודש ולשנה וליובל, והכל מתחיל מניירות של דקה, מהימנעות שמחזירה לאדם את הנוהר על ראשו, היינו אותו לעצמו.

שהפך אותך לתלתי תבניתו וקבוצתי עד כדי אובדן כוחות הנפש.

וכך מובאר בעל ספר החינוך שגדולתו ומעלתו של הנזיר היא בכך שאף על פי שהיה סוותר על תענוגות היין לא היה פורש מלקיחת אחריות על צרכיו היומיומיים, כי יש פורשים מענייני העולם אך אין דעתם מתיישבת עם הבריות, אך הנזיר עליו מדברת התורה הוא אדם המתגבר על יצרו על מנת לעורר ייחודיותו באופן זה שלא תכחיש הייחודיות של הזולת.

ומהמפורסמים שבאומתנו שנהגו בעצמם ניירות היה שמואל הנביא, שאמרו עליו שלא היה נהנה משל ציבור כלום, וכל מקום שהיה הולך היה לוקח עמו את כל ביתו, שלא להטריח על הבריות, וכן שמשון, שחיגר היה, ובזכות ניירותו זכה לרוח הקודש, מעולם לא הטריח אדם אפילו לא בבקשה קלה כמו להעביר לו את מקלו, והיא ראייה לכך שאף על פי שניזרים ופרושים היו, לא נשאו שאר בני העולם בכובד משאם.

לכן עניין הנזיר רלוונטי לכל אחד מאיתנו, שהרי העולם החומר מהווה מחיצה גדולה החוצצת לכולנו, וכל אחד מאתנו צריך להחך עצמו להסתפקות במועט, בהכרח ובקיומו, ואף על פי שהאבת העולם הזה מושרשת בנו וההרגל הופך לטבע, יש לאדם את היכולת לקבל על עצמו ניירות בבחינת שלו, לעמוד נגד כל דחף ולהשקטו, רק להיום, רק

נזיר הוא אדם שקובע תקופה מוגדרת מראש לצורך התנודות, בתקופה זו הנזיר מחויב להימנע מצריכת כל מוצר הקשור בענבים ויין, כגון חומץ, וצימוקים, וכן להימנע מטומאת מות, קבלת איסורי הנזירות היא לפי תקופת זמן שהנזיר בוחר מראש, כאשר תקופת הנזירות יכולה לנוע בין ניירות מינימלית למשך חודש, ועד קבלת ניירות לכל החיים.

ובשונה מניזרים במזרח המגלחים שיער ראשם, התורה אוסרת על הנזיר היהודי לספר או לגלח שיער ראשו וזקנו, כי שיער הוא הביטוי האישי של כל אדם, והתורה אוסרת על הפרט לבטל ולהכחיש את הייחודי שלו, לכל פרט גוון משלו, ופרט זה חייב לבוא לידי ביטוי "כי יש בכל אחד מישראל דבר מיוחד שאין בחברו"

על פי היסוד הזה אפשר להבין מדוע הנאצים ימח שמום גילוח ליהודים את השיער במחנות הריכוז, וקעקעו לכל יהודי מספר אישי על היד, לבטל את האישיות, להפוך את האדם לחלק מעדה, אך הנזירות של התורה הפוכה מזה, הנזירות של איש הישראלי באה להעצים את הפרט, לחזק את כוחות הנפש על הגוף, כי הייחודיות של כל אדם מקורה בגווני הנפש שלו, וכאשר הוא שוקע בהבלי הזמן, העצה היעוצה עבורו להגביר מזונא דנשמטא על מזונא דגופא, להדליק את מאורי האור ולהזקם על מאורי האש, ובשביל זה מתנזרים, להחזיר לעצמך את הכבוד העצמי שלך בעיני עצמך, זה

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030

"ויקה חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה", ולעומת זאת בעם ישראל אפי' תינוק אינו אוכל בשר וחלב ביחד, מיד הלכו להם בפחי נפש. ולכן נוהגים לאכול מאכלי חלב ביום מתן תורה.

נוהגים לקרוא ספר תהלים ביום חג השבועות, מה המקור למנהג זה?

פטירת דוד המלך היתה ביום חג השבועות, [וכמבואר בירושלמי חגיגה ס"ב ב' הלכה ג', והובא בתוס' חגיגה י"ז] ולכן נוהגים לקרוא בספר התהילים.

מתי הזמן הנכון לברך ברכת התורה בבוקר חג השבועות?

אין לברך ברכת התורה אלא עד אחרי עלות השחר, וזמן עלות השחר הוא שבעים ושתיים דקות קודם הנוץ, (בשעה 4.16 לפי אוסף ירושלים, בשאר הערים יש הפרשים בין 10-5 דקות). [בכ"י יוסף (סימן ס"ו סעיף קטן י"ב)].

יש נוהגים לעמוד על רגליהם בשעת קריאת עשרת הדברות, האם ראוי לעשות כן?

אין זה מנהג נכון, כי יש לחוש כן יאמרו שדוקא תורה זו מן השמים ולא השאר חס ושלוה, ונותנים יד לסושיעים בזה, וכן משמע בגמרא ברכות (י"ב), שבטלו לומר קריאת עשרת הדברות בצבור בכל יום, מפני תרעומת המינים, וכירש רש"י שלא יאמרו עמי הארץ שאין שאר התורה אמת חס ושלוה. [ילקוט יוסף מועדים שם. חזון עובדיה על הלכות יום טוב הלכות שבועות].

שבועצרת (חג השבועות) נידונים על פירות האילן. ואף שיש ספקים על מנהג זה, מכיון שמנהג זה קדום ונזכר בדברי חז"ל ניתן להמשיך ולנהוג בו. [שו"ת יביע אומר ח"ג ל' יורה דעה סימן כ"ד].

נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות, וכן יש נוהגים לאכול דבש וחלב, מה המקור למנהג זה?

כמה טעמים בדבר:

א. לרמוז על מתן תורתנו שנמשלה לדבש וחלב, שנאמר דבש וחלב תחת לשונך.

ב. מפני שבעשרת הדברות נתגלו לאבותינו כל חלקי התורה ומצוותיה, וכשירדו מהר סיני לא היה להם מה לאכול רק מאכלי חלב, כי לבשר היו צריכים לשחוט בסכין בזוק בלי פגם, ולנקר החלב וגיד הנשה, ולמלוח הבשר ולהדיחו, ולבשל הבשר בכלים חדשים, כי הכלים שהיו להם מקודם, שבישלו בהם תוך מעט לעת, נאסרו מפני המאכלים שנתבשלו בהם קודם מתן תורה, שלא היו כשרים לאכילה לאחר מתן תורה. (משנה בורה סימן תצד סעיף קטן י"ב).

ג. בספר תורת חיים (בבא מציעא פ"ו) כתב טעם על פי האגדה, שכשבא הקדוש ברוך הוא ליתן את התורה לישראל קיטרו עליהם המלאכים, כי רצו לקבל את התורה לעצמם, אמר להם הקדוש ברוך הוא מדוע אתם מקטרגים על עם ישראל, הלא אתם בעצמכם כשירדתם לאברהם אבינו אכלתם בשר וחלב, שנאמר

מהלכות חג השבועות חלק ב'

הנוסעים לאומן לחג השבועות, האם יכולים ביום טוב שני לצאת מהעיר אומן לשוב לארץ ישראל, או שעליהם לנהוג כפי כל הדינים של בן ארץ ישראל שנקלע לקהילה בחו"ל?

הג"ר יצחק חזנבלט שליט"א (מו"ץ בעדה החרדית) כתב מכתב שנה זו (תשע"ט) בשם הגר"ש וואזנר זצוק"ל בעל "שבט הלוי" שמכיון שכיום ישנו כמה עשרות משפחות הדרים באומן באופן קבוע, ומצד שני יש אלפים מבני ארץ ישראל הנמצאים שם בחג השבועות, על כן פסק הרב שצריכים לנהוג כך:

- א. אסור לבני ארץ ישראל לעשות שום חילול יום טוב ואף לא באיסורים דרבנן, כגון שיחות טלפון, הדלקת חשמל שאסורים אפילו בצנעה.
- ב. אסור לבני ארץ ישראל לנסוע ביום טוב שני מאומן לשדה התעופה או למקום אחר.

מה שורש המנהג שנהגו לקשט את הבתים ובתי הכנסיות בפרחים בחג השבועות?

נוהגים לקשט בפרחים, וגם בענפי אילנות, ושני טעמים מרכזיים נאמרו בפוסקים:

- א. על פי הגמרא (שבת דף ס"ה) "כל דיבור שיצא מפיו הקדוש ברוך הוא נתמלא כל העולם כולו בשמים, שנאמר "שפתותיו שושנים וטטפות מור עובר".
- ב. לרמוז למה שאמרו חז"ל (ראש השנה דף ט"ז)

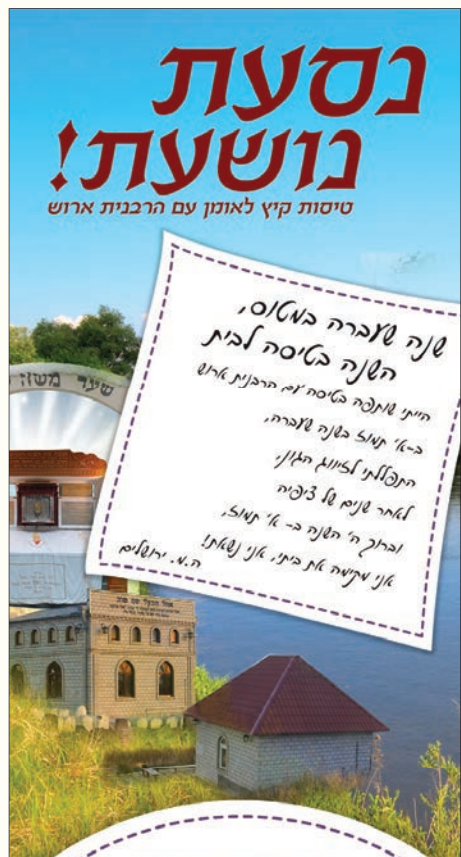

שמחה שאין לה שלום בית?! היא אומרת שטוב מאד שאין לה שלום בית?! אבל אחר כך התחילה להאיר גם בו האמונה! וכשראה שזה אמיתי וחזק אצלה, הוא הבין שזה כח האמונה הזאת החזקה אצלה שנותנת לה כזו שמחה, הוא התחיל להתקרב גם הוא אל האמונה!

נמצא שראינו כאן כמה ניסים עצומים, שבאו בכח האמונה שהכל לטובה, וההודאה. הראשון - שינוי הטבע של אותה אשה, שמטבעה אמורה רק לרצות כבוד ומחמאות, ובכח האמונה לא רק שאינה מחפשת כבוד מבעלה, עוד היא מאושרת גם כשמבזה אותה. השני - שהאמונה של האשה האירה בבעלה הרחוק כל כך מהתכלית, והוא גם התחיל להתקרב. השלישי שהוא סיכום של השנים - נעשה שלום בית בין בני הזוג הללו, אחרי שנים רבות ששום דבר לא מצליח לאחד ביניהם - רק ההודאה אחדה ביניהם!

מכאן תלמד כל אשה וילמד כל גבר, שאם ילכו עם תודה והודאה באמת, מתוך הכרת הטוב באמת, יפתחו בפניהם כל השערים! כמו שכבר נודעו ספורים רבים על הישועות שראו אנשים שהלכו עם תודה ובהודאה ומופיע בספר "אמרת תודה ונושעת".

וזו סגולה עצומה לכל מי שצריך איזו ישועה, שיבטיח לה' שאם יזכה לישועה הזו, הוא יודה על זה כך. ויכול להתחייב שיודה על הישועה כך וכך זמן, כגון על ישועה פלונית הוא יודה חצי שעה וכן הלאה, וזו סגלה בדוקה שפועלת נפלאות.

קול רנה וישועה

יסורים מבעלה, אם לא בשל איזה עוון? וכך היא עושה תשובה על הילדות שלה ועל נעוריה, ועל כל מיני דברים שמתגלים לה בכל התבודדות, והיא רואה עין בעין איך היא מתקרבת יותר ויותר אל ה' יתברך, והיא שמחה ומאשרת בזה.

כל כך היא שמחה ומאמינה שהכל לטובה, עד שגם כשבעלה מבזה אותה לא אכפת לה, ורק בתוך תוכה היא מודה לה' ומתפללת - וזה שינוי הטבע ונס שאין כדוגמתו, שאשה, שמטבעה לא יכולה לסבול שום הערה, וכל שכן ביזיון, לא יהיה אכפת לה ממה שבעלה מבזה אותה!

בתחילה כשבעלה ראה שמשהו השתנה בה, והיא מאושרת ושמחה ולא רבה אתו ולא מחזירה לו כשהוא תוקף אותה, אז הוא אמר לה: תשמעי, משהו השתנה אצלך. את לא מחזירה לי, את לא מתלוננת שאין לך שלום בית... אמרה לו: נכון. אני מאושרת. אני שמחה שאין לי שלום בית! בעלה לא הבין: מה? את שמחה שאין לך שלום בית? כן - ענתה - אני שמחה שאין לי שלום בית. הכל לטובה, וגם חוסר שלום הבית שלנו הוא לטובה. זה מקרב אותי לה' יתברך, אני מודה לה' שאין לי שלום בית, כי בזכות זה אני עושה תשובה.

כאשר בעלה ראה זאת, הוא התבלבל לגמרי, כמו שאומרים - "הסתובב" לו כל המוח. לא רק שהיא לא מתלוננת, עוד היא אומרת לה' תודה רבה, והיא

לאחרונה הייתי עד לסיפור של שינוי הטבע ממש, עם הנקודה של ההודאה. אשה אחת, שבמשך שנים בעלה היה מצער אותה בצורה נוראית - מבזה אותה, מקלל אותה וכו', בכל פעם שהייתה באה לשעורים, הייתה מספרת את צערה, את הייסורים שיש לה מבעלה. עד שלאחרונה היא סיפרה שהכל ברוך ה' מצוין אצלה, והיא שמחה ומאושרת ומודה לה'. חשבתי בלבי: איזה נס היה פה, אולי משהו השתנה בביתה? אולי הבעל למד "בגן השלום" והתחיל לכבד אותה? אולי היא בכלל התגרשה מנוגז - משהו היה פה מוזר...

כששאלתי אותה לפרש מצבה השונה, היא אמרה ששום דבר לא השתנה בפועל בביתה, אלא שלאחרונה היא למדה שוב בספר "בגן האמונה", והפעם הדברים האירו לה, ונכנסה בלבה האמונה שהכל באמת לטובה, ובאמת צריכים להגיד תודה על הייסורים וכו', והיא התחילה לנהוג כך: בכל יום היא עושה התבודדות ומתחילה בהודאה, שאמרת תודה על השנים האלו שבעלה מצער אותה, ותודה שאין לה שלום בית, ותודה על הבעל הזה ועל כל ביזיון שמבזה אותה, ושבאמת גם הרבה טובות הוא עשה עמך והיא מודה על כל טובה, והיא מבקשת סליחה על כך שעד היום היא התלוננה והצטערה וחשבה שזה לא טוב, ולא הלכה עם תודה-הודאה על וכו'. אחרי שלב ההודאה היא גם עושה תשובה על העבר, שהרי "אין יסורים ללא עוון", ומדוע יש לה

לאורם נלך הילולא דצדיקא

קף החיים
 הרב יעקב חיים סופר
 ט' סיון תרצ"ט

ידוע שמן השמיים השגינו על רבינו ומן שמים הסכימו עימו על חיבורו קף החיים על השולחן ערוך כמו שסיפר רבינו זצ"ל בחלומותיו: "פעם אחת ראיתי למו"ר אבי ע"ה ואמרתי לו 'מה אומרים למעלה על שה"ק קף החיים' ואמר לי ששמחים עליו. ואמרתי לו שתבקש רחמים עלי מלפני אלקי השמים שיסייעני לחבר על כל אורח חיים". ועוד כתב: "כשגומר ספר קף החיים חלק שני ראיתי שחתמו עליו בית דין וגם רבי יוסף חיים (הבן איש חי)".

מדבריו של רבי יהודה צדקה זצ"ל: "שני צדיקים מהדור שלפנינו שמתו על לשונם ולא דיברו בחיים חיותם היה הם מדברים לאחר מיתה בלא הרף והפסק, והם מרנא ורננא החפץ חיים זצוק"ל ורבינו קף החיים זצוק"ל... רבינו קף החיים שהיה מפורסם בפה קדוש וטהור ומצוין במידת השתיקה ואף חיבורו קף החיים על השולחן ערוך נתפרסם ונלמד תמיד בכל העולם ואפשר לומר שהאיש היהודי אינו יכול לנהוג אורחות חיים בלא ספרי המשנה ברורה וכך החיים ישיגו להיות מראשי המדברים בענייני דת וצדקה".

רבי חיים יעקב סופר בעל "קף החיים"

רבי יעקב חיים סופר נולד בשנת התר"ל לאביו רבי יצחק ברוך בעיר בגדד שבבל. מניקותו ספג רבי יעקב חיים קדושה ויראה כאשר בעירו פרחו היכלי התורה, נפשו התמוימה נמשכה בכל עוזה להיצמד למקור מים חיים של תורתנו הקדושה. רבי יעקב חיים למד בבית המדרש "בית זילכה" בראשות הגאון רבי עבדאללה יוסף סופר זצ"ל אשר שם טיפחו בתשומת לב מיוחדת. כעבור מעט זמן קשר רבי יעקב קשרי לימוד עם רבי יוסף חיים, בעל הבן איש חי, שם התעלה בתורה ובדקדוק המידות בהגיעו לגיל י"ח שנים נישא רבינו, ולפרנסת ביתו עסק בכתיבת סת"ם.

רבי יעקב עלה לא"י בשנת תרס"ד לאחר תלאות רבות והגיע בחוסר כל לירושלים. בשל הכמות אלקים אשר פיעמה בקרבו נשא חן בעיני כל ואזני הוצטרף להרב החסידים בבית המדרש "בית אל" בעיר העתיקה בירושלים. שם רבי יעקב התמיד ועלה מעלה מעלה מתוך עוני ודלות.

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרו מתנות

היכן בפרשתנו: שלוש מצוות עשה שהם: שלוש מילים, ארבע מילים, שבע מילים?

פתרון פרשת בחוקות: זכרתי את בריתי יעקב - רש"י (כ"ו, ט"ב): בחמשה מקומות נכתב סלא, ואלהו חסר בחמשה מקומות, יעקב נטל את משמו של אלהו, ערבון שיבוא ויבשר גאולת בני הזוכה: משה. ב.ד. בית שאן

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

אייר | לרעך כמור ♥

אחדות זה כח

לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

יש לך סיפור תודה?

המערכת תשמח לפרסם אותו

al5308000@gmail.com

סיפורי תודה

אמרת תודה ונושעת!

גן יעדן בעולם הזה

אמרה בחזרה, שהיא לקחה לה מחברת, ואמרה לקב"ה: "אני כותבת את הטובות שאמרה עושה לי". מוכן שאם רוצים לכתוב את הטובות שה' עושה, אז צריכים את כל הדפים שבטעם, אבל לכתוב מה שאפשר לכתוב. התחילה לכתוב, אמרה: "אני כותבת בשביל להודות לך ולא לשפח, שיהי רשומות כול הענינים שלי כל הטובות שאמרה עושה לי כל יום". ספרה שנהיה לה גן יעדן בעולם הזה, קבלה, ישועות, טובות, המתקת הדינים. כל הטובות היא בשמחה. כאשר אדם חי את תייו עם תודה והודאה, קולא בהפרת הטוב, כל שערי השמים, הדלתות והחלונות, כל השבילים והדרכים - כלם נפתחים בקניו. ואפילו מלאך נשלח למטה לבקע את כל החסמות והקירות כדי ששום דבר לא יחסם אפילו מלה אחת שלו מהתודות והפרת הטוב שלו לבורא עולם. אמרה אוהב לומר תודה? אוקרים לו שם למעלה, אנחנו נגיד לך את כל הסבות להודות. נגיד שלא תפסיק להלל ולשבח את הבורא. גם בפסקה שלה, יש לנו את כל הכלים לעזר לך לומר תודה כמו שאמרה אובה.

לכן, כשאדם לוקח מחברת וכותב בה את כל החסדים - מהקטנים ועד הגדולים - שבבורא עולם עושה בשבילו, ומודה לו על הכל עד לפרטי פרטים, ירגיש שחוקה עצומה. הוא יגלה שהתמים קולאים

אמרת תודה ונושעת! 052-2240696

רוצה גם לזכות בהגרלה? גם אתה יכול!

שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה 052-2240696

ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

שתענשה כל שביבלתה.

אמי חשבה וחשבה. ואז עלה לה רעיון.

"מוישי, נכון שבטוב שבו יש לך יום הולדת? אתה עומד להיות בן עשרה יש לי רעיון. בוא נארגן מסבת יום הולדת יפה לכל ילדי הכיתה. אני בטוחה שכל ילדי הכיתה ישמחו להיות חברים שלך לאחר מכן."

המשך בשבוע הבא

מתנה ושמה תודה (חלק ב)

משתתפים במשחק. וככה הם הלכו לשחק בלעדי. בקשתי לשחק עם ילדי הכיתה שלי, אבל הם התעלמו ממני, ושוב מצאתי את עצמי יושב על הספסל לבד. רק שהפעם זה התחיל להפריע לי, כי באמת רציתי לשחק עם כלם.

כשחזרתי הביתה אחרי הלמודים, אמי חכתה לי בפתח הבית כשהרבה שאלות בפייה: "נו, איך היה? בטח הצלחת מעבר למצפה. אני בטוחה שכל חבריך התלהבו ממך..."

אך הבעת הפנים שלי אמרה הכל.

"מה קרה, מוישי? ספר לי", בקשה אמי בקול נמוך.

ספרתי לה שהילדים התעלמו ממני דוקא כשרציתי להיות חלק פעיל במשחקי הכיתה. אמי הבינה ללבי, נחמה וחזקה אותי כמו שרק היא יודעת, והבטיחה

התחלנו לשחק. ובאמת, אף פעם לא ידעתי שאני כל כך מכשרה הצלחתי אפילו להכניס גול נוסף. כלם שמחו וטפחו לי על השכם. בפעם הראשונה מזה שנה וחצי התחלתי להרגיש קצת שמחה בלב.

חזרתי באותו יום עם מצב רוח מרומם מהרגיל. אמא מידי הבחינה בכך.

"מוישי, מה שלומך היום? אתה נראה מאיר היום, נראה שקרה לך משהו משמח באפן מיוחד..."

"שחקתי כדורגל עם ילדים מכתה ח', והם ממש התלהבו ממני", אמרתי.

"ואו, אז בטח יש לך חברים חדשים עכשו", העירה אמא.

"כן, הם דוקא מאד נחמדים", עניתי ביבשת.

כשנגשתי למחרת ובקשתי לשחק עם אותם ילדים, הם אמרו שיש כבר מספיק

בדיחות הדעת

כשקמץן אומר שהוא גדל בבית חס... הוא מתכוון שהוא גדל בבית בלי מזגן...

ביקורתי לשגיאות, הוא יחס "כואב". הפחד מכאב הוא אינסטינקט תת מודעי שלא נמצא בשליטת האדם ולכן התנהגויות מסוימות או הימנעות מפעילות מוטורית או לימודית אצל ילדים, הם סוג של "הימנעות התת מודעי" בגלל פחד שהילד חווה בעבר או חווה בהווה ולא תמיד נוכל להבין את ההתנהגות מבלי שאיש מקצוע יבדוק לעומק.

הילד נבנה מתגובותיו

אוכל לומר בפירוש כי- התגובה שלנו לשגיאות הילד, תקבע מה יקרה עם הילד- האם כשהוא ייפול הוא ילמד לקום מהפילה או שהוא ילמד שאין לו סיכוי להתמודד עם הכישלונות שהחיים מציבים לפתחו והוא יהיה ח"ו ילד מיואש שלא רוצה לחוות את החיים בכדי שלא לטעות.

עליו להפנים מסר חשוב ביותר בתוצאות של חינוך ביקורתי: ילד להורים או מורים ביקורתיים נוטה יותר להיות אנטי, לעשות דווקא, לא יהיה לו רצון לשתף פעולה, יתנהג באדישות, בחוסר ביטחון, יהיה לו פחד להתנסות עם דברים חדשים, פחד לעשות שגיאות ועוד. כדי להבין מה ילדך מרגיש בעת ביקורת, תנסה לדמיין שאתה נמצא במרכז אצטדיון חשך ועושה מעשה לא חיובי, לפתע כל הזרקורים נדלקים, מופנים אליך ומאירים את השלילה שבך...

תכנות מחדש

העבודה הקשה ביותר היא, להצית בילד מחדש את האמונה בעצמו. בשביל "ליצור שינוי", צריך מעין "תכנות מחדש" של מערך האמונות שלנו על עצמנו, ממש כמו מחשב הזקוק ל"הפעלה מחדש". מטפל טוב, הוא מטפל שנוגע בנקודה הזו כל הזמן.

נאמין בעצמנו, בילדינו ובתלמידנו ונבצע עבודה משפחתית וכיתית להערכה עצמית גבוהה יותר, כי אני בע"ה בטוח שמגיע לכם!

מחפשת סיפוק?
עבודה בתחושת שליחות
למשרד טלמרקטינג גדול ומבוסס
דרושות **טלפניות** למשמרת בוקר

תנאים טובים הדרכה מקצועית אוירה ביתית

054-5280806

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה
הרב יצחק אבוחצירא

הערכה או ביקורת פרק יז'

קיימת גם בעיה רגשית. מנסיוני, הבעיה הזו היא בד"כ ה"בעיה" שאינה מטופלת, או שאינה מטופלת נכון. (כמעט כל ילד שני שמגיע אלי לטיפול, היה כבר בטיפול אצל מישהו לפני) הבעיה הרגשית שנלוות לכל בעייה אובייקטיבית, היא הבעיה המשמעותית לטיפול.

לתלמידים שהרב כהן קיבל, הייתה אמונה שלילית בעצמם, הם שידעו שיש להם רמה לימודית נמוכה, הם שידעו שאינם מסוגלים להתמודד עם החומר הלימודי - פשוט התייאשו ולכן הם כבר לא התאמצו. ולכן "התיקון" והעבודה המשמעותית הייתה "האמונה". הוא האמין בהם ודירבן אותם להצליח, והם הסכימו להאמין שהוא צודק ויש להם יכולת, כי הוא היה "חדור אמונה ביכולותיהם" ולכן, על אף הקושי האובייקטיבי, הם התאמצו, עבדו קשה ואכן הגיעו להישגים.

מתכון מנצח

הורים יקרים, ומורים יקרים, אנחנו חייבים להפנים את ההשוואה: ביקורת רבה, שיפוטיות יתר, מילים פוגעות, העלבות, סטיגמות וכדו' הם מתכון מנצח לילד עם הערכה עצמית נמוכה על כל המשתמע מכך. ואילו- אמונה ביכולת, אהבה, פירגונים, מחמאות וכדו' הם מתכון מנצח לילד עם הערכה עצמית גבוהה על כל המשתמע מכך.

יחס הוגן לטעויות ובעיות

עכשיו בוודאי תשאלו את עצמכם: "אבל הילד עושה בעיות, טעויות, שגיאות וכו' אם לא נעיר לו על כך איך הוא ילמד משגיאותיו ויתקן את דרכיו?" התשובה היא: אתם צודקים! כולנו עושים שגיאות, ושגיאות אפילו חשובות "מאוד" להתפתחות נורמטיבית של הילד- כי מי שלא נופל לעולם לא ידע לקום, אך בתנאי שהיחס שלנו לשגיאות של הילד הוא יחס "הוגן". יחס הוגן הוא בבחינת "עמו אנכי בצרה" אנחנו ביחד עם הילד נגד הבעיה, ולא ביחד עם הבעיה נגד הילד. הכל עניין של התייחסות. יחס

בשבוע שעבר סיפרנו על הרב כהן, שקיבל את כיתה ו' הנכשלת, והציע את התלמידים תוך חצי שנה להישגים מצוינים. הפעולה שעשה הרב כהן מחוסר ידיעה, היא בעצם "תוכנית-העבודה" להורים שרוצים לתקן את הטעות עם הילד ולהעלות את ההערכה העצמית שלו משלילית לחיובית, מנמוכה לגבוהה.

תוכנית-העבודה של הרב כהן

בואו ננתח מה קרה עם כיתתו של הרב כהן: הוא קיבל כיתה עם רמה לימודית נמוכה ומוטיבציה ששואפת לאפס, רק שהוא לא ידע על כך. להיפך, הוא אפילו היה בטוח, שזו כיתת חרוצים ומחוננים. כאשר הממוצע של המבחן הראשון היה נמוך, הוא לקח על עצמו "אחריות" והבין שזה לא "הם" אלא "הוא". מיד החליט "להשקיע" עוד בתלמידים.

ראשית ההשקעה שלו הייתה "אמונה" בהם וביכולותיהם. מערך האמונות שלו על הכיתה היה חיובי. הוא היה בטוח כי הם חייבים להצליח וכנראה "משהו" קרה. הוא עדיין לא ידע מה, אבל הוא היה בטוח כי "הוא" זה שצריך "לדרבן" אותם "ולהצית" את התלהבות הלימוד שלהם. הוא עשה זאת, וזה אכן עבד!!! העבודה של הרב כהן הייתה משולבת- לימודית ורגשית: התפיסה הברורה שלו הייתה: שהם חייבים ויש להם יכולת להצליח, ורק נדרש "ממנו" להוציא את הפוטנציאל החבוי בהם. הוא עורר בהם מוטיבציה, ולימד אותם בצורה משמעותית. סביר להניח שהיה קשה לו, אבל הידיעה הברורה שהם בעלי-יכולת, הגבירה אצלו את המוטיבציה וזה מה שהוא שידר אליהם.

מורה או קוסם?

אז אולי המורה כהן קוסם??? או אולי הבעיות של התלמידים לא היו משמעותיות??? אז ככה: מעבר לבעיה שהייתה לתלמידים ברמה הלימודית, שזה יכול להיות יכולת הבנה מוגבלת, הקשבה נמוכה ועוד כל מיני בעיות לימודיות,

בס"ד בר"ה

איש האמונה
נותנים כח לרב ארוש

פרטים בקרוב

מחבר
u5812210@gmail.com

פרשת נשא

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"
רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לכניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

אתה שמח בשבת? השבת תיתן לך הרבה אור; אתה מתלהב מהמצוות? המצוות יקדשו וירוממו אותך; **אתה אוהב את התורה? התורה תחזיר לך תענוג ואהבה.**

ובחג השבועות זה הזמן העיקרי להשקיע בשמחה, כמו שבני זוג בודאי חייבים לשמוח זה בזה ולשקוף זה את זה בכל השנה ובכל החיים, אבל הזמן העיקרי שבו השמחה בשיא השיאים הוא זמן החתונה. כך גם עם התורה הקדושה: יהודי צריך לשמוח בתורה ולהתגעגע למתיקות ולעריבות ולנעימות של התורה בכל יום ובכל רגע, אבל ביום החתונה הגדולה של התורה שהוא יום מתן תורה כמו שאומרים חז"ל: "יום חתונתו - זה מתן תורה" - אז **השמחה צריכה להיות בשיא השיאים.**

מחשבה בשמחה

והדרך לזכות לכך היא פשוט לצייר לעצמנו את גודל הזכות, ואת גודל המתנה. תחשוב על כך שבלי התורה חלילה, העולם בכלל לא יכול להתקיים, בלי התורה אין חיים, בלי התורה מוש אין כלום. ומתוך כך תבוא לשמחה גדולה על גודל הזכות. וככל שאדם שמח, כך הוא מוכן ללמוד יותר לקבלת התורה. וכך מגיעים להרגשת הלב הראויה להיות לנו בחג הקדוש הבא עלינו לטובה.

המחשבה מעוררת שמחה ולכן המילה "מחשבה" בחילוף האותיות שווה למילה "בשמחה".

כל מחשבה שיהודי חושב בלבו: "אשרינו! מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו", כל חיך כל שמחה וכל ריקוד - הם גם מצווה גדולה בכני עצמה בכל חג ורגל, וגם הארת פנים גדולה לתורה, וביטוי לאהבת תורה, וכלי נפלא לזכות לקבל את התורה מחדש באור גדול ולקבל כוחות לקיים ולשמור על כל דברי התורה.

יום הדין על התורה

ואומר השל"ה הקדוש שכמו שבראש השנה המשך בעמוד 3

גיליון 624
ה' סיון תשע"ט | מט לעומר

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	19:07	20:25	21:00
תל אביב	19:24	20:27	20:54
חיפה	19:19	20:29	20:57
באר שבע	19:23	20:25	20:58

מאמר

ראש הישיבה

ראש השנה באמצע השנה

אין טעם לחיים.

כמו שאנחנו מזכירים תמיד, חג השבועות זה לא זכר למאורע היסטורי, אלא זה אור שמתחדש בכל שנה ושנה. בכל חג שבועות בבוקר אנחנו מקבלים את התורה מחדש. וכדי לקבל את התורה מחדש צריכים להכין כל. והכל העיקרי לקבלת התורה הוא השמחה בתורה, שמחה בכל קשר עם התורה הקדושה, אפילו הקשר הקטן ביותר.

זהו חג שבו אין לנו מצוות מיוחדות כמו בפסח ובסוכות. אין לנו צורך "להתאמץ" בבניית סוכה או בניקיונות, אין שום "מגבלות" כמו לא לאכול חטף או לא לאכול ולישון מחוץ לסוכה. לכן בחג המתוק והנפלא הזה אנחנו פנויים להתמקד במצווה הייחודית לחג השבועות: **מצוות השמחה.** פשוט לשמוח.

המצווה העיקרית שלנו בחג הזה היא לקבל את התורה באופן הראוי לקבל מתנה כל כך נפלאה, כלומר: **בשמחה גדולה.** השמחה בחג מתן תורה מבטאת את ההערכה שלנו לתורה, את ההערכה שלנו לבורא עולם, את הכרת הטוב העמוקה שלנו על כך שה' בחר בנו להיות לו לעם סגולה ולתת לנו את תכלית נזר הבריאה.

השמחה משתלמת

וכשיהודי **מרגיש** שהתורה היא מתנה נפלאה **ושמח** בה בכל לבו ונפשו - הוא **זוכה** באמת לאור התורה ולקבלת התורה.

כי יש לנו כלל בחיים: "כמים הפנים לפנים" - כמו שאדם מתייחס לזולתו, כך הזולת מתייחס אליו. אדם שמאיר פנים לכולם, כולם מאירים לו פנים. והכלל הזה תקף ושריר גם בעבודת ה': כאשר אתה מחשיב ומעריך כל דבר שבקדושה - כך אותו דבר שבקדושה מאיר לך ומשמח אותך ומרומם אותך.

סרף של שמחה

לאחר הודעת המורה פרצה התרגשות גדולה בכיתה. הילדים קפצו ממוקדם בשמחה, וקולות רינה וצהלה נשמעו בחלל הכיתה והתגלגלו לחצר בית הספר. יום חג לילדים: בשבוע הבא יוצאים לטיול!

גם הילדים שרגילים לשמוח את כל דברי המורה מיד בצאתם מפתח הכיתה ועוד קודם לכן - הפעם לא הסיחו את דעתם מהידיעה. היא הדהדה במוחם ומלאה את ליבם. כולם נכנסו הביתה בהתרגשות וסיפורו להוריהם על אודות הטיול המתקרב.

הם ספרו את הימים לקראת הטיול, תכננו אילו ממתקים ייקחו איתם, ומיום ליום ההתרגשות רק הלכה וגאתה.

בילדה שלפני הטיול הילדים התקשו להירדם. כל כך נרגשים היו. ההורים דחקו בהם לישון: 'אתם צריכים כוחות. אתם צריכים לקום מוקדם. יום עמוס מצפה לכם...' - אבל כוחות זה הדבר האחרון שהיה חסר לילדים. הם ישנו בשעה מאוחרת ובניגוד לכל ימי הלימודים, הם התעוררו מוקדם, זינקו מהמיטות, וחיוכו בצפייה דרוכה ובלב מתרונן לשעה שבה יוכלו לצאת לבית הספר.

כך נראה אדם עם נפש בריאה שמגיע למשאת נפשו.

משאת נפשם של עם ישראל

חג השבועות הוא חג מתן תורה, זה היום השמח ביותר בשבילנו, עם ישראל.

ביום הזה קיבלנו ואנו מקבלים מחדש בכל שנה ושנה את **מתנת החיים.** אי אפשר להשוות את התורה לשום דבר בעולם הזה, כי בלעדיה פשוט

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

להזמנת שיעורים:
052-7611100

חולון

יום ה',
י' סיון (13/06/19)
בית כנסת ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה
בשעה 21:30

ירושלים

יום ד',
ט' סיון (12/06/19)
ישיבת "חוט של חסד"
שמואל הנביא 13,
בשעה 20:30

בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף, על פי מה שמבואר בדברי רבינו האריז"ל (ע"ח שער מ פי"ג) כי השרפים הם גבוהים יותר מהמלאכים [כי המלאכים הם בעולם היצירה והשרפים הם בעולם הבריאה].

והנה כתוב (קהלת י"ב): "כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר". ופירש בזה הקדוש (פרשת פקודי רמ"א): שהכוונה בזה על המלאכים שנקראים עוף. הנה כי כן זהו שהעידו חכמינו ז"ל על מעלת הגדולה של יונת בן עוזיאל, כי בעת עסקו בתורה מחמת גודל הקדושה: "כל עוף שפורח עליו", כל מלאך שפורח עליו [בעולם היצירה], "מיד נשרף", זכה מיד לעלות למדרגת "שרף" [בעולם הבריאה] עכדה"ק.

הנה כי כן מצינו סימוכין לרעיון זה, כי אמנם כסא הכבוד נושא את חיות הקודש בשעה שישראל עושים רצונו של מקום, אולם בכח הצדיקים שאפילו כשהם מתענגים בעבודת ה' הם מתאמצים לעבוד את ה' בבחינת "בכתף ישאו", הרי הם מעלים את חיות הקודש שגם הן יתאמצו לשאת את כסא הכבוד בבחינת "בכתף ישאו".

מעתה יאירו עינינו להבין ביתר שאת מה שאמר הקב"ה למשה: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה". שיוכיח למלאכים כי בתוך כלל ישראל יש צדיקים שהם גדולים ממלאכים, כמו ששינו בגמרא (סנהדרין ג'): "גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת". וראיה לדבר שהרי יש בכוחם על ידי עבודתם בקודש להשפיע על חיות הקודש, להעלות למדרגה יותר גדולה שיתאמצו לשאת את כסא הכבוד בבחינת "בכתף ישאו", אם כן מוכח מזה שגדולים צדיקים ממלאכי השרת.

נשמות הצדיקים טובלות בנהר דינור זה ומטהרות עצמן, כי הן גרמו לזה מצד עבודתם בקודש. ואילו הרשעים שגרמו בעוונותיהם להכביד את הכסא על החיות, נידונים באש הגיהנם מאותו נהר דינור שנעשה מהזיעה של החיות.

הצדיקים בעבודתם יכולים להעלות מלאך למדרגה יותר גדולה

והנני להעלות על שלחן מלכים נקודה יקרה, כי לכאורה מצינו סתירה לרעיון זה ממה שמבואר בספרים הקדושים, כי המלאכים נקראים "עומדים" כי הם עומדים תמיד במדרגה אחת, ואינם יכולים לעלות למדרגה גדולה יותר ממה שנוצרו בה, כבני אדם שנקראים "הולכים", כי הם הולכים ועולים ממדרגה למדרגה.

ומקור הדבר במה שכתוב (זכריה ג'): "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה". ופירש בשל"ה הקדוש (מסכת חולין נר מצוה אות ז בהג"ה): "מהלכים הן בני אדם שאינם נולדים בשלימות, רק צריך להיות מהלך משלימות לשלימות, והמלאכים נקראים עומדים, שמתחילת יצירתם הם בשלימות האחרון עומדים במעמדם". אם כן איך אפשר לומר כי חיות הקודש מצד עצמן נישאות מכסא הכבוד, אלא שהן לומדות מהצדיקים להתעלות בעבודת ה' ולהתאמץ בנשיאת הכסא עד שהן מזיעות, הרי הן נשארות תמיד במדרגה אחת.

ונראה ליישב ענין זה על פי מה שהביא ה"אמרי יוסף" (בהקדמתו הנפלאה לספר "לקוטי תורה וש"ס") חידוש גדול ששמע מרבו הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב ז"ע, כי הצדיקים בעבודתם יכולים להעלות את המלאכים למדרגה יותר גדולה, וביאר בזה מה ששינו בגמרא (סוכה כח): "אמרו עליו על יונת בן עוזיאל, בשעה שיושב ועוסק

ומבאר ה"בני יששכר" ב' הבחינות בלשון קדשו:

"דהנה כתיב בתורה עבודת משא ועבודת מתנה, נראה לבאר עבודת משא הוא עבודה מיראה, שאינו נהנה מהיגיעה רק נושא במשא עול העבודה מחמת יראה, ועבודת מתנה הוא עבודה מאהבה שהוא נהנה מטורח היגיעה בעבודה, והוא באמת מתנה מן השי"ת כענין (ברכות יז): עולמך תראה בחייך, שנהנה מן טעמי גן עדן בעולם הזה".

ויש להוסיף תבלין לדבריו הקדושים, על פי מה שמבואר בגמרא (סוטה לה): כי הארון שהיו בו שני לוחות הברית נשא את נושאו. נמצא לפי זה כי בני קהת לא היו צריכים להתאמץ לשאת את הארון, כי אדרבה הארון נשא את נושאו, אולם עם כל זאת מפאת רצונם לעבוד את ה' התאמצו לשאת את הארון אף שלא היה צורך בכך. וזהו פירוש הכתוב: "כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו", שהתאמצו לשאת את הארון בכתף.

מעתה נראה לומר בדחילו ורחימו, כי הן אמת שבזכות הצדיקים העובדים את ה' ועושים רצונו של מקום, חיות הקודש אינן צריכות להתאמץ לשאת את כסא הכבוד ואינן מזיעות כי הכסא נושא את נושאו, אולם כשהן רואות איך הצדיקים שיש להם תענוג גדול בעבודת ה' בבחינת "עבודת מתנה" ועם כל זאת הם מתאמצים לעבוד את ה' בבחינת "בכתף ישאו", זה גורם שגם הן יתאמצו בעבודתן בקודש לשאת את כסא הכבוד ולהזיע.

הנה כי כן מבואר היטב ענין הצדיקים שטובלים בנהר דינור שנעשה מזיעתן של חיות הקודש, כשהתאמצו לשאת את כסא הכבוד על ידי שלמדו מהצדיקים לעבוד את ה' ברתת ובזיע, לכן

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

הרי לנו הוכחה ברורה כי נשמות ישראל החצובות מתחת כסא הכבוד גבוהות ממלאכי השרת, כי על ידי שישאל ממליכים את הקב"ה הרי הוא יושב על כסא כבודו.

ביאור הטעם שנשמות הצדיקים טובלות בנהר דינור

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ביתר עמקות, מה שאמר הקב"ה למשה רבינו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", על פי מה שנתתי לב להתבונן בביאור הנשגב של הרמ"ע מפאנו, כי זיעתן של חיות הקודש נשפכת על ראש רשעים בגיהנם, משום שגרמו בחטאם שחיות הקודש לא יהיו נשואות עם כסא הכבוד, אלא יצטרכו להתאמץ לשאת אותו ולהזיע.

וצריך ביאור להבין לפי זה מה שמבואר בזוהר הקדוש (פרשת ויקרא טז:), כי כמו שהרשעים נידונים בגיהנם בנהר דינור, כך נשמות הצדיקים טובלות בנהר דינור ונטהרות בו, ובלשון קדשו: "והוא נהר, אתמר ביה, נהר די נור נגיד ונפק מן קדמוהי. לשמתהון צדיקייא טגלין ומתדקין ביה [נשמות הצדיקים טובלות ומטהרות בו], ונשמתהון דרשעי נדונין ביה ואתבעירו קמיה [ונשמות הרשעים נידונות בו ונשרפות לפניו] כקש לפני אש".

ולפי הביאור של הרמ"ע מפאנו כי הרשעים נידונים בנהר דינור בגיהנם, משום שגרמו בעוונותם לחיות הקודש להתאמץ ולהזיע בנשיאתם את כסא הכבוד, אם כן מהו הענין שהצדיקים טובלים ומתקדשים בנהר דינור, שלכאורה אין להם חלק בו מאחר שהם מקילים על חיות הקודש שלא יצטרכו להזיע, כי על ידי מעשיהם הטובים הם עושים נחת רוח להקב"ה, עד כדי כך שבזכותם נושא כסא הכבוד את נושאו.

"בכתף ישאו" לעומת "עבודת מתנה"

והאיר ה' את עיני לברר מקחו של צדיק להשלים את דברי הרמ"ע מפאנו, על פי מה שכתב ה"בני יששכר" (ניסן מאמר ג סימן ט) שיש ב' בחינות בעבודת הבורא יתברך שמו, בחינה ראשונה היא "עבודת משא", כמו שכתוב בפרשת נשא בעבודת בני קהת שנשא את הארון, שלא נתן להם משה רבינו עגלות לשאת בהן את הארון (במדבר ז-ט): "ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו". בחינה שנייה היא "עבודת מתנה", כמו שכתוב (במדבר יח-י): "עבודת מתנה אתן את כהונתכם".

"בזיעת אפיך תאכל לחם", לכפר על החטאים שגרמו לחיות הקודש להזיע כשהן נושאות את כסא הכבוד

ביאור דברי האריז"ל שצריך לעסוק בלפול התורה עד שיזיע, כדי לכפר על מה שגרמו לחיות הקודש להזיע

זוהר הקדוש: כמו שהרשעים נענשים בגיהנם בנהר דינור, כך נשמות הצדיקים טובלות ומטהרות בו

הצדיקים טובלים בנהר דינור שנוצר מהזיעה של חיות הקודש שלמדו מהצדיקים להתאמץ יותר בעבודתן

יומתק לבאר בזה מה שייסד הפייטן האלקי בפיוט לקדושת שחרית בראש השנה (ד"ה וחיות בוערות): "ויושר יליצו בעדנו חיות אש". פירוש, חיות הקודש של אש נושאי הכסא יליצו בעדנו לפני הקב"ה היושב על הכסא. המקור לכך שהן מתפללות עליו יש ללמוד ממה ששינוי בגמרא (חגיגה יג:), כי יחזקאל הנביא ביקש רחמים מהקב"ה שיהפוך צורת שור שבכסא הכבוד לצורת כרוב, כדי שלא להזכיר חטא העגל כי אין קטגור נעשה סגור, ופירש רש"י: "אנו צריכים שיבקשו מרכבותיך עליו רחמים והשור קטגור הוא".

לפי האמור יש לומר הביאור בזה, כי בהיותן נושאות את כסא הכבוד, הרי יש להן ידיעה על מצבם של ישראל, כי כשהם בתכלית השלימות הרי הכסא נושא את נושאו, ואם ח"ו הם חוטאים הרי הכסא מכביד עליהם שיצטרכו להתאמץ, לכן הם מתפללים וממליצים לפני הקב"ה שיכניס בישראל הרהורי תשובה שמגעת עד כסא הכבוד להשפיע על כסא הכבוד שישא שוב את נושאו.

מעתה יאירו עינינו להבין ביתר שאת הביאור של השל"ה הקדוש, על מה שאמר הקב"ה למשה רבינו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה". כי בכך ביקש הקב"ה להשיב למלאכי השרת שבאו בטענה: "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו", הרי יש לו יצר הרע והוא עלול לחטוא, וביקשו להוכיח מזה שהם גדולים מישראל וראוי לתת להם את התורה.

על כך אמר הקב"ה למשה: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", תוכיח למלאכים שלנשמות ישראל יש אחיזה בכסא הכבוד, ממצות תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, כי יש להם השפעה גדולה על כסא הכבוד, שהרי אם יחטאו ח"ו יצטרכו חיות הקודש להתאמץ לשאת את כסא הכבוד ולהזיע, ואם יעשו תשובה יזכו להיות נשואות מהכסא,

יומתק לצרף מה שכתב ה"ישמח משה" (פרשת בשלח ד"ה במדרש), שיש שתי דרכים איך לקיים גזירת הקב"ה: "בזיעת אפיך תאכל לחם", דרך א', פשוטה כמשמעה לעמול בזיעת אפו על פרנסתו ולחמו, דרך ב', לעמול בזיעת אפו על השגות התורה שנקראת לחם, כמו שכתוב (משלי ט-ה): "לכו לחמו בלחמי".

לכן המקיים גזירת "בזיעת אפיך תאכל לחם" על ידי שמזיע להשיג לחמה של תורה, מעבירין ממנו עול הפרנסה, שלא יצטרך להזיע להשגת לחמו, כמו ששינוי במשנה (אבות פ"ג מ"ה): "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ". ולפי המבואר כל זה הוא תיקון למה שגרם אדם הראשון בחטא עץ הדעת שיזיעו חיות הקודש.

"גדולה תשובה" שמגעת עד כסא הכבוד

על פי יסוד נשגב זה של הרמ"ע מפאנו ירווח לנו להבין מאמר חכמינו ז"ל (יומא פו:). "גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, שנאמר (הושע יד-ב) שובה ישראל עד ה' אלקיך וגו'". כי כאשר אדם חוטא הרי הוא גורם צער לשכינה הקדושה שאומרת: "קלני מראשי קלני מזרועי", ועל ידי זה מכביד כסא הכבוד על חיות הקודש שמתייגעו לשאת אותו, אולם כאשר הוא עושה תשובה הרי הוא גורם נחת רוח לשכינה ועל ידי זה כסא הכבוד נושא את נושאו.

הנה כי כן זהו ביאור המאמר: "גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד", התשובה של איש ישראל היא גדולה כל כך, עד שהיא מגעת להשפיע על כסא הכבוד, ומביא ראייה לכך ממה שכתוב: "שובה ישראל עד ה' אלקיך", פירוש התשובה של איש ישראל נוגעת עד ה' אלקיך, כי הקב"ה כביכול מקבל תוספת כח על ידי התשובה של ישראל עד שיש בכח הכסא לשאת את נושאו, ומזה מתבאר שגדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד.

אבל למעשה כסא הכבוד נושא אותן, כמו שתיקן הפייטן האלקי רבי אלעזר הקליר בפיוט לקדושת כתר בראש השנה: "נראות נושאות והם נושאות עם כסא".

אמנם ענין זה שהכסא נושא את נושאו, הוא רק כאשר ישראל עובדים את ה' כראוי ועושים בזה נחת רוח להקב"ה, אבל כאשר ישראל אינם עובדים את ה' כראוי ח"ו, ויש ביניהם רשעים העוברים על רצונו יתברך, כי אז הם גורמים בזה כביכול צער למעלה בבחינת (דברים לב-יח): "צור ילדך תשי ותשכח א"ל מחולקך". ופירש רש"י: "כשבא להיטיב לכם אתם מעקיסין לפניו ומתישים כוחו מלהיטיב לכם".

וכן שנינו במשנה (סנהדרין מז): "אמר רבי מאיר בשעה שאדם מצטער [פירש רש"י שפורענות באה עליו בעוונות], שכינה מה לשון אומרת, קלני מראשי קלני מזרועי". ופירש רש"י: "כמו שהאדם שיגע ועייף אומר, ראשי כבד עלי וזרועי כבד עלי".

והנה על ידי הצער של הקב"ה היושב על הכסא, אין כסא הכבוד נושא את נושאו, אלא אדרבה הוא מכביד על חיות הקודש, ויש להן עמל ויגיעה לשאת את כסא הכבוד, ומרוב עמל ויגיעה הן מזיעות, ומהזיעה נעשה "נהר דינור" - נהר של אש, ומאחר שזיעה זו נעשית על ידי מעשי הרשעים שגרמו בעוונותיהם להכביד את הכסא על נושאו, לכן מדה כנגד מדה נשפכת הזיעה על ראש הרשעים בגיהנם. אלו תוכן דבריו הקדושים.

נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד

ויש להוסיף תבלין לבאר דברי הרמ"ע מפאנו ביתר שאת, על פי מה שביארנו במאמר הקודם לפרשת במדבר ביאור הענין שהקב"ה יושב על כסא כבודו, כמו שכתוב (ישעיה ו-א): "ואראה את ה' יושב על כסא רם ונושא", כי ענין הישיבה על כסא הכבוד הוא מלך היושב על כסא מלכותו, על דרך שכתוב במגילה (אסתר א-ב): "בימים ההם כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה". ופירש רש"י: "כשנתקיים המלכות בידו".

והנה מבואר בספרים הקדושים ומקור הדבר בפרקי דרבי אליעזר (פרק ג), כי תכלית הבריאה היא כדי שיקרא הקב"ה בתואר "מלך", והיות שאין מלך בלא עם, נמצא כי רק על ידי ישראל שקיבלו עליהם בהר סיני את התורה ומצוותיה, נעשה הקב"ה כביכול מלך בפועל על כל העולם, כמו שאנו אומרים בתפלת ערבית: "ומלכותו ברצון קיבלו עליהם". הנה כי כן זהו ביאור ענין ישיבת

רמ"ע מפאנו: כשישראל עובדים את ה', חיות הקודש אינן צריכות להתאמץ אלא כסא הכבוד נושא אותן

עוונות התחתונים גורמים צער להקב"ה, עד שכסא הכבוד אינו נושא את נושאו אלא מכביד עליהם

נהר דינור הנשפך על ראש רשעים בגיהנם נוצר מהזיעה של חיות הקודש המתאמצות לשאת את כסא הכבוד

"גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד", שגורמים נחת להקב"ה ועל ידי זה הכסא נושא את נושאו

נמצא לפי זה כי בחטא עץ הדעת גרם אדם הראשון, ואתו כל הנשמות שהיו כלולות עמו, צער גדול להקב"ה שסילק את שכינתו מן הארץ, ועל ידי צער זה הכביד כסא הכבוד על חיות הקודש הנושאות את הכסא, עד כדי כך שעל ידי העמל והיגיעה הזיעו החיות הקודש, ומזיעתן נתהווה נהר של אש בגיהנם להעניש בו את הרשעים, לכן כדי לכפר על עון פלילי זה נגזר על האדם מדה כנגד מדה: "בזיעת אפיך תאכל לחם".

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה שכתב רבינו חיים וויטאל זצ"ל ב"שער המצות" (פרשת ואתחנן) דבר נפלא בשם רבו האריז"ל:

"גם בענין עסק ההלכה בעיון עם החבירים, ראיתי למורי זלה"ה מתגבר כארי כבח בעת שהיה עוסק בהלכה, עד שהיה נלאה ומזיע זיעה גדולה, ושאלתי את פיו מדוע [הוא] טורח כל כך, והשיב לי, כי הנה העיון לשבר הקליפות שהם הקושיא שיש בהלכה היא שאין מניחים לאדם להבין אותה.

ולכן צריך האדם לטרוח ולהתיש כוחו אז, כי לכן נקראת התורה תושיה שמתשת כוחו של העוסק בה, ולכן ראוי לטרוח ולהתיש כוחו בהיותו עוסק בהלכה. גם בענין פלפול ועיון ההלכה היה מורי זלה"ה אומר, כי תכלית העיון הוא לשבר הקליפות שהם הקושיא, כי הם גרמו לאותם הקושיא שהם בהלכה, שלא יובנו תירוציהם כי אם בקושי ובדוחק גדול כנודע".

לפי האמור יש לומר הביאור בזה, כי היות שהקושיא בהלכה הן מצד הקליפות שנוצרו בחטא עץ הדעת, המונעות מן האדם להשיג השגות התורה, והרי על ידי חטא עץ הדעת גרם אדם הראשון שכסא הכבוד הכביד על נושאו, עד כדי כך שחיות הקודש מציעות בשעה שנושאות את כסא הכבוד, ועל ידי זה נוצרו הקליפות המונעות מאיש ישראל להשיג השגות התורה, לכן כדי לתקן ענין זה צריך האדם להתיגע בתורה בעיון גדול עד שיזיע כדי לשבור את הקליפות.

הקב"ה על כסא כבודו, בבחינת מלך היושב על כסא מלכותו, כמו שכתוב (שם כט-י): "וישב ה' מלך לעולם", וכן אנו אומרים בתפלת נשמת: "המלך היושב על כסא רם ונושא".

על פי האמור הוספנו לבאר הטעם שנשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד, כמבואר בזהר הקדוש (פרשת צו טו): "כל הנשמות גזורות מתחת כסא הכבוד", כי על ידי שקיבלו ישראל את התורה ומקיימים את מצוות ה' כעבדים המקיימים את רצון אדוניהם, הרי הם ממליכים את הקב"ה על כל העולם, נמצא לפי זה כי כסא הכבוד נתמך על נשמות ישראל הממליכים את הקב"ה, ובכך זה יושב הקב"ה על כסא כבודו למלוך על כל העולם.

לפי זה מבוארים היטב דברי הרמ"ע מפאנו, כי הפגם של הרשעים המורדים במלכותו של הקב"ה בעוונותיהם הרבים מגיע עד לכסא הכבוד, כי הם גורמים לכך שאין הקב"ה כביכול יושב כראוי למלך על כסא כבודו למלוך על כל העולם, ועל ידי זה הם גורמים להכביד את כסא הכבוד על חיות הקודש המזיעות בהתאמצותן לשאת את כסא הכבוד, ומזיעתן נעשה נהר דינור הנשפך על ראש רשעים בגיהנם להענישם על מה שחטאו וגרמו לכך.

"בזיעת אפיך תאכל לחם"

רעיון קדוש זה של הרמ"ע מפאנו פותח לנו פתח להבין מה שגזר הקב"ה על אדם הראשון אחרי שחטא ואכל מעץ הדעת (בראשית ג-ט): "בזיעת אפיך תאכל לחם עד שובך אל האדמה". ויש לבאר הענין בזה על פי מה שמבואר במדרש (ב"ר י"ט-ז) על הפסוק (שם ח): "וישמעו את קול ה' אלקים מתהלך בגן לרוח היום, מהלך אין כתיב כאן אלא מתהלך, מקפץ ועולה, עיקר שכינה בתחתונים היתה, כיון שחטא אדם הראשון נסתלקה שכינה לרקיע הראשון".

"אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה"

ישראל בעבודתם משפיעים על נהר דינור הנוצר מזיעתן של חיות הקודש הנושאות את כסא הכבוד

ויש להוסיף תבלין לדבריו הקדושים, על פי מה ששינוי בגמרא (ברכות לד:): "מקום שבעלי תשובה עומדין, צדיקים גמורים אינם עומדין". הרי מבואר שיש להקב"ה נחת רוח מתשובתם של ישראל אפילו יותר מעבודתם של צדיקים, ובכך מתבטלת טענת המלאכים שאין ראוי לתת התורה לבני אדם שעלולים לחטוא, שהרי אם יעשו תשובה שעולה עד כסא הכבוד יזכו להתעלות אפילו יותר ממדרגת הצדיקים.

סוד נהר דינור הנשפך על רשעים בגיהנם

כעבדא קמיה מאריה רחש לבי דבר טוב להרחיב הביאור בכוונתו העמוקה של הקב"ה שאמר למשה רבינו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", על פי הקדמה יקרה במשנתו הטהורה של המקובל האלקי הרמ"ע מפאנו ב"עשרה מאמרות" (מאמר חיקור הדין ח"ג פ"ב), על מה שכתוב (דניאל ז'): "נהר דינור נגד ונפק מן קדמוהי וגו'". פירושו, נהר של אש נמשך ויוצא מלפני כסא הכבוד.

שינוי על כך בגמרא (חגיגה יג:): "מהיכן נפיק", מאיפה יוצא נהר זה של אש. ומתריך: "מזיעתן של חיות", מהזיעה של המלאכים הנקראים חיות הקודש. שוב שואל המקשה: "ולהיכן שפיך", להיכן נשפך נהר זה של אש. "אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב, על ראש רשעים בגיהנם". וצריך להבין מהו הקשר בין נהר של אש שנעשה מהזיעה של חיות הקודש, לרשעים שנשרפים באש זו בגיהנם.

אומר על כך הרמ"ע מפאנו ביאור נפלא ונורא, על פי הידוע כי המלאכים הנקראים "חיות הקודש" נושאים את כסא הכבוד, שעליו כביכול יושב הכבוד העליון שהיא השכינה הקדושה. והנה אף שחיות הקודש נושאות את כסא הכבוד,

"וחזור להן תשובה" שיש לחוטא תיקון בתשובה

ראוי להתבונן במה שייצג הקב"ה למשה רבינו להינצל ממלאכי השרת שלא ישרפוהו בהבל פיהם: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", ובהשקפה הראשונה יש לתמוה הפלא ופלא, מאחר שהקב"ה רצה שלא יפגעו במשה עבדו, איך יעלה על הדעת שמלאכי השרת יעזו לפגוע בו, אפילו אם לא היה אחוז בכסא הכבוד.

ויש ללמוד ביאור נפלא על כך מדברי השל"ה הקדוש (מסכת שבועות תורה אור אות קלז), שמבאר מה שאמר הקב"ה למשה: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", כי המלאכים באו בטענה לפני הקב"ה: "מה אנוש כי תזכרנו", שאין ראוי לתת התורה לבני אדם מאחר שיש להם יצר הרע ועלולים לחטוא.

על כך אמר הקב"ה למשה, שיענה להם תשובה ניצחת שיש לחוטא תיקון בתשובה שמגעת עד כסא הכבוד, כמבואר בגמרא (יומא פו:): "גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד". וזהו שאמר לו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה", כלומר שתגלה להם סגולה נפלאה זו שיש לישראל, שהתשובה מגעת עד כסא הכבוד, אם כן יכול האדם לתקן הכל בתשובה, הנה הדברים בלשון קדשו:

"וסוד הענין כי מלאכי השרת קטרוגו מה אנוש כי תזכרנו כו', כי הוא מוכשר לקבל טומאה ולחטוא, ואיך תינתן לו התורה. באתה התשובה [של הקב"ה], אחוז בכסא וחזור להם תשובה, כלומר תחזור ותאמר להמלאכים, שיש תקנה להאדם אף אם יחטא בתשובה שיעשה, כי גדולה התשובה שמגעת עד הכסא".

לקראת חג השבועות זמן מתן תורתנו, דבר בעתו מה טוב להתבונן במה שגילו חכמינו ז"ל, על הוויכוח הגדול שהיה בין משה רבינו למלאכי השרת כשעלה משה למרום לקבל את התורה לישראל, עד כדי כך שביקשו מלאכי השרת לשרפו בהבל פיהם, לולא הקב"ה שהגן עליו באומרו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה". והנה המשא ומתן בגמרא (שבת פח:):

"אמר רבי יהושע בן לוי, בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבונו של עולם מה לילוד אשה בינינו, אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם, (תהלים ח-ה) מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, (שם ב) ה' אדונונו מה אדיר שמך בכל הארץ, אשר תנה הודך על השמיים.

אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה, אמר לפניו רבונו של עולם מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם, אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה, שנאמר (איוב כו-ט) מאחז פני כסא פרשז עליו עננו, ואמר רבי נחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו.

אמר לפניו, רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה, (שמות כ-ב) אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אמר להן למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם... שוב מה כתיב בה, (שם ח) זכור את יום השבת לקדשו, כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכים שבות... שוב מה כתיב בה, (שם יג) לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם. מיד הודו לו להקב"ה, שנאמר (תהלים ח-ה) ה' אדונונו מה אדיר שמך בכל הארץ, ואילו תנה הודך על השמיים לא כתיב".

ויש להמליץ בזה מה שכתוב (קהלת ד-יב):
"והחוט המשולש לא במהרה ינתק", כי החוט המשולש חי וקיים אפילו בגלות כשאין לנו בית המקדש, כמו שדרשו בגמרא (מגילה כט.) מקרא שכתוב (יחזקאל יא-ז): **"ואהי להם למקדש מעט, אמר רבי יצחק אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל"**. כי הקב"ה משרה שם שכינתו כמו שהשרה במשכן, בזכות נשמת יעקב שנשארה למטה ובזכות נשמות ישראל המחולקות לארבעה מחנות לפי סדר הדגלים.

ויש להוסיף תבלין לבאר בזה מה ששינו בגמרא (ברכות ח.): **"מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד"**. על פי מה שכתב ב"אגרת הטיוול" לרבי חיים אחיו של המהר"ל מפראג (חלק הרמו אות ג): **"גמור"א נוטריקון ג'בריאל מ'יכאל ר'פאל א'וריאל, מגיד שכל מי שעוסק בגמרא הנה מלאכי ה' סביב לו לשומרו מכל רע, מימינו מיכאל ומשמאלו גבריאל ומלפניו אוריאל ומאחוריו רפאל"**. נמצא לפי זה כי העוסק בגמרא לברר שמעתתא אליבא דהלכתא, הרי הוא זוכה להשראת השכינה עם ד' מחנות המלאכים הסובבים את כסא הכבוד, שהם בעצם קדושת הדגלים.

הנה כי כן זהו שאמרו חכמינו ז"ל: **"מיום שחרב בית המקדש"**, אשר הארון שבקדשי הקדשים היה מכוון כנגד כסא הכבוד, והנה על זה ידו כל הדוויים שאיבדנו את כסא הכבוד וארבעת הדגלים שמשביב לכסא הכבוד, אולם זאת נחמתנו בענייני שאחרי החורבן: **"אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד"** - **"ד' אמות" דייקא**, כנגד ד' מחנות השכינה השומרים על העוסק בתורה, נמצא כי בזכות עסק התורה משרה הקב"ה שכינתו בישראל כמו שהשרה במשכן בזכות נשמת יעקב ונשמות י"ב שבטי ישראל.

וכן יעקב אבינו שהוא מרכבה להקב"ה הוא בבחינת **"אח"ד**, כי זכה להוליד י"ב שבטים שהם מכוונים כנגד י"ב צירופי השם השולטים ב"ב"ב חדשי השנה, והנה יעקב הוא בבחינת אות א' של **"אח"ד**, העומד על אותיות ח"ד בגימטריא י"ב כנגד י"ב שבטים, המתחלקים לאותיות ח"ד כנגד ח' בני הגבירות רחל ולאה עם ד' בני השפחות זלפה ובלהה. וזהו הענין שקרא הקב"ה ליעקב בשם א"ל ואמר לו: **"אני אלוך בעליונים ואתה בתחתונים"**, לרמוז שהוא וי"ב בניו הם מרכבה כביכול להקב"ה.

הנה כי כן מבואר היטב מה שזכה יעקב אבינו להיות הבריה התיכון בתוך המשכן, שישרה שם הקב"ה שכינתו כשהוא מסובב עם ארבעת הדגלים של י"ב השבטים, כשם שהוא יושב על כסא הכבוד של מעלה מסובב עם ד' מלאכים הסובבים את הכסא, כי יעקב אבינו ושבטי ישראל הם מרכבה להקב"ה היושב על כסא הכבוד של מעלה.

הקשר הנפלא בין החוט המשולש

כיון שבאנו לידי כך, הנה מה טוב ומה נעים להבין בזה הבריה התיכון המקשר בין החוט המשולש בענין הדגלים: א. מה שביקש יעקב אבינו מבניו השבטים הקדושים, שישאו את מיטתו לקבורה לפי סדר מסע הדגלים. ב. מה שהבטיח להם שבזכות זה יזכו במדבר לדגלים. ג. מה שמבואר במדרש כי ד' הדגלים מכוונים כנגד ד' מחנות השכינה הסובבים להקב"ה היושב על כסא כבודו.

לפי המבואר כל החוט המשולש עולה בקנה אחד כפתור ופרח, כי בזכות נשמת יעקב שנשארה למטה השרה הקב"ה שכינתו במשכן, כשהוא מסובב עם ארבעת הדגלים של י"ב שבטי ישראל, כמו שהוא יושב על כסא כבודו של מעלה מסובב עם ד' מחנות השכינה, בזכות נשמת ישראל החקוקה בכסא הכבוד.

על פי האמור יפתח לנו שערי אורה להבין הטעם שצוה יעקב לבניו, שישאו את מיטתו ממצרים לארץ ישראל לפי סדר עמידתם תחת הדגלים במדבר, כי רצה להשריש בקרבם מה שלמדנו מדברי האלשיך הקדוש, כי נשמת יעקב שהיתה בו מתחילה לא נסתלקה ממנו: **"רק גוע כמי שנתעלף שעדיין כל כוחות נפשו ורוחו ונשמתו דבקים בו בעצם"**.

לכן רצה שישאו השבטים את מיטתו ממצרים לארץ ישראל לפי סדר הדגלים שהיו במדבר, כדי לעשות בכך פועל דמיון שיזכו להשראת השכינה במשכן בזכות נשמת יעקב שנשארה למטה, על דרך שהקב"ה יושב בשמים על כסא כבודו, וארבעת מחנות השכינה סובבים אותו בזכות נשמת ישראל החקוקה בכסא הכבוד. וזהו שאמר להם יעקב: **"ואם תעשו כן וטענתם את מיטתי כשם שציויתי אתכם, הקב"ה עתיד להשרות אתכם דגלים דגלים"**.

הקב"ה קרא ליעקב א"ל לרמוז שהוא מרכבה להקב"ה

יומתק לצרף מה ששינו בגמרא (מגילה יח.): **"מנין שקראו הקב"ה ליעקב אל, שנאמר (בראשית לג-כ) ויקרא לו אל אלקי ישראל"**. וכן מבואר בזהוה הקדוש (פרשת תולדות קלח): **"ויקרא לו אל אלקי ישראל, קוב"ה קרא ליה ליעקב אל, אמר ליה אנא אלהא בעילאי ואנת בתתאיי"**. פירוש, אני אלוך בעליונים ואתה בתחתונים.

וביאר הש"ה הקדוש (פרשיות וישב מקץ ויגש תורה אור ד"ה דע כי ישראל) הכוונה בזה, כי יעקב וי"ב בניו ראשי השבטים הם מרכבה להקב"ה, הא כיצד, שמו של הקב"ה הוא הוי"ה שיש לו י"ב צירופים כנגד י"ב חדשי השנה, והקב"ה הוא אחד על גביהם וכוללם יחד, ונרמז ענין זה בקריאת שמע (דברים ו-ד): **"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"**, כי הקב"ה הוא אח"ד בהיותו בבחינת אות א', העומד על ח"ד בגימטריא י"ב שהם י"ב צירופי הוי"ה.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

והנה מה שמצינו עוד בענין זה דברים נפלאים במדרש תנחומא (פרשת נשא אות יא), שהקב"ה כביכול מניח את כסא כבודו בבית המקדש של מעלה ויורד לשכון על הארון המכוון כנגד כסא הכבוד בבית המקדש של מטה:

"בוא וראה בשעה שאמר הקב"ה למשה שיאמר לישראל שיעשו לו משכן, אמר הקב"ה למשה, משה הרי מקדשי בנוי למעלה שנאמר (ירמיה יז-יב) כסא כבוד מרום מראשון, ושם היכל כמו שנאמר (חבקוק ב-ב) 'וה' בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ, ושם כסא כבודו בנוי שנאמר (תהלים קג-יט) ה' בשמים הכין כסאו.

וכן ישעיה אומר (ישעיה ו-א) יושב על כסא רם ונשא ושוליו מלאים את ההיכל, ובשביל חיבתכם אני מניח בית המקדש העליון שהוא מתוקן עד שלא נברא העולם, וארד ואשכון ביניכם שנאמר (שמות כט-מה) ושכנתי בתוך בני ישראל, וכתוב (שם כה-ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

"והבריה התיכון בתוך הקרשים דא הוא יעקב קדישא שלימא"

מעתה יאירו עינינו להבין הטעם שנשמתי יעקב לא נסתלקה ממנו כאומרם: "יעקב אבינו לא מת", כי כמו שנשמתי ישראל שנסתלקה ממנו חקוקה בכסא הכבוד של מעלה, כי הקב"ה יושב כמלך על כסא הכבוד בזכות יעקב וצאצאיו נשמות ישראל הממליכים את הקב"ה, כן יושב הקב"ה על כסא כבודו בארון שבקדשי הקדשים במשכן, בזכות נשמת יעקב שנשארה למטה ובזכות ישראל בניו הממליכים את הקב"ה בעולם הזה.

נפלא להביא סימוכין לכך ממה שדרש התנא האלקי רשב"י בזוהר הקדוש (פרשת תרומה קעה): "אמר רבי שמעון, (שמות כו-כח) והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה, דא הוא יעקב קדישא שלימא". לפי האמור הכוונה בזה, כי כמו שהקב"ה יושב על כסא הכבוד של מעלה בזכות נשמת ישראל של יעקב החקוקה בכסא הכבוד, כן הוא משרה שכינתו במשכן ויושב על כסא כבודו בין שני הכרובים שעל הארון בזכות נשמת יעקב שנשארה בעולם הזה.

הנה כי כן מבואר היטב מה שצוה הקב"ה לסדר את י"ב השבטים מסביב לאהל מועד, לפי סדר ארבעת הדגלים המכוונים כנגד ד' מחנות השכינה הסובבים לכסא הכבוד, כי מאחר שהשרה הקב"ה שכינתו על הארון שבמשכן המכוון כנגד כסא הכבוד של מעלה, לכן ראוי שיהיו בכסא הכבוד של מטה ארבעה דגלים, המכוונים כנגד ד' מחנות השכינה בכסא הכבוד של מעלה.

אלשיך הקדוש: "יעקב אבינו לא מת", נשמת יעקב נשארה בגופו, אבל נשמות ישראל נסתלקה למעלה

נשמת ישראל של יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד,
לכן כל נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד

זוהר הקדוש: ארבעת הדגלים הם כנגד ד' מלאכים:
מיכאל גבריאל רפאל אוריאל הסובבים לכסא הכבוד

זוהר הקדוש: "והבריה התיכון בתוך הקרשים
מבריה מן הקצה אל הקצה, דא הוא יעקב קדישא שלימא"

כל הדורות שיקבלו עליהם עול מלכות שמים בקריאת שמע, כמבואר במדרש (ב"ר צח-ג) על הפסוק (בראשית מט-א): "הקבצו ושמעו בני יעקב. מכאן זכו ישראל לקריאת שמע". נמצא לפי זה שהקב"ה כביכול יושב על כסא כבודו למולך על כל העולם, בזכות יעקב אבינו ונשמות כל ישראל שקיבלו את התורה בהר סיני וממליכים אותו על כל העולם בקיום התורה ומצוותיה, לכן צורתו של יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד ונשמות כל ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד, כי כל ישיבתו של הקב"ה על כסא כבודו היא בזכות שממליכים את הקב"ה.

"בשביל חיבתכם אני מניח בית המקדש העליון"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הטעם שנשמתי יעקב לא נסתלקה מיעקב ונשארה בעולם הזה, שעל כך דקדקו חכמינו ז"ל לומר: "יעקב אבינו לא מת", על פי מה שמבואר במדרש תנחומא (פרשת נשא סימן טו): "בשעה שברא הקב"ה את העולם, נתאווה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים". ומבאר המדרש כי רצון זה נתמלא כשהוקם המשכן והשרה הקב"ה שם את שכינתו, כמו שכתוב (שמות כה-ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

לפי זה נשכיל להבין הטעם שהשרה הקב"ה שכינתו בקדשי הקדשים בין שני הכרובים על הארון, על פי המבואר במדרש תנחומא (פרשת ויקהל אות ז) שהארון מכוון כנגד כסא הכבוד של מעלה:

"חביב הוא מעשה הארון ככסא הכבוד של מעלה, שנאמר (שמות טו-יז) מכון לשבתך פעלת ה' מקדש וגו', שמקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה, והארון מכוון כנגד כסא הכבוד של מעלה שנאמר (ירמיה יז-יב) כסא כבוד מרום מראשון, ובאיזה מקום היה מקום מקדשנו, הוי פעלת ה' מקדש ה' כוננו ידך, אל תקרי מכון אלא מכוון כנגד כסא הכבוד".

דמיון כללי, הנה כי כן איך שייך לומר על הקב"ה שהוא יושב על כסא כבודו.

אך הביאור בזה על פי מה שמצינו בספרים הקדושים יסוד גדול בענין תכלית הבריאה, כפי שכתב בעל ה'תניא' ב"שער היחוד והאמונה" (פרק ז): "הנה הוא ידוע לכל, כי תכלית בריאת העולם הוא בשביל התגלות מלכותו יתברך, דאין מלך בלא עם". כלומר תכלית הבריאה היא כדי שיקרא הקב"ה בתואר "מלך", והיות שאין מלך בלא עם, נמצא כי רק על ידי ישראל המקבלים עליהם עול מלכותו, נעשה הקב"ה כביכול מלך בפועל על כל העולם.

וכבר כתב כן רבינו בחיי פרשת וישב (בראשית לה-ז): "אנו אומרים בראש השנה שבו נברא העולם, המלך הקדוש והמלך המשפט, לפי שהיום הוא הוא תחילת מעשיו, שאין מלך בלא עם". והמקור הראשון לכך הוא מפרקי דרבי אליעזר (פרק ג): "נתייעץ הקב"ה בתורה ששמה תושיה לברוא את העולם, השיבה לו ואמרה, רבון העולמים אם אין צבא ואין מחנה למלך על מה הוא מולך, ואם אין עם מקלסין למלך איזה הוא כבודו של מלך, שמע אדון העולם וערב לו... מכאן אמרו חכמים, כל מלכות שאין לה יועצים אין מלכותה מלכות".

מעתה יתבאר ענין ישיבת הקב"ה על כסא כבודו, שהוא על דרך שמצינו במגילה (אסתר א-ב): "בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה". ופירש רש"י: "כשנתקיים המלכות בידו". כן כאשר הקב"ה מתגלה במלכותו על כל העולם, כמו שכתוב (תהלים קמה-א): "ממלכותך מלכות כל עולמים וממשתלך בכל דור ודור", הרי הוא בבחינת מלך היושב על כסא מלכותו, כמו שכתוב (שם כט-ז): "וישב ה' מלך לעולם", וכן אנו אומרים בתפלת נשמת: "המלך היושב על כסא רם ונשא".

והנה יעקב אבינו קיבל עליו עול מלכות שמים בקריאת שמע לפני פטירתו, ותיקן לבניו עד סוף

ביאור הדברים על פי המבואר בפרקי דרבי אליעזר (פרקד): "ד' תתות של מלאכי השרת מקלסין לפני הקב"ה, מחנה ראשונה מיכאל מימינו, מחנה שניה של גבריאל על שמאלו, מחנה שלישית של אוריאל מלפניו, מחנה רביעית של רפאל מלאחוריו, ושכינתו של הקב"ה באמצע, והוא יושב על כסא רם ונשא".

וזהו שתיקנו בקריאת שמע שעל המטה: "בשם ה' אלקי ישראל, מימיני מיכאל, ומשמאלי גבריאל, מלפני אוריאל, ומאחורי רפאל, ועל ראשי שכינת אל". הנה כי כן זהו שמבאר המדרש כי ארבעת הדגלים מכוונים כנגד ד' מחנות הסובבים לשכינתו של הקב"ה שהוא יושב על כסא כבודו. וכן מבואר בזהר הקדוש (פרשתנו קיח):

"איש על דגלו באותות, אלין ארבע משריין דכנסת ישראל... מיכאל מימינא, גבריאל משמאלא, אוריאל לקדמייהו, רפאל לאחוריהו, שכינתא עלייהו... ונסע בראשונה דגל מחנה יהודה לקביל משרייתא דאוריאל, ומחנה דראובן לקביל משרייתא דמיכאל... מחנה דן לקביל משרייתא דגבריאל, מחנה אפרים למערב לקביל משרייתא דרפאל".

בתרגום ללשון הקודש:

"איש על דגלו באותות, אלו ארבע מחנות של כנסת ישראל... מיכאל מימין, גבריאל משמאל, אוריאל מלפניהם, רפאל לאחוריהם, השכינה עליהם... ונסע בראשונה דגל מחנה יהודה כנגד מחנה אוריאל, ומחנה ראובן כנגד מחנה מיכאל... מחנה דן כנגד מחנה גבריאל, מחנה אפרים למערב כנגד מחנה רפאל".

נפלא לצרף מה שרמז השל"ה הקדוש (מסכת שבעות פרק תורה אור אות קג) בפסוק (תהלים ח-ב): "ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ". שהמלאכים הביעו בכך את התפעלותם מסדר הדגלים של ישראל בארץ, שהוא דוגמת ד' מחנות השכינה מסביב לכסא הכבוד, שכן אד"ר הוא ראשי התיבות של ארבעת השבטים נושאי הדגלים: אפרים, דן, יהודה, ראובן.

אלא שעתה מוטלת עלינו חובת הביאור, לבאר מהו הברית התיכון המקשר בין החוט המשולש בענין הדגלים: א. מה שביקש יעקב אבינו מבניו השבטים הקדושים, שישאו את מיטתו לקבורה לפי סדר מסע הדגלים. ב. מה שהבטיח להם שבזכות זה יזכו במדבר לדגלים. ג. מה שמבואר במדרש כי ד' הדגלים מכוונים כנגד ד' מחנות השכינה הסובבים להקב"ה היושב על כסא כבודו.

רש"י: "איש על דגלו באותות לבית אבותם, באות שמסר להם יעקב אביהם כשנשאוהו ממצרים"

מדרש: יעקב אבינו צוה לבניו: "כשתיטלו אותי, ביראה ובכבוד טלו אותי, ולא יגע אדם אחר במיטתי"

יעקב אבינו הבטיח לבניו שאם ישאו את מיטתו לפי הסדר שצוה אותם יתן להם הקב"ה את הדגלים במדבר

יעקב אבינו צוה לבניו לישא מיטתו כסדר הדגלים, לעשות פועל דמיון להשראת השכינה במשכן

לגמרי. ועל כן כל המקום אשר יזכיר מיתה בשם ישראל יכונה.

אך בבחינת יעקב, הוא הגדר אשר היה בו מתחילה לא נסתלק, רק גוע כמי שנתעלף שעדיין כל כוחות נפשו ורוחו ונשמתו דבקים בו בעצם, על כן ביעקב לא נאמר רק ויגוע ויאסף ולא כאמור ביצחק ויגוע וימת ויאסף וכו', ועל כן הטיבו אשר דיברו, יעקב אבינו לא מת, שהוא על בחינת יעקב בעת שהיה אבינו, בהולידו את בניו שהוא טרם נקרא שמו ישראל, וכל אותו הכח נשאר שקוע בבשרו".

נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד

כעבדא קמיה מאריה נראה לבאר הענין בזה, שנשמת ישראל נסתלקה מיעקב ואילו נשמת יעקב לא מתה אלא נשארה בעולם הזה, על פי מה שדרשו במדרש (ב"ר סח-יב) מקרא שכתוב (ישעיה מט-ג): "ישראל אשר נך אתפאר, אַתְּ הוּא שאיקונין שלך חקוקה למעלה". מבואר מזה כי נשמת ישראל של יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד.

על פי האמור נשכיל להבין מה שמבואר בספרים הקדושים כי נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד, ומקור הדבר בזהר הקדוש (פרשת צו טט): "כל הנשמות גזורות מתחת כסא הכבוד". לפי האמור הביאור בזה, כי מאחר שנשמת ישראל של יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד, לכן כל נשמות ישראל שהן הענפים של יעקב הנקרא "ישראל" חצובות גם כן מתחת כסא הכבוד.

אמנם כדי להבין ביאור הענין שנשמת יעקב חקוקה בכסא הכבוד ונשמות כל ישראל הנקראים על שמו חצובות מתחת כסא הכבוד, נקדים לבאר הענין שהקב"ה יושב על כסא כבודו, כמו שכתוב (ישעיה ו-א): "ואראה את ה' יושב על כסא רם ונשא", שהרי ברור שאין להבין הדברים כפשוטם כי אחד מ"ג עיקרי אמונה הוא: "שהבורא יתברך שמו אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום

נשמת ישראל נסתלקה אבל נשמות יעקב נשארה בגופו

חשבתי דרכי לבאר את החוט המשולש, על פי יסוד גדול שלמדנו ממשנתו הטהורה של האלשיך הקדוש פרשת ויחי על הפסוק (בראשית מז-כט): "ויקברו ימי ישראל למות", שעמד על המחקר ליישב הסתירה בענין פטירתו של יעקב אבינו, כי ממה שכתוב: "ויקברו ימי ישראל למות", משמע שמת ממש, וכן משמע ממה שכתוב (שם מח-כא): "ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת". ואילו ממה שכתוב (שם מט-לג): "ויכל יעקב לצוות את בניו ויאסוף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו". ופירש רש"י: "ויגוע ויאסף. ומיתה לא נאמרה בו, ואמרו רבותינו ז"ל (תענית ה.) יעקב אבינו לא מת". מבואר שלא מת.

וביאר הענין בזה כי יעקב אבינו היו לו ב' נשמות, נשמה אחת היא נשמת יעקב שנולד עמה, ונקרא בשם "יעקב" מיד בצאתו לאויר העולם, נשמה שניה נשגבה יותר היא נשמת ישראל, שזכה לה אחרי שנאבק עם שרו של עשו ויוכל לו, כמו שאמר לו המלאך (שם לב-כט): "ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל".

לפי זה מגלה לנו האלשיך הקדוש, כי נשמת ישראל העליונה יותר היא שנסתלקה מגופו של יעקב ועלתה למעלה בגבהי מרומים, אבל נשמת יעקב הנמוכה יותר לא נסתלקה מן הגוף, ומטעם זה דקדקו חכמינו ז"ל לומר בגמרא (תענית ה.): "יעקב אבינו לא מת". וכן בכל מקום שנזכרה לשון מיתה אצל יעקב היא רק בשם ישראל ולא בשם יעקב, הנה הדברים בלשון קדשו:

"והנה ידוע כי גדר מיתה הוא סילוק הנפש מהגוף, וְאִמְרָהּ, כי הנה הגדר הגדול אשר ניתוסף על נפשו ורוחו ונשמתו כשנקרא ישראל, הוא אשר נסתלק ממנו בעצם, ועל כן יצדק בו לשון מיתה, כי הבחינה ההיא מתה ונסתלקה מיעקב

כוונתו העמוקה של יעקב אבינו שצוה לבניו לישא מיטתו לפי סדר הדגלים שסביב למשכן

בזכות שנשא מיטתו של יעקב בסדר הזה, כמו שהבטיח להם יעקב באומרו: "ואם תעשו כן וטענתם את מיטתי כשם שציוויתי אתכם, הקב"ה עתיד להשרות אתכם דגלים". וצריך ביאור להבין הקשר הפנימי בין המסע עם מיטתו של יעקב אבינו לקבורה בארץ ישראל לדגלים שהיו לישראל במדבר.

ארבעת הדגלים כנגד ארבעה מחנות השכינה

רחש לבי דבר טוב לבאר העניין בזה, על פי מה שגילו לנו חכמינו ז"ל שנתאוו ישראל לדגלים, אחרי שראו במתן תורה שירד הקב"ה על הר סיני עם המלאכים שהיו מסודרים דגלים דגלים, כמבואר במדרש (במדבר ב-ג):

"בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני, ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים, שנאמר (תהלים סח-יח) רכב אלקים רבותים אלפי שׂנאן, והיו כולם עשויים דגלים דגלים שנאמר (שיר השירים ה-ז) דגול מרבבה, כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים, התחילו מתאוים לדגלים, אמרו אלואי כך אנו נעשים דגלים כמותן... וכן הוא אומר (תהלים כ-ו) נרננה בישועתך וגו' [ובשם אלקינו נדגול]. אמר להם הקב"ה, מה נתאוותם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם, (שם) ימלא ה' כל משאלותיך, מיד הודיע הקב"ה אותם לישראל ואמר למשה, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוו."

במקום אחר מבאר המדרש ענין נפלא זה ביתר ביאור, שהכוונה בזה על ד' מחנות המלאכים הסובבים את כסא הכבוד, כמבואר במדרש (במדבר ב-ו): "כשם שברא הקב"ה ד' רוחות וכנגדן ד' דגלים, אף כך סיבב לכסאו ד' מלאכים מיכאל וגבריאל ואוריאל ורפאל, מיכאל בימינו כנגד ראובן... אוריאל משמאלו כנגד דן שהוא בצפון... גבריאל מלפניו כנגד מלכות יהודה... רפאל כנגד אפרים."

אומר (שם נ-יב) ויעשו בניו לו כן כאשר ציווה וישאו אותו בניו ארצה כנען...

והיאך ציווה. אמר להם, יהודה ויששכר וזבולון יטענו מיטתי מן המזרח. ראובן ושמעון וגד יטענו מן הדרום. דן ואשר ונפתלי יטענו מן הצפון. בנימין אפרים ומנשה יטענו מן המערב. יוסף אל יטעון, למה, שהוא מלך ואתם צריכין לחלוק לו כבוד. לוי אל יטעון, למה שעתידין לישא את הארון, ומי שטוען את ארונו של חי העולמים לא ישא ארונו של מת. ואם תעשו כן וטענתם את מיטתי כשם שציוויתי אתכם, הקב"ה עתיד להשרות אתכם דגלים דגלים.

כיון שנפטר טענו אותו כשם שצוה שיטענו אותו, מנין שכן כתיב, וישאו אותו בניו ארצה כנען, כיון שיצאו ישראל ממצרים אמר הקב"ה, הרי השעה שיעשו דגלים, כשם שבשרן אביהן שהן עתידין לעשות דגלים דגלים, מיד אמר הקב"ה למשה, משה עשה אותם דגלים לשמי.

מיד עמד משה והתחיל מיצר, אמר עכשיו עתידה מחלוקת להינתן בין השבטים, אמר, אומר לשבט יהודה לשרות במזרח, הוא אומר לא אי אפשר לי אלא בדרום, וכן אחרים כיוצא בו [כל] שבט ושבט. אמר ליה הקב"ה למשה, משה מה איכפת לך, הם אינן צריכין לך בדבר הזה, שמעצמן הן מכירין דירתן. למה, שצוואת אביהן בידם היאך לשרות בדגלים, איני מחדש עליהם דבר שכבר יש להם טכסין מן יעקב אביהן, כשם שהקיפו את מיטתו כך יקיפו את המשכן, מנין שכן כתיב איש על דגלו."

נמצינו למדים מדברי המדרש יסוד נפלא, כי בכל השנים שהיו ישראל במדבר מאז שהוקם המשכן, כל חניותיהם ומסעיהם היו תחת ארבעת הדגלים, לפי הסדר שנשא השבטים מיטתו של יעקב אבינו. זאת ועוד למדנו חידוש גדול, כי מה שזכו השבטים לדגלים במדבר הוא

בפרשתנו פרשת במדבר דבר בעתו מה טוב, להתבונן בארבעת הדגלים שהתנוססו בהוד ובהדר על י"ב שבטי ישראל במדבר, בחנייתם מסביב למשכן וגם במסעם ממקום למקום, כמו שכתוב (במדבר ב-ב): "איש על דגלו באותות ובית אבותם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו".

הכתוב מפרט את הסדר של ארבעת הדגלים: דגל ראשון לצד מזרח הוא דגל מחנה יהודה ואתו עמו יששכר וזבולון. דגל שני לצד דרום הוא דגל מחנה ראובן ואתו עמו שמעון וגד. דגל שלישי לצד מערב הוא דגל מחנה אפרים ואתו עמו מנשה ובנימין. דגל רביעי לצד צפון הוא דגל מחנה דן ואתו עמו אשר ונפתלי. הנה כי כן ראוי להתבונן במשמעות הפנימית של ארבעת הדגלים.

סדר הדגלים כסדר מסע הלוויה של יעקב אבינו

פתח דברינו יאיר במה שמבאר רש"י סדר הדגלים, כסדר שנשא השבטים את מיטתו של יעקב אבינו אחרי פטירתו:

"באותות לבית אבותם, באות שמסר להם יעקב אביהם כשנשאוהו ממצרים, שנאמר (בראשית נ-יב) ויעשו בניו לו כן כאשר ציווה, יהודה ויששכר וזבולון ישאוהו מן המזרח, וראובן ושמעון וגד מן הדרום וכו', כדאיתא בתנחומא בפרשה זו."

ענין נפלא זה מבואר באריכות במדרש תנחומא (פרשתנו אות יב):

"איש על דגלו, זה שאמר הכתוב (איוב לו-ג) אשא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק, לא היה צריך לומר אלא איש על דגלו יחנו בני ישראל, ומה תלמוד לומר באותות, אלא בשעה שנפטר יעקב אבינו מן העולם, אמר לבניו (בראשית מז-ל) ושכבתי עם אבותי. חזר על כל בניו וברכן ופוקדן, אמר להן, כשתיטלו אותי, ביראה ובכבוד טלו אותי, ולא יגע אדם אחר במיטתי, ולא אחד מן המצרים... וכן הוא

לפנים משרות הדתי'ן והיום ללא שיקימותו את כל מה שכמותו עושה, החזון איש מתב באברהמי, שלמדוהו וברותו של כל מה שאדם עושה, צדק הוא לשואל נענה עם ד' חסדך השני' ההצ' רב זונדר קרויז צד"ל אמר לי, שלא הפסד מישה ואפילו פעם אחת מלכת קיבנותו וכו' ובלא איל מורי לא רואי' פנים שידלי על עי' אמרת הקיבנות והלא התבוננת בה? ויחשב איזה יונה יכול שיהיה לי שאף ביום הזה ששני בות ממקדש הוא זוכה להקריב קרבן ויפך פניוהו אין זה שולה לי.

פעם אחת פגע הנבי' צד"ל אדוכר צ"ל באחד שיצא במצב עליון לשברוהו לידובו כאשר הוא ממלכ בפי' ואומי' לעילי' לטבר' וכו', ושלא בפלא! מאומי' נהיה עני' לשבר' וזפלת הדרד'?

רב שלמה זקן אויבך צ"ל היה אומר בשם החזר'ם שאם רואים לברות אדם את ש' לו יראת שמים, יבדוק אין הוא מופלג... כי גם אם הוא אדם תורה עם נעשמת'ה זה טוב מצד' זה מצוי' אבל אין מה'ן ראה על יראת שמים, וגם את שצדתי' לשר' את בנות', הלכתו לראות את הבנות אין הוא ממפלג.

אדם צדק יצוה זמן לזפול' ולערת שנוכחי' הוא זמן שבו הוא ממפלג, ויפול' כמותו מילה במילה ממה'לת הפסלה ועד שופ' הפסלה הוא כבוד הקיבנות וקרבן צדק שלא היה בו מום, הכ' חיים טובה של החיות של יד'לוג ופסוקי' דזוהר לצדוק שפול' בצבונ'ו, אך רק במקום שאין אלא מנא אחז, אבל אם עולה מנינים צדק'ן הוא למתני' למנו' ושני' יאלי' זילק.

ואמר ה' ללחתי כדברך, ומרדכו בות, שופסלהו הקפד'ה מלח' לעל' וישאלו אתו דברך, ללמד' בואו! אפון שאתו מדרב' ומופלג' אל הקפד'ה, שאם אתה ממפלג רק כדי לצאת ידי' חובת' עם לילית הקפד'ה לא ראה בדרבה זו, אבל אכל קולך ערב' אתה ממפלג מתוך חרבת' על הבות המדולד'ה של קל' ברת' זו עם הקפד'ה מולת' לו בבתות' זו.

הבנות טובה, שששם שאדם צדק לאמר ל' פעמים ביום, ובלא זה גופו חתוש' גם כן צדק' האדם להמפלג' פעמים ביום, ובלא זה נשמתו חתוש'.

כמה פעמים אמר לי הגה"צ רבי זונדר קרויז צ"ל, שחזו"א אמר לי, כחזו"א של כל הזמן הוא מונח ושקוע בלמוד ונשקף הזוהר צדק' ללכת' את בנות גדולות' כדי להתפלל כבנות האהוב' כי רצה של כל מוח מושקעוהו יהיו בתפילה.

גמ' צ רבי זונדר קרויז צ"ל אמר לי, כי נשארם ממפלג היה הוא עומד ברות של טובים שהיו חז"ל אומרי' על הפסלה שהם מדרב'ם השומע' ברתו על עולם ופי' אדם מולידו בהם האדם צדק' לדעת השומע' לפני' מלכ' עם שולח' ומכרבו משהו מאי' אומר ל' בור' אמתי', וכו' יאהו? ה' תפלה? וכבר נבגנו בצדק' ה' עמוד החיות היום חת' כמו שאנו חואם שכינתו כל עשר דקות יוצא ספר... זו עמוד המסד גדול מילד, אולם עמוד התפילה צדק' חת' גדול' כמו שניד' בכך שצדוקים יוצאים על עניני' התפילה... היה אצל, ויחד אחד שבא מטרה' זו, וספר' שלאחר שבד קנה כרטיס טיסה (שלאטו שולח) כשהיה לו ובשכל' בנו, חתבו' שלא יוכל להתפלל תפילה מנחה בצבור, והולקי' את הכרטיסים, וזה עולה לו 900 דולר לכל כרטיס, ובחד' זה עלה 1800 דולר.

ימים עד שהיה מגיע לירושלים לכהן קרבן ושכפר לו על מה שחטא.

שאלתי את הגה"צ ר' זונדר קרויז צ"ל על מה יראתי' בהז'ל (ברכות ת' אין לו להקפיד' בעול'ה לאל' ד' אמת של מלכה דמיו' ה' אמתו, וישב לי בדרך הלצה, כמה יהודים היום יודעים הלצה'! לא ישאר אה' ד' אמתי'.

אמר לי ר' זונדר, שהנה הרמב"ם בהל' יסוד' החזרה יפ' (ד"ה) כתב מצד מביאם לאהבת ויראת ה', אם יזכנו האדם במנישו וברואיו הפסולים הדוליס ויראה מן החמתו לך לה עך וכו' מיד עמד ברעו' לאמונו ויפחד ויודע שהוא ברת קטנה שפלה אפלה עמדת ברעו' קלה מעטוה לפי' המס' דעתו וכו', נעל' ויש לזמנה על כל אותם חילוסים שכל היום מתעסקים בהכמת החמתו והכובסו וכו', ואינם מקבלים יראת שמים ואבהו' אבל החטבה על כל זה, שהאדם רוצה לקבל אהבת ויראת ה' הרי הוא שומע' אבל אדם שרצה ללמוד תבנת החכמה, אינה זוכה לקבל כל זה, האדם צדק' לראות שלא תהיה אצלו מצות אנשים מלומדי'.

פעם אחת נשאלתי איש איל עטודה שלישי' שבבת, זאת כמד' באורחם ונעלים את ידועם ואמר עטודים מברוכים ברה' לנכסתי' חו' מטרה' כי כולם נטלו שלא ע"פ הדין.

היה באהר' ברת נבנת שאלה על הדין, והיו אז בבית הכנסת רח' אירית שבבתורה לא רדעו הדין, ואמר להם אחד אב' נטאל את רבי' לי ופשוט' צ"ל, והוא לקח משנה ברורה', והוא' להם שורה הלכה מברוכות'.

כד' אחד וחד' יחיד לקבועו לו זמן ללמוד הלכות, ונלי' זה זה כמעט בודאי יכשיל' וישגת' תלמוד' שולה דתו' אמרו חז"ל כל השנה הלכות בכל יום מנסח' לו שהוא פ' שורה', ושמתני' מטיב מור' צ"ל, ולא שללאוה' אה' הוא כן פ' עושה' לו הוא לזכרונ'הו זו, ואם אינו פ' עושה' כד' מדוב באמת וכו' עשה'ה, אלא עשה' שהוא מקפיד על זה ויכל' עי' משש' ויפלי' ביום התפוס' ואפילו בפי' באב' ואינו מפסיד' שום יום, לכך הוא זוכה להכמת' זו שהיה לו חלק' לזורה'.

צ"ב התפילה - ברומן של עולים

רבים חיים מאלצ'ין היה אמר, ששל הפילה שלא כבנות [חז'ן מברכת אבות] יש לו ללמוד וכו', אבל על עניני' אפן ללא מונח, אין לו זכות, שפאלו לחשוב דבריו כד' תורה אסור, ויכח' לו רבים שואלים לו, ברת' כמת המצב עשיר, כי החקיק' מאי' רק ללמוד וכו' ויקום מצאות חזרה אהם חושבים? ללמוד על מנת לשנות' עוד אירא בשע' (ס' ו' נ' א'), יש לכונן בעינת הקדש' ולמנח' אות' מעל' להקדיש' לר' לר' לר' לשמור קדש' והיום יש בה' שבאשר' כי זה ראה' כמחאה' על הקדש' רוממה' לעיל' כי מיד שמתחיל הקדש' הוא יוצא... עוד אירא בשע' (ס' ר' ל' ס' א'), שצדוק' למד' אשרי' לפני מנחה בזמן השקום, ואלא על אי' אפשי' קמר קדש' כמת המנחה ברורה' (שם ר' ה' ק') שלא לא היה מנח' צדק' חלוד' ולומר תשוב' א' בזמן' והרבה לא יודעים ולא מקפידים על זה, האדומ' ספול' צדוק' צ"ל היה אומר בדרך הלצה' שמהש' מה' לעולם כי יהיו צדק' לעשות

דברג תהיזוק והתעוררות

עונש הגאון הצדיק מוריני רבי, גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א בביתו בענין הכנה לחג השבועות ועוד

עש"ק בא"י, נשא, בתו"ל במדבר - שבועות תשע"ט | גליון 16

צ"ב שלשת ימי הגבלה

נמצאים אנ' ענישי' סמוך לזוג מתן חזרה, צדיקים מצד להיות בשבת' דרולה' רתי' חשבונות' ומי' שאנו שמש' סיסמ' חזו' שאנו רוצ' ליתער' על גזל' חזרה שקולנו, בארה"ב, יש הגבלת' לטו' מדי' פעם על כספ' גדול של מיליונים, ואנ' מקבל' סלפוסים רבים מאנשים שמקבשים ברכה ויחילו ויחזרו את חכמת'... לנו יש אמות' אבל צדיקים אנ' לזרעשי' כל לב' החיות', ליתער' על חזרתנו ה'ן שטבה' הוא מאלפי' זה נכס' ולשמש' עם חזרה' שנו' שאמר דוד המלך' ע"ה' יש אפי' על אחרון' כמנצ'ה של רב' זוהו' שאומרת' המ' (פסחים סו') על רב' יוסף' דבינמ' דעזרחה' אמר' עבדי' לי געלא' חלוצה', אמר' לי אה' וינע' דקא' גניס' כמ' יוסף' איה' בשקא', כל יצאמה' מצדי'ם הגל' היה לשבע' לקבלת' החזרה, בלי חזרה' או כלום, אנתו' למדי' החזרה' מעיסי' את חולוס', לא ממלומת' והשק' וכו', אלא למדי' החזרה'.

במה שכתבתי ה'ן, שבעל שנה שונה יש קבלת' חזרה' מחדש' ויש חזרה' בסבת' קריאת' חזרה', בברכה' חזרה' את' אמרים', ומלכד' חזרה' לעמ' שיראלי', ושעתי' לבאי', שהאדם צדק' לזרעשי' נצמו' שהקפד'ה כבדו' ונבגנו' מהו המלכד' חזרה' ואם זכים' להפן' איה' חס' קשה' הקפד'ה הוא זה שילמדנו, זו צדקה' לחיות' הרשעה'.

כתוב משנה ברורה (ס' תצ"ד ס' ק' ב) לברא' חטנם שאובלים' ברג' השבעות' מאכל' חלב' וכו', ואנ' שמתע' עוד בשם' גדול' אחד' שאמר' טעם' נכון' לה'ן, כי בנת' שעמדו' על הר' סוד' וקבלו' חזרה', וידעו' מן' הדי' לכת'ה' לא' מאנ' מה' לזכור' תרף' כי אם' מאלפי' חלב', כי לבש' צדק' הנהי' רב' כשאו' בספן' ברקום' באשר' זוהו' ה' ולקח' חטו' החלב' והדי' להודי' וללולו' ולכשל' וכלכ' בלכ' חזרש' י' תכליש' שהיו' להם' בישול' ואנו' בוחו' מעלי' ויחזרו' ע"כ' בחור' להם' לפי' שנת' מאכל' חלב' ואנו' שומע' וכו' לה'ן, ע"כ' חזר' ביה' כדי' להכניס' בבני' הבית' יראת' שמים' לחזו' ממאכלות' וסודות' וכו'.

צדיקים היו מפחדים בשבועות חזר מאשר בימים נוראים, כי בימים נוראים האדם נשעף על המשקות מה יהיה לו אבל בשבועות החז' הוא על החיותות, וצדק' הנהג' גדולה' לה'.

צ"ד הם חיינו ואור' ימנו ובהם נתהם ויפס' לוליה', מה' הפירוש' במלים' אלה' ושמתני' מהרה"צ ר' אהרן קצנעלנב'ן צ"ל, שאם' אומר' האדם' להקפד'ה' י' הם חיינו, חזרה' היא' כמו' לחם' אדם' יאכל' לחיות' בלי' לחם' כל' אדם' אוכל' לחם' בכל' יום - בראי' זה חולה' אבל' שר' אדם' הוא מונח' לחם' ביום' זה אוכל' את' ויפס' אחר' אוכל' דבר' אחר', ולכן' אין' החזרה' היא' אצלת' כמו' לחם' לז' נזכר' לאור' מים'.

צ"ב קבלת החזרה - חזיק ללמוד הלכה

יש לדעת ששקד' קבלת' החזרה' הוא ללמוד' חזרה', שללמוד' חזרה' מביא' ליד' מעשה', וחלוקה' תורה' כבוד' מלג', רואי' שכל' אחד' מכלד' ללמוד' בש"ס' י' קבץ' מן' ללמוד' משנה' ברורה' או ע"פ' קיצור' שילוי' ואם' לא' הרי' כמו' ג' שאינו' יודע' אין' לקיים' המצוות' מה' מותר' ומה' אסור', חיים' בחזונה' ובשבע' ברובת' מספיר'... את' חזקתי' ויש' שמנוליס' ואומרים' שהחזון' הוא' ספר' חזרה' י' ממש', ולכסוד' הלכה' היא' את' שידרע' תלכת' שבת' והוא' אינו' יודע' וזה' חילוק' ה'.

אלג' אפי' מור' צ"ל, בכל' פעם' שיהודי' מחו"ל' נכנס' אילוי' ומספר' לו' שהוא' מקד' ששור' בדרך' הוי"ו', היה' אומר' לו' עניד' לו' דקות' פותר' משועו' ובמקום' זה' ללמד' הלכות', אלק' נכנסים' לישבה' ואחד' להוראה' כדאי' היא' ישיבה' שלמה' של' אלק' תלמידים', בשביל' אחד' שאנ' להוראה'.

כתוב המסכת' ישעיה' ופרק' כו' רבנן' שבזרה' ה', שחמילוי' היא' ינעה' באה' על יד' שיטת' דמשיא', וזהו' סופו' חגיגה' וזהו' סלומיד' המקיים' את' ההלכות' בודאי' שיש' לו' שישמאל' דמשיא'.

פעם' אמר' לי' הגה"צ' פישר' צ"ל, שהוא' אינו' סאמן' מתן' שהוא' שומע' על' אחד' שאינו' יודע' משנה' ברורה' זה' לשון' הניג' החברות' של' הרב' פישר' סיפר', שבאשר' סימו' איזו' סוגיא', היו' מעינים' בעני' ששפט' לדעת' איפה' ההלכה' בשילוי' ולכסוד' את' סוגיא' הלכה' לעשות', יהודי' צדק' לזרע' תלכות', אר' אפשי' לחיות' יהודי' ללא' ידיעת' הלכות', ובפטר' הבלות' שבת' שים' אסורי' סקילה', אחד' שרצה' מתמרד' בצפת', את' חטא' ויפולו' בשנת', היה' צדק' להתגלגל' בדרים' חזר'

מהו ההכנה לקבלת התורה

הכנה לשבעות יוהר טראש השנה

ידוע מה שצדיקים אמרו, שהם יראים מיום הדין של שבועות יותר מיום הדין של ראש השנה, כי בשבועות דנים על כל הרוחניות של האדם ובראש השנה דנים על הגשמיים, ועל פי דברים אלו נעשה קל וחומר, ומה אם לפני ראש השנה עושים הכנה גדולה, על ידי אמירת סליחות ותקיעת שופר ושאר ענייני תשובה, קל וחומר שיום הדין של שבועות צריך הכנה, וההכנה היא על ידי מצות 'ספירת העומר', וכפי שמובא בספר 'החינוך' שמצוה זו היא הכנה לקבלת התורה וכדי לצאת מזהומת מצרים, וכל תכלית יציאת מצרים הוא כדי להגיע לתעבודת את האלוקים על הרה הוה. והכנה זו של 'ספירת העומר' עושים בברכה במשך ארבעים ותשעה ימים, ורואים עד כמה חשובה הכנה זו לקבלת התורה, וכידוע שבמצות 'ספירת העומר' נכלל כל עבודת המידות שמתקנים בימים אלו, ומובא מהרש"ש ז"ע"א שפני הנהגת האדם בימים אלו של ספירת העומר כך נקבע מצבו למשך כל השנה, וכימים אלו אוצרות השמים פתוחים ואנחנו צריכים להכין את הכלים כדי לקבל את האוצרות.

קבלת התורה מתוך שמחה

ועיקר ההכנה לקבלת התורה הוא על ידי השמחה ששמח בעבודת השם ובקיום מצוותיו ובדקדוק ההלכה, וידוע מה שאמר האר"י הקדוש ז"ע"א שבה לכל השגותיו, משום שקיים את המצוות בשמחה. ולעומת זאת, כל התוכחה האמורה בתורה באה משום 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקים בשמחה ונטו לבב' (דברים כ"ח). וכשחטרו השמחה דנים על הגשמיים אצל התר"ג מצוות כתר"ג בעיות שהוא צריך להיפטר מהם, חס ושלוש. וההסיבה שיש בנים שעובדו את דרך האבות, בגלל שלא ראו את השמחה בקיום המצוות אצל התורים, והם מה שקרה באמריקה, שעל אף שהתורים שמרו שבת אבל תמיד התמרמרו כמה קשה לשמור שבת, ולכן הדור השני ירדו לגמרי מדרך התורה.

ומי שמתבונן מבין כמה ראו לנו לשמוח על זה שזכינו להיות מורע ישראל ולא נולדנו אצל גויים, רחמנא ליצלן, וכמו שאנחנו מברכים בכל יום 'שלא עשני גוי', אבל לא מתבוננים בגודל הוכיח הזאת, ומסופר על הרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב ז"ע"א שפעם אמר בברכות השחר בבית הכנסת ודילג על ברכת 'שלא עשני גוי, וכששאלוהו על כך אמר, שכאשר קם בבוקר נזכר מיד בגודל הוכיח שזכה להיות יהודי ומיד קפץ ובידך 'שלא עשני גוי, ועל כן דילג על זה בבית הכנסת.

ופברט ביום טוב הקדוש שבועות ראו להשתדל ביותר להכניס שמחה עצומה בלב על שזוכה לקבל עכשיו את התורה מחדש בבחינת 'נעשה ונשמע'. ושמעתי מהצדיק רבי אלי רוס ז"ל, שפעם הלך עם הרב הקדוש ר' שלומקה מזוועהיל ז"ע"א בבוקר שחל על השבועות, ולפתע פתח אליו הרבי ואמר לו: הנה עכשיו שואלים את נשמות ישראל אם הם רוצים לקבל את התורה וכולם עונים 'נעשה ונשמע', בוא ונענה גם אנחנו יחד עמהם 'נעשה ונשמע'.

איחוד חכם הוראה את העול

בשלושת ימי הגבלה עלינו להתכונן כראוי ליום הגדול יום טוב של שבועות, יום שהשפעתה היא למשך כל השנה הבאה, וכמו שאמרו צדיקים, שאינם יודעים כל כך מימי הדין של ראש השנה ויום הכיפורים, כמו שהם יראים מיום הדין של שבועות, כי ימי הדין של ראש השנה ויום הכיפורים לכל היותר עלול להיגזר על האדם מיתה, רחמנא ליצלן, כי אז דנים על החיים הגשמיים, אך עדיין לא איבד את העולם הבא, אבל בשבועות דנים את האדם על מדינתו הרוחנית ועל השגותיו בתורה ועבודה של כל השנה, והם חס ושלוש לא יזכה בשנה זו לתורה ועבודת השם כראוי הרי זה הפסד של נצח נצחים, ועל כן ההכנה ליום נעלה זה נחוצה ביותר, וכן על ידי לימוד בספרי מוסר וכן על ידי חיזוק בלימוד התורה ויראת שמים מתוך אמונה ושמחה.

סיפר הגאון רבי יצחק טוביה וייס שליט"א גאב"ד ירושלים, שפעם עבדו בחור צעיר נכנס אל ראש הישיבה שלו ושוחח עמו, ובתוך הדברים אמר לו ראש הישיבה: על כל בחור לדעת את המציאות שידור הולך דורו בא', ועל כן עליהם לדאוג על דור העתיד, וכשם שהדור הזה נתברך בתלמידי חכמים, רבנים, זיינים, וראשי ישיבות, אשר מאירים את העולם בתורתם, כך צוקקים הדורות הבאים

לתלמידי חכמים שיאירו את העולם בתורה, ואם הבחורים לא ידאגו לזה אף אחד לא ידאג לזה. וסיים מרן הגאב"ד שליט"א שדברים אלו נכנסו עמוק בליבו, וזה יזיר אותו לעולם בתורה ולהתעלות מעלה מעלה. ואכן זכה לכתרה של תורה בדורות. ועל כל בחור לקחת אחריות על עתידו, ואל יחשוב שהוא עדיין צעיר לימים וכאילו שכל החיים לפניו, אלא אדרבא שנות הבחורות זה היסוד לכל החיים שלו, וכמאמר החכם, שאילו היו ימי הזקנה בתחילת החיים אזי היו מנצלים את ימי הנעורים היטב. ושנות הבחורות הם המכריעים את משך כל החיים וקובעים את כל מהות האדם בעתיד, ואם בחור יורד מעט מן הדרך חס ושלוש, זה משפיע לכל המשך חייו, וגם קובע בזה את בנין והנהגת ביתו לעתיד, והתוצאות הם לדורי דורות, שהרי כל אחד הוא אילן שלם שמוציא פירות לדורי דורות.

כל עמל אדם לפירו

ועוד יסוד גדול תכנה לקבלת התורה הוא, שמירת הדיבור מדברים בטלים וכל שכן משאר דיבורים אסורים, וצריך לדעת שעל דברים בטלים יש איסור של 'דברת בם' ולא בדברים בטלים ואפילו שיחה קלה מגליץ לאדם ביום הדין, ואין שום מקום להקל בזה בגלל שכולם מלוללים בזה, וכבר אמר פעם מרן בעל 'הפנח חיים' לאחד, שבגנהים יש מספיק מקום לכולם.

ויש עצה טובה להינצל מדברים בטלים, וזה דבר השווה לכל נפש, לשנן כמה פרקים משינוי עד שידע אותם בעל פה, וכל זמן פגיו ויכל לשנן את הפרקים משינוי, וזה בודאי יציל אותו מדברים בטלים ומשאר דברים רעים, וזה דרוק ומנוסה. וצריך לזכור שכל רגע ורגע יקר עד מאוד, וצריך לנצל את הזמן כי אין אבידה כאבידת הזמן, ואצל גדולי ישראל ראינו איך שכל רגע היה יקר אצלם.

ומסופר על הרב הקדוש רבי נתן מברסלב ז"ע"א שבערב ראש השנה כשהיו אנשים נכנסים אליו לתת פדיון נפש היה מנצל את הזמן בין אחד שיצא לשני שנכנס והיה לומד 'שולחן ערוך'. וצריך לזכור שכל רגע ורגע הוא יקר מאוד, וצריך לשמור מאד את הזמן כי אין אבידה כאבידת הזמן, וכן ראינו אצל גדולי ישראל שכל רגע היה יקר אצלם עד מאוד.

ובענין ניצול הזמן שמעתי עובדא שפעם הגיע האדמו"ר מגור בעל ה'לב שמחה' ז"ל להשתתף בשמחת ברית, והגיע כדקה וחצי לפני שהחלו לערוך את הברית, ותיקף לקח סידור ולמד פרקי אבות, כדי שלא לבטל רגע לב. וכן ראינו אצל שולחנה של האדמו"ר רבי משה מרדכי מלעוב ז"ל שהסידים שבו ולמדו משינוי בכל רגע פגיו. היה פעם מקרה שאירע ביום הפורים, ששיכור אחד דחף את אביו ז"ל והוא נפל על הארץ, ושכב כך במשך כעשרים דקות, וכשהירמו אותו ואלו היה לו שום תרעומת, ואמר שהספיק לחזור על כמה וכמה פרקי משניות.

מסופר שפעם נסע מרן רבי ישראל סלאנטר ז"ע"א בספינה ולפתע החלה רוח סערה ויעלו שמים ירדו תהומות, ולא היה אפשרי ללמוד מתוך הספר, והתחיל לחזור בעל פה הלכות ברכות, ופירט איזה ברכה מברכים על כל מאכל, וכן חזר על עוד הלכות הפשוטות, ובכך נצל כל רגע פגיו ללימוד התורה.

וצריך לזכור שבכל תיבה ותיבה שלומד הרי מרויח בזה ריוח נצח נצחים, וזה דבר שיכולים להרויח בקל, ויחשוב, אילו היו נותנים לו על כל תיבה של לימוד התורה, ודולר אחד, כמה היו משתדל להוסיף עוד ועוד, לא שכן שמדובר ברווח נצחי לעולמי עד ולנצח נצחים, וכפי חזון האמונה בערך התורה כי יצאה להשיקע עוד ועוד. ופעם אמר לי מורו ורבי הגאון הצדיק ר' בנימין רבינוביץ ז"ל שבענין ביטול תורה מציוו שמצד אחד זה חמור מאד ודנים אפילו כדי בליעת הרוק, ומצד שני אפשר לקיים מצוות תלמוד תורה בכל לימוד שהוא, ואפילו בלימודים פשוטים וקלים, ועל כן יש לנצל כל רגע פגיו ללימוד התורה.

פעם השתתפתי בחתונה של אחד מצאצאי החסיד ר' וועלוול אייזנבאך ז"ל וראיתי שהוא יושב ולומד 'מדרש' וכן היה מנצל כל רגע פגיו ללימוד התורה.

תנאי לקבלת התורה-הדבק בתלמידי חכמים

רבי עקיבא זורש 'את ה' אלוקים תירא לרבות תלמידי חכמים' (ספחים כ"ג) ומובא בספרי בקלה שבזה תיקן את מה שאמר לפני שקיבל על עצמו 'עול תורה', 'מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו

כחמור' (שם פ"ט) [ואמר 'חמור' בדוקא כי ידוע ששכחתי חמור שזכר את התעמול, מה שאין כן שאר תפלות, וראים עד היתן ותיקן שאננו תלמידי חכם, ואין על פי שיהיה שומר מצוות אבל היה עם הארץ]. ואחרי שקיבל על עצמו עול תורה וזכה לכתרה של תורה, השווה את היראה מתלמיד חכם ליראה מהקדוש ברוך הוא כביכול. ועוד מובא בחז"ל (ספסא מלה פ"ד) על הפסוק 'ולדבקה בו' שהכוונה היא להידבק בתלמידי חכמים.

ויסוד גדול יש כאן, וזה תנאי לקבלת התורה, שצריך להתדבק לתלמידי חכמים ולהתיירא מהם, ומובא בספרים הקדושים, שההולך לשמוע את החכם ר"ה לא מפר כמו יום הכיפורים, כמו שכתוב (משל פ"ו) 'ואיש חכם יכפרתו'.

ונביא כמה עובדות מהרב הקדוש רבי משה מקוברין ז"ע"א אשר מהם נלמד את גדול ענותנותם וחקוקי אמונתם של צדיקים. פעם אמר שהוא מתייבש מאד על זה שמשיש לא הגיע בדורו. ועוד אמר שהוא מעיד על עצמו, שלא עבר על מצוות לא תעשה מעולם, אבל על מצוות עשה מי ידע כמה פגיות היו לו בקיום המצוה, ובאיזה פנים יעמוד לפני מלכו של עולם.

פעם נכנס אליו עשיר אחד אשר יד מנוכסין וביקש ממנו ברכה לעשירות, ענה לו הרבי, שהמצב שאתה נמצא בו עכשיו, זה נושא חן בעיני השם יתברך יותר ממצבך הקודם, כי עכשיו יש לך לב נשבר, וקרוב ה' לנשברי לב.

פעם נכנס אליו חסיד אחד ושפך בפניו את מר ליבו שהוא חסר כל, וזה מבלבל אותו לגמרי, ענה לו הרבי שיעקר יסוד החסידות הוא, להיות מאושר בהנהגת השם יתברך ולהאמין שהכל בא לטובה מאתו. [ואין זה חסור להם שפריך להגלגל על כל דבר, אבל מאריך, ידוע שמאמר החכם, שיער

שאתה אומר לבורא עולם שנין שן צרות, ואמר לצרות שיש בורא לעולם, וכן לוחם ויחכם]. בפרשת 'אחרי מות' מיד לאחר שכתוב על מיתת שני בני אהרן, כתוב 'דבר אל אהרן וגו' על ציווי שמירת המקדש והקרבנות, ומרומם כאן יסוד גדול, שאף על פי שעבר עליו צרה נוראה כזאת של מיתת שני בניו, בכל זאת המשיך בקיום התורה ביתו שאת [גלשטיין אומרים ש'האם ויחשך גלשטיין']. וענין כזה ראינו אצל גדולי ישראל לאחר השואה האיומה שעל אף שאיבדו את כל 'יקריהם' ועבר עליהם 'שבעה מדורי גוהים', התחילו מחדש לבנות את בנין היהדות ביתו עון ותעצומות, והצילו את שארית הפליטה שהלכו בדרך התורה, בבחינת 'גיבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו'.

ומקבלין רין מן רין

מובא בגמרא (ספסא פ"ט) שתלמידי רבי עקיבא מתו בימי הספירה, משום שלא נהגו כבוד זה בזה, ולאכזרה הדבר תמהו, וכי בשביל שלא נהגו כבוד זה בזה נעשו בעונש חמור כזה, והיכן הוא ה'מידה' כנגד מידה? בעונש זה? וביאור הדברים הוא, כפי שמובא בספרים הקדושים, שכל אחד בא לעולם עובר תפקיד ועבודה מיוחדת, וחיי נקצבים כפי הזמן של העבודה שעובד, ואם האדם מפסיק באמצע ולא ממשיך לעבוד אין שום סיבה שימשיך לחיות וצדיקים כשסיימו את תפקידם תיכף נתעבר בהם נשמה אחרת עם עבודה חדשה ואז נותנים להם חיים, וכידוע מהאריז"ל שעל ידי קריאת שמע שעל המיטה בכונה מתעבר בו נשמה חדשה של צדיק. והנה עיקר התעלות האדם בעבודת השם הוא על ידי שמקבל מתבחו ומעריך אותו ולומד ממנו, ואצל תלמידי רבי עקיבא כיון שלא היה להם הערכה אחד לשני [פי' מהם] ולא נהגו כבוד זה בזה וממילא לא למדו אחד מהשני, אזי נסתיים תפקידם וסיבת ביאתם לעולם, ולכן מתו עשרים וארבע אלף תלמידי בזמן קצר כל כך רחמנא ליצלן.

ורבי שמעון בר יוחאי תיקן את הפגם הזה ואמר 'אנן בחביבותא תליא', ובשביל זה זכה להיות 'הארי שבחבורה' משום שהיה בבחינת 'סיני' שזה מרמז על שפלותו והיה בטל לפני כל אחד, וכן ישב במערה בתוך העפר במשך שלש שנה, שזה מרמז על עוצם מידת השפלות שזכה לכן בשנים אלו. ושמעתי פעם על מאמר הגמרא (ספסא פ"ח) שרבי יוחנן בן זכאי היה מבין שיחית מלאכי השרת ונבואת שיעיית ודלים, שזה היה מומת גדול שפלותו שהיה מדבר עם כל יצור שהקדוש ברוך הוא ברא.

שבכונת 'שומרי אמונים' היה גר 'יהודי' ושמו ר' מרדכי מילר ז"ל והיה נוהג תמיד להסתופף בצל אדמו"רים וצדיקים, ופעם שאלו אותו מדוע הוא הולך אצל כל האדמו"רים? ונתנה: שיש אנשים שצדיקים רבי עובר ענינים גבוהים, אבל לי מספיק רבי שידע את

■ בהגלותך מלכנו על הר סיני ■

הקב"ה בחר בסיוני הנמוך שבהרים להורות שאין התורה נקנית אלא בענווה

■ אין רצוני אלא בסיוני השפל מכולם ■

בשעה שנתורע בעולם, כי תהגה מתענדת הקב"ה להשרות את שכנינו על אחד ההרים, למסור עליו את התורה הקדושה לעם בני ישראל, מיד עקרו ההרים הגבוהים את עצמם ממקומות מושבותיהם בכח אדירים, ושעטו למרחקים עצומים, עָבַד דָּרַךְ ימים ונהרות, עד שבאו במרוצה לפני הקב"ה. שם התחיל כל אחד מהם משבח ומפאר את מעלותיו וסגולותיו שיש לו על פני ההרים האחרים, עד כמה הוא רם ונישא וטוב מראה, והרי זה מכבד הקב"ה להשרות את שכנינו על ראש הר מפורא ונישא.

הקב"ה לא נעתר כלל לכל הפצרותיהם ותחנוניהם, אלא דחה אותם מלפניו ואמר להם שאינם ראויים לשמש למקום עבור השראת השכינה ומסירת התורה, היות שנשכלו בחטא היהרה והגאווה, ההרים, שלא יכלו להשלים עם הגזירה, ניסו את כל כוחם בהשתדלויות ותחנונים להעביר מעליהם את רוע גוד דינם, אבל הקב"ה עמד על דברו ואמר להם: "אין רצוני אלא בסיוני שהוא שפל מכולם, שנאמר (ישעיהו טו) 'מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח', וכתוב (תהלים קל"א) 'כי רם ה' ושפל יראה גבוה ממרחק'".

¹ד"ע (נל פ' יב"ד המדרש תהלים מוסר ס"ח).

■ רוצה בעמו ענווים יפאר ■

כל העניין של קבלת התורה נסמך על הצידי הזה של מידת הענווה, ובכל מקום אשר אתה פונה בדברי רבותינו שם תמצאוהו, חה משום שהענווה הוא הבסיס והתנאי לזכות לתורה, ורק מי שדעתו שפלה ורוחו נמוכה יוכל לדעתה ולהשיגה, אבל בחסרונה לא יוכל האדם להשיג את אמיתות דברי התורה ולא יוכל לעמוד על בוריה, ודע, כי גם במסכת אבות (פ"ב, א) כאשר התנא מונה שם את הארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהם, לא פסח על מדת הענווה, וכדי להביך ולהשכיך בנה שבעלי עוז לא יתכן לרכוש את התורה.

הגמרא בכמה וכמה מקומות דורשת את העניין הזה מן הכתובים, וכדשנינו במסכת עירובין (טז) דברים ארבעים: "אמר רב מתנה, מאי דכתיב (מסעי כ"ג, ט) 'ומדבר מתנה?' אמר רבי: 'אדם עצמו כמדבר זה, שהכל בן - תלמודו תשפיקים בידו, ואם לאו - אין תלמודו מתקיים בידו', והדברים פשוטים ומובנים בתכלית הפשטות עד שאינם צריכים לכל ביאור, מי שמשיג עצמו כמו מדבר שהכל דשין עליו וזכה לתורה ומו שמתנאה ומחזיק מעצמו אינו זוכה לכך.

דבר זה כבר מצאנו אצל בני ישראל במדבר, שגם הם ידעו כי אי אפשר להם להגיע לקראת מעמד קבלת התורה מבלי לתקן את המידה הזאת, שהי התורה הקדושה, שסמספרת על קורות בני ישראל עם הגיעם בראש חודש סיון למדבר סיני, אך ימים ספורים קודם קבלת התורה, ובתוך הדברים כתבה התורה (מסעי י"ג, א) כהלשון הזה, "ויבואו מדבר סיני ויחזו במדבר", 'אור החיים' הק' מדקדק בלשון הפסוק, ולומר ששם כמה עניינים יסודיים אשר מבלעדיהם אין באפשרי כלל להשיג את התורה הקדושה, כשבתוך הדברים הוא מונה את מידת הענווה והשפלות שהוא תנאי מפורש ויסוד לקבלת התורה, וזה לשונו:

"אכן כוננת הוא הכתוב הוא להקדים ג' עניינים, הם עקרי ההכנה לקבלת התורה שבאמצעותם נוצרה ה' להנחילם נחלת ש-ד-י היא תורתנו הניעמיה". כדבריהם אלו פותח 'אור החיים' את מאמרו, ובהמשך העלה על הכתב את הדברים האלה: 'וענין ה', הוא השפלות והענווה, כי אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שמשפיל עצמו ומשיג עצמו כמדבר, וכגד זה אמר 'ויחזו במדבר', פירוש, לשון שפלות וענווה כמדבר שהכל דורכים עליו', עד כאן לשונו.

■ מים הולכין למקום הנמוך ■

לא ניזיל כאן כרוכל ולהציע את כל מאמרי חז"ל ששנו בעניין זה, שאי אפשר לפרוסם כי רבים הם, אך לא נינעם מלהכיר את המימרא המובאת במסכת תענית (ג): "אמר רבי חנינא בר אבין, למה נמשלו דברי תורה למים, דכתיב (ישעיהו נ"א, א) 'הוי כל צמא לכו למים', לומר לך: מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה". רבינו המהר"ל (נתיבות שלום א- תורת אברהם - פרק א) ביאר את המאמר הזה באופן נפלא, ומסביר שכל מקום שבו שלט מעל גובה פני הקרקע, כגון ההרים והגבעות, יש להם מרחב שטח המוגבל כפי מידות

טיב התחזקות

האורך והרחב שהמוקם שלהם תופס, ואם תניח על ראש הר דברים שגודלם עולה על מרחב ההר, הרי שלא יחזיקו שם מעמד ומיד יפלו אל שפולי ההר.

מה שאין כן המקומות הנמוכים אין להם הגבלת מקום ומרחב, הם מתפשטים ללא גבול וקצבה, ואם תניח דברים בעומק הבקעה תוכל להניח מסביבו עוד ועוד ולהתפשט עד כמה שירך מגעת, ועל כן, המים, שהם בריאה שאין לו שום גבול וקצבה ואין להם התחלה או סוף, שמדרך המים להתפשט ולהתרחב על כל מקום שהוא, אזי אינם יכולים להתכנס ולהיקבץ על ראש ההר, היות ושטח ההר מוגבל ביותר, באשר על כן נשפכים הם מיד למקומות הנמוכים ששם יש להם את האפשרות להתפשט ולהתרחב ללא שיעור וגבול.

התורה הקדושה נמשלה למים, היות והיא חכמה ורוחנית שאין לה שום הגדרה של מרחב או מקום, התורה הקדושה היא דבר המופשט לגמרי מן השכל הגס והעבה, ומדרכה להתפשט ולהתרחב עד בלי שיעור וגבול, אבל כאשר האדם לוקח פגאנת ומתנאה ביהירות, הרי הוא דומה לר הר המתנשא ומתגבה מעל פני סביבותיו, והנה הוא הרי שטח שמוגבל במקום ובמרחב, אי לכך, התורה הקדושה הנודמת למים, אינה יכולה להתכנס על מקום צר ומוגבל, אלא מוכרחת להתפשט לצדדין וללוג עד למקומות הנמוכים, דהיינו אל הענווים ושפלי הרוח שאינם תופסים שום מקום עצמי, ושם מתכנסים המים כהנה וכהנה עד שמתמלאים הבקעות והעמקים בדעת את ה' כמים לים מכסים.

זהו אם כן הסיבה, שדווקא משה רבינו הוא זה שנבחר מכל הבריות להיות השליח והצידי הנאמן לקבל את התורה מן השמים, כי הוא היה באמת המוכשר מכולם לזכות לזה, והוא לא ראה את עצמו לעזי יותר מכל הבראים שעל פני העולם, כפי שהתורה הקדושה (מסעי י"ג, א) מעידה עליו בן דק באומרה: "האיש ששה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", ולפי גודל ענוותנותו כי היה הוא הראוי ביותר לזכות בתורה, כי כל כמה שהאדם מחזיק עצמו יותר בעניויות כן הוא מוכשר יותר לקבל אליו השפעת והשגות התורה.

■ מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו ■

אחר שכבר ידענו כי מדרך התורה לרדת למטה אל המקומות הנמוכים, הרי שמתעוררת התמיהה כמאלה, הרי שנינו שלא בכדי נבחר הר סיני שיענו עליו את התורה, אלא רק לפי שהיה מפורסם בגודל ענוותנותו ואף היה הנמוך שבין ההרים, אולם לפי מה שביארנו תהא, שמדרך התורה לרדת אל המקומות הנמוכים דייקא, כמו מים, לכאורה היה על הקב"ה לפת את התורה במקום העמק והשפלה, ולא על שום הר, אלא על הנמוך שביניהם!

אך נראה לפרש על פי הידוע לנו מן התורה הקדושה, שמעידה על עצמה ואומרת שאינה רחוקה מאתנו וברת השגה לכל אחד ואחד, כדכתיב (תהלים ל, א), "לא בשמים הוא לאמור מי יעלה לנו השמימה", ומפרש שם רש"י על אתר, "לא בשמים היא - שאילו הייתה בשמים היית צריך לעלות אחריה וללומדה", ונמצא, שחסד גדול עשה עמנו הקב"ה בזה שלא הניח את התורה בשמי השמים למעלה אלא בארץ מתחת, "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" (שם).

ואינו צריכים לטפס עד השמים בכדי להשיגה. לאור הידיעה הזאת, שהתורה ממש קרובה וסמוכה אלינו, עלולה להתנגב בלב האדם איוה מחשבת פסול, שיאמר לעצמו כי שלום עלי נפשי ואשכּוּל יכל כמנוחה נכונה תחת צל האילן, הן התורה הקדושה כבר תיכנס בתוך מעי בדרך ממילא, שהרי היא קרובה לנו מאד מאד, על כן, בכדי לשלול את מחשבת פיגול זה, בחר

הקב"ה להנחיל את התורה על ראש ההר ולא בבקעה, בכדי להביך ולהשכיך בינה, שאין התורה נקנית אלא מתוך יגיעה ועמל, וכמו אחד החפץ להגיע אל ראש ההר לא יצליח אם לא ניסה בכל כוחו ויזאמן על זה, כך גם אי אפשר לזכות ולעשות קניין בתורה מבלי התאמצות ויגיעה על כך.

אולם על אף שמסר הקב"ה את התורה על ראש ההר, מכל מקום לא היה זה על הר גבוה ונישא, אלא על הנמוך שבהרים, לומר לך, שאף על שצריך להתאמץ בכדי להשיג את התורה, אבל עדיין קרוב אליך הדבר מאד מאד, ואם רק תתחיל להתייגע ולהתעלות קצת, לא יאריך הזמן עד שתזכה לעלות בהר ה' ואף לקום במקום קדשו, עד מהרה תראה ברכה בעמלך ואף תצליח להניח את ידך ולרכוש קניינים והשגות גדולות בתורה, הרבה יותר מכפי ערך מעשיך.

יחד עם זאת, מעצם העובדה שהקב"ה בחר דווקא בסיוני בכדי למסור עליו את התורה, מוכיח הדבר כאלף עדים, שאין התורה נקנית אלא במי שמחזיק את עצמו שפלות הרוח ובנמיכות הקומה, וכפי שהבאנו מדברי המדרש (נ"ג) שאמר הקב"ה: "אין רצוני אלא בסיוני שהוא שפל מכולם, שנאמר 'מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח'. ובדרך זה מצאנו גם בגמרא (פסחים ס"ג), שיצתה בת קול ואמרה להרים: 'כולכם בעלי מומים אתם אצלי סיני', ומסיימת שם הגמרא, "שמע מינה, האי מאן דיהיר - בעל מום הוא".

■ לא יתייב ענווה דאיבא אנא ■

עם בואנו עד הלום נתבונן מעט במעשהו דרב יוסף, הגמרא במסכת פסחים (נ"ג) מספרת לנו, שבגדה השבועות היה נוהג רב יוסף לצוות לאנשי ביתו לבשל בשר מעגל משוכב ומעודן ביותר, ואף היה מסביר את בקשתו ואומר: "אי לא האי יומא דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא", ומפרש רש"י, "אי לא האי יומא - שלמדת תורה ותרוממותי - הרי אנשים הרבה בשוק ששמן יוסף, ומה בני לבנים", היינו שלא יכל רב יוסף להסתיר את שמחתו הכבידה על שזכינו לקבל את התורה הקדושה, כי מבלעדי זה היה יכול להיות במעמד שווה עם שאר האנשים שמוקפים יוסף, המסתובבים בשוק כאנשים המומים ופשוטי העם.

והוא תמוה מאד, הרי אינו מתקבל על הדעת שהאמורא הקדוש רב יוסף יבוא להתהלך כל כך בכח תורתו וקדושתו שזכה לה, וביותר תגדל התמיהה, שהרי רב יוסף כבר העיד על עצמו במסכת סוטה (ס"ג), ואמר שלא נמצא בדורו עוד עניו כמוהו, והיאך יתיישבו שני מימרותיו זה עם זה, שמצד אחד אומר שאין עניו כמוהו ומאידך גיסא מתפאר בכח תורתו על פני שאר האנשים שבשוק, וענווה מה תהא עליה.

אולם אם נתבונן בפנימיות העניין ובעומק כוונתו של רב יוסף, נראה שאין כאן כל סתירה בין דבריו, אדרבה, כל מה שהתבטא בינם חג השבועות לא הייתה אלא מגדול ענוותנותו ושבדן לבו, ולעולם היה יודע רב יוסף את גודל המדרגות אותם זכה להשיג, ובודאי שלא היה מרמה את עצמו אלא ידע היטב שגדול כח תורתו הרבה יותר משאר בני דורו, אך עדיין לא היה רב יוסף דעתו נוטה עליו, כי היה סובר שכל ההשגות שזכה להתגדל בהם אינם תולדה מכח עבודתו כלל, אלא הכל הוא רק בזכות היום הגדול והקדוש הזה של חג השבועות, שבו נפתחו ארובות השמים וזכינו לקבל ולהשיג את התורה הקדושה בצירוף כל המעלות הקדושות שגלו אליה, אולם הוא עצמו, מצד עבודתו ויגיעתו, אינו רואי לזה כלל ואף אינו מעולה משאר האנשים שבשוק.

אי לכך היה רב יוסף שממנו את עצמו רק בעצם היום הגדול והקדוש של מתן תורה, שרק בזכות זה זכה להשגות בתורה, אבל לא היה מתפאר בעבודתו ויגיעתו עצמו, שלא אחז את עצמו לחשוב יותר מן האנשים הפשוטים, ומזה נראה את ענוותנותו הרבה של רב יוסף שלא היה מחזיק כלל סיבותיה לנפשיה, ולא גבוה עיניו ולא רמו לבו, ואכן, רק בזכות שהתנהג כל כך ברוח שפלה כמדיה זו של הר סיני, זכה שבאמת תשרה עליו כח התורה הקדושה באופן גדול ונורא עד ללא שיעור וגבול.

יְבִר חֲכָם עֲלֵיהֶם לִסְטִי \ יָצָא בְּרַחַם כְּחוֹן שֶׁלֶן בְּסִינִי
רַחַם מְשֻׁקָּתָ יוֹם יוֹם לִסְטִי \ רֵצֶת מִתְּחִיל הַאֲרֶזֶה הַר סִינִי
הַגְּבִיל גוֹי קְדוֹשׁ וְחִתִּית סִינִי \ הוֹמִיץ בְּכַבְדּוֹ וְקִדְשׁ סִינִי
וַיֵּשׁ לְשִׁמְיָם וַיְרֵד לִסְטִי \ וַתִּפְּחֵן קְרָא נְהוּרָא הַאֲרֶזֶה הַר סִינִי
וַתִּפְּחֵן בְּרַחַם בְּסִינִי \ וְזֵר אֶרֶץ חוֹרֵי חֵן סִינִי
חֵשׁ בְּנִינִים לְקִדְשׁ לִסְטִי \ וְתִמְן אֲלִקִּים לְאֲבֹתָי חֵן סִינִי
סְחֹרְדָה יְרֵאָה הַשְּׁמִימָן בְּסִינִי \ מִכּוּ בְּמִצְרַיִם מִכּוּ עֵשׂ לִסְטִי
יְרֵאָה חֲרִים אֶל מִלֵּל סִינִי \ יִקְבְּלוּ הַלְבַּת לְמִשְׁחָ מִסְטִי
(יצו לזאת השבועות)

הודעה משמחת
נגנו לנודיע כי ניתן להשיג ספרי
טיב התחזקות
תורה • מסכה • כיבוד אב • חסד • עינים
עבודת הש"ת א' • מקומות הקדושים ב' כרכים
ספרים אלו
ושאר ספרי רבינו ניתן להשיג בחנויות הספרים

■ מאמר 'סגולת התורה' ■

בוה המאמר יבואר עומק כוונת בני ישראל כשאמרו 'נעשה ונשמע' במעמד קבלת התורה, וכוחה של קבלה זו העומדת לו לאדם לזונו ולפרנסו ולהמציא לו כל צרכיו

המכוון באמירת 'נעשה ונשמע'

איתא בגמרא (שבת פט) אמר רבי אלעזר: בשעה שהקדימו ישראל נעשה ונשמע יצתה בת קול ואמרה לתן: מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו? דכתיב ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמע בקול דברו, ברישא עושי, והדר לשמע, עכ"ל הגמרא.

נה, כל אחד וידע ומכיר בגודל שבחו של אותו הדור שהקדימו 'נעשה ונשמע' שהרי בזה גילו שמוכנים הם למסור את נפשם לצורם וקונם, ואין להם שום רצון מבלעדי רצונו יתברך שמו, ושום דבר לא יעכב בעדם מלקיים את רצונו יתברך, ולכן גילו ששלא ישמעו מה כתיב בה בתורה כבר מוכנים הם לקבלה עליהם. ואין בכך פלא שהדבר גרם נחת רוח גדול במרומים.

אך מלשון של רבי אלעזר רואים שבנוסף לכוונה זו היתה להם לישראל עוד כוונה באמירת 'נעשה ונשמע', כי בדבריו מבואר שהקב"ה כביכול התפלא באותה שעה, ואמר 'מי גילה לבני רז זה? הרי לנו שבאלו ה' תיבות 'נעשה ונשמע' שהינם מודעים לטוב כמוס' שמלכתחילה לא היתה אמורה להיוודע לדדי העולם הנוכחי, ואם רק להכונן האמורה נתכוונו, מה שיין להגדיר את הדבר כ'רז' הנודע רק למלאכי מרום?

הכל מודים בעצרת דבעיני נמי לכם

עוד מאמר מובא משמו של רבי אלעזר מענין מעלת יום קבלת התורה איתא בגמרא (ספסות פ"ח) 'אמר רבי אלעזר הכל מודים בעצרת דבעיני נמי לכם, מאי טעמא? יום שנתנה בו תורה'. עוד אמרו שם: רב יוסף, ביומא דעצרתא אמר, עבדי לי עגלא תלתא, אמר אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא' עכ"ל הגמרא. והוצא מאלו הדברים שבוה היום שנתנה התורה הוא סיבה להרבות בו במאכן ובמשטה, ושונה זה היום משאר ימים טובים שבהם ישנו מאן דאמר שם שהרובה יכול לעשות כולו לה'. ולכאורה יוקשה מה הוצא טעם וסברא היא זו - שלפי שיום שניתנה בו תורה הוא לכן צריכים להתענג בו במאכל ובמשטה - והלא הסברא הפשוטה היתה מחייבת את ההיפך - שלפי שניתנה בו תורה לכן יאה מן הראוי שיקדישו את כל היום לשם ה', בעשייתו ליום שכולו תורה ודבקות בהשי"ת.

המניעה מהאומות לקבל את התורה

וכדי ליישב את הדברים נקדים להביא את דברי חז"ל אודות השתלשלות נתינת התורה לישראל, איך שהקב"ה חזר על כל אומה ולשון, וביקש מהם שיקבלו את התורה, ומאחר ששאלו מה כתיב בה בתורה ואמרו להם, מייאנו בה. והדברים מובאים בכמה מקומות בדברי חז"ל בשינויי נוסחאות ואנו נצטט את הלשון המובא בפרקי דרבי אליעזר (פרק ט"ז) רבי טרפון אמר, זרז הקדוש ברוך הוא מהר שיעיר ונגלה על בני עשו, שנאמר (דברים ל"ג) ויאמר ה' מיסניי בא חרח משעירי למו. ואין שיעיר אלא בני עשו, שנאמר (בראשית ל"ח) וישב עשו בהר שיעיר. אמר להם הקדוש ברוך הוא מקבלים אתם את התורה, אמרו לו מה כתיב בה, אמר להם 'לא תרצו' (שמות כ"ד). אמרו לו לך מעמנו, כי אין אנו יכולים לעזוב את הברכה שברך יצחק את עשיו אבינו שאמר לו ועל הרבה תחיה (בראשית כ"ז). ומשם חזר ונגלה על בני ישמעאל, שנאמר (דברים ל"ג) והזפיע מהר פארן, אמר להם מקבלים אתם את התורה, אמרו לו מה כתיב בה, אמר להם 'לא תנגב' (שמות כ"ט). אמרו לו אין אנו יכולים לעזוב את הדבר שעשו אבותינו, שנגבו את יוסף והווידיהו למצרים, שנאמר (בראשית מ"ג) כי גגב גנבתי מארץ העברים. ומשם שלח לכל אומות העולם, (י"א: לשאר האומות) ואמר להם מקבלים אתם את התורה, אמרו לו מה כתיב בה, אמר להם 'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני' (שמות כ"ג). אמרו לו אין אנו יכולים להניח דת אבותינו שעבדו את האלילים, אין אנו חפצים בתורה אלא את תורתך נתת לעמך, שנאמר (דברים כ"ט) ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. ומשם חזר ונגלה על

בני ישראל, שנאמר (דברים ל"ג) ואתה מרבבת קדש. ואין רבבות אלא ישראל, שנאמר (מסעי' ל"ג) ובחנה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל. ועמו אלפי שנה ורכב רבותים מלאכי קדש. וימינו אוחות את התורה, שנאמר (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו. עכ"ל המדרש.

המורס היוצא מה הלשון שהדבר שגרם להם לאומות למאן בתורה היתה בראותה היא מניעה לקיומם, בני עשיו נתחנכו כל ימיהם להחיות את עצמם בכח הרציחה, לגזול נפשות ולרצחם וליטול את מונם - ומשום מה נדמה להם שאין סיבה אחרת שיכולם להמציא דרכה את מחייתם בדרך כבוד, ועל כן מייאנו בתורה האוסרת להם את הרציחה. גם הישמעאלים מייאנו בתורה מאותה סיבה, גם הם נתחנכו להתפרנס על חשבון הגזל, ומייאנו בתורה שאין רוחה נוחה מדרבם, וכן שאר האומות גם המהוגנים שבהם לא חפצו בתורה מאחר שהיא הנוגדת את דת אבותיהם לעבוד עבודת אלילים, כי כל אומה היתה עובדת להמזל שממנה ייקחה, כמבואר בספרים הקדושים שהשבעים אומות נתונים תחת שבעים שרים של מעלה ולכל שר יש לו מזל משלו שבמצאותו ממשך השפע האומה הנמצא תחת ידו, ויש לכל אלו המזלות בריאות בעולם הטבע המוכונים להם, והאומות שטעו בכח המזלות שהם המפרנסים אותם, בקשו לרצותם ולעבדם, ועל כן נמשכה כל אומה אחר העבודה זרה המכוון למזלה ומייאנו בתורה האוסרת עבודת גילוליהם בחשבם שעל ידי זה יאבד מהם יניקתם וחיותם, וכתוצאה מכך גם קיומם.

ולאור האמור מובן גם מה שהפסיו האומות באמרים להקב"ה 'תן תורתך לעמך' כי כבר מאז ידעו כל העמים שאין מזל לישראל על כן אמרו שלא תהיה בכך הפסד לישראל מאחר שבלאו הכי אין להם ח"ו תקומה, ולא ידעו כי כל המזלות שעל ידם הם יזנונים תלויה בהקב"ה בעצמו הנותן את התורה, ומזה הטעם נעשה זה המקבל את התורה בן חורין מכל המזלות ושוב אין הוא זקוק להם מאחר שנעשה קרוב אל המקור העליון שהם עצמם מתברכין על ידו.

השגתן של ישראל ב'עילת כל העולות'

גם ישראל בבואם לקבל את התורה היו צריכים למסירות נפש ועל אף שלא היו אדוקים באיוולתם של האומות ידעו שהתורה היא המגבילה את האדם, כי על האדם להקדיש את עיתותיו לתורה, וכתוצאה מכך נצטרך המאדם הנתון תחת עולה להרוויח לחמו באלו הזמנים, כמו כן סגולה לתורה את השבת מלעבד בו ומלהרוויח בו את לחמו, וגם בימי המעשה מונעת היא מהאדם להתפרנס בכמה וכמה אופנים שהפרנסה בעולם הטבע מושגת עליהם, ועל אף שלא שאין אלו הדרכים מעוותים על פי שכל האדם, ומי מדבר על דרכים מעוותים ומקולקלים כגול וגניבה והונאה, אך מאידך ידעו בני ישראל כי זה הבורא שנותן להם את התורה הוא זה המחיה אותם ועניני משוטטות בכל העולם להחיות ולכלכל כל באי עולם, ועל כן בטחו בו ומבלי לעשות שום חשבונות הכריזו 'נעשה ונשמע'! ובוה שהקדימו 'נעשה' כיוונו לומר שאין הדבר תלוי כלל ב'נשמע' כי לא ה'נשמע' יקבע את ה'נעשה', אלא נעשה גם אם אין הדבר מקובל מצד השכל והטבע.

בהירות האמונה בכח קיום התורה

בנוסף לכן הכריזו גם 'נשמע' ובזאת כיוונו על האמור בספרים הקדושים כי התרי"ג מצוות הם תרי"ג עצות לבוא לידי השגה בה' מצוות הכלליות שהם 'אנכי ה' אלקיך' ולא יהיה לך אלקים אחרים על פני כל מצוה היא מבוא להביא לידי בהירות באלו ה' מצוות, ונמצא שאחר שקיימו 'נעשה' יצאו באמצעותה ל'נשמע', על כל אף, וכתוצאה מכך שוב לא יתבעו להבין התמיהה שתמוה האומות האין נזכה לקיום על ידי התורה, כי באמצעות התורה נזכה להבין כי הוא יתברך

מנהיג את העולם כולו והוא הן ומפרנס לכל. ועל אף שישיראל שבאותו הדור כבר השיגו האמונה בהשי"ת, וכתוצאה מכך זכו ואמרו 'נעשה ונשמע' ומצד עצמם כבר לא היו נזקקים לומר 'נשמע' בכל זאת היו צריכים לך בשביל הדורות הבאים, כי המה לא זכו לראות באותות מצרים והאין יזכו גם הם לבחי' 'נעשה'? מי זה שאימר להם כי הכל תלוי ב'נתן התורה' ושלעליהם לבטוח רק בו, ולאזת אמרו 'נשמע' כי כאמור אחר שיתחנכו לקיים 'נעשה' יזכו ל'נשמע' וכוונת לומר שבזכות זה התקיים התורה בישראל בכל הדורות.

זהו שאמר הקב"ה 'מי גילה רז זה לבני?' לשון שמלאכי השרת משתמשים בו! כי מלאכי השרת שמקומם מעל העולם הטבע, הם המה המכירים ב'מנהיג הבהיר' ועל כן משתוקקים מאוד לקיים רצונו ולעבדו וכל מגמתם הוא לומר לפניו שירה, ונמצא שבהתגלות להם זה הסוד משתמשים בלשונם להללו ולשבחו. אכן בני העולם הזה הנתונים תחת עול הטבע ובעיני הבשר שלהם אינם רואים את המתחולל מעל הכוחות הטבעיים, הרי זה בגדר 'סוד' והיתה הפליאה לפניו יתב' שמי הוא זה אשר גילה להם לישראל שבזכות התורה יזכו בשפע קודש ויזכו להמשיך מקור מחיה בזכות האמונה הטהורה, כי זה הסוד נאמר בתורה כמה וכמה פעמים שאם ישראל ילכו בדרכי התורה יזכו גם לשפע גשמי, וכיון שעדיין לא נתנה להם תורה מאין להם רז זה?

מוצאה מצא חיים

ולדרכינו יתורץ שפיר את אשר הקשינו לעיל על מאמרו של ר' אלעזר האומר 'הכל מודים דבעצרת בעיני נמי לכם', ועל העובדא של רב יוסף שביקש בזה היום שישחטו לכבודו 'עגלא תלתא' כי תכלית האכילה והשתיה המרובה בזה היום היא ללמדינו דעת ולאליפנו בינה כי גדול ורב הוא כח התורה שמה תוצאות חיים אף במובנו הגשמי, וכל מקור שפע הפרנסה והכלכלה הוא מהתורה הקדושה, שבה נאמרו כל המצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. ולכן הכל מודים שצריכים לאכול ולשתות בו ביום, כי בכך מכוונים להורות שהתורה שניתנה לנו בזה היום היא המשפיעה לנו את המאכל והמשתה כמו כל שאר צרכי קיומנו לחיותנו כהיום הזה.

ולאור האמור נוכל לפרש גם כן כוונת רב יוסף באמרו 'אי לא האי יומא דקגרים כמה יוסף איכא בשוקא' - נתכוין בזה לומר שלולא כח התורה היה עליו לצאת לשוק ולהשתכר ככל הסוחרים, אבל מעתה שכל כח התורה הקדושה, יכול הוא להיות ספון בחדי התורה ולהתפרנס בכבוד ללא יגיעת כפים, כי כאמור התורה היא הזנה והמפרנסת את הוגיה. וסגולה זו נמשכת בכל הדורות וכלשונו של הרמב"ם (מהלכות שמיטת ופירות י"ג, ט"ז) אחר שבבאר מעלתו של שבת לוי (שם י"ג, ט"ז) שהיו מוקדשים להשי"ת כתב בזה"ל: 'לא שבת לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו ואונו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני יי לשרתו ולעבודו לדעה את יי והלך ישר כמו שעשהו האלהים ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה יי חלקו ונתלתו לעולם ולעולמי עולמים ויזכה לו בעה"ז דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללוים, הרי דוד יע"ה ואמר ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גודלי עכ"ל.

ויתכן להוסיף כי מזה הטעם יתענה התורה דייקא בשבת (פ"ח שבת פ"ב) כדי לרמוז ולהורות בזה שנתנית התורה היא בבחינת שבת, שכשם שיום השבת הוא יום שאין בה מלאכה ויגיע כפים, כמו כן הוא ענין נתינת התורה שהיא משפיעה פרנסה להאדם המתמסר ללימודה, עד שאינו זקוק לעמול ביגיע כפיו לצורך פרנסתו, אלא הוא יושב ולומד ומלאכה נעשית על ידי אחרים, וכפי שבאמת איתא בורה הקדוש, דתלמיד חכם בבחינת שבת, כי אינו צריך לעבוד על מחיתו. השי"ת יזכינו לקבל את התורה באמת, ונזכה בזכותה לשפע גשמי ורוחני ולכל טוב טלה.

טיב הקהילה

פ' במדבר
ד' סיון תשע"ט
גליון 463

זמני הדיקת תורות ומוצ"ש

הדר"ג 7:04
מוצ"ש 8:21
ר"ת 8:57

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א' 8:11
סוזק"ש ב' 9:03
סוד"ת א' 9:39
סוד"ת ב' 10:14

יו"ל ע"ק הילה שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורכנו הרה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

מברכים סיון | ר"ה ביום שלישי
המולד: ליל שני | שעה: 2:54 | חלקים 1

טיב הפרשה

כח תפילת האבות על בניהם

ואיתא בספרים הקדושים שמן הראוי שבוה היום יתענו האב והאם כל היום ויתעוררו בתשובה, כי כדאי הוא זה היום שיתעצמו בו בתשובה כדקא איתא ובתפילה כדי להמשיך עליה לצאצאיהם אחריהם.

מסופר כי פעם ביקש איזה היהודי מהרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע ברכה לילדים טובים, ותמה הרה"ק על כך באמרו לזאת הנך חפץ לזכות בברכה? לזאת אי אפשר לזכות בקלות, צריכים להרטיב את הריצפה בדמעות ורק בכך זוכים לזה! ואכן הרבה גדולי ישראל זכו להתעלותם בזכות דמעותיהם של אבותיהם ואמותיהם, וכיוצא העובדא שכששאלו את הגה"ק מרן בעל היחסת סופר איך זכה לבן לכתוב סופר הסייד את מגבעתו הרחבה מעל ראשו, והשיב מילאתי מגבעת זה בדמעות כמה וכמה פעמים. כמו כן שמעתי מהגה"צ רבי שמואל אייערברג ז"ל שסיפר על אביו הגרש"ז ז"ע שהנהוג היה אצלם בבית שלקראת הימים הנוראים קנו כיפות חדשות להילדים, ובערב יום הכיפורים ביקש הגרש"ז לברך את הילדים, ובשעה שברכם זלגו עיניו פלגי דמעות, ואלו הדמעות נטפו על הכיפות החדשות ונרטבו כל כך עד שנתקלקלו מרוב הדמעות, ושוב לא היה ניכר חיודשם, אנו הילדים - הפטיר הגר"ש - נצטערנו אז על כך, מאחר שזה עתה זכינו בכיפה חדשה ועוד טרם שזכינו להתפאר בה כבר לא היה במה להתפאר, אך ברבות הימים ראינו את הרושם שעשו אלו הדמעות ושחמנו על התמורה הגדולה לה זכינו, כי כלנו זכינו בזכות אלו הדמעות להתעלות בתורה וביראת שמים. גם על מרן הגר"צ מבריסק מסופר שבתקופתו האחרונה טרם הסתלקותו מן העולם היה מאוד חרד מיום הדין, ואחד מגדולי הדור שהיה מקורב אליו ביקש לנחמו, ואמר לו הרי זכיתם לבנים תלמידי חכמים המאירים בתורה, זה הזכות אכן יעמוד לכך בעולם הנצחי, והודה הגר"צ לדבריו באמרו הרבה דמעות שפכתי עליהם.

וכל אדם באשר הוא שם יכול לזכות את בניו אחרי כח תפילתו, כי אין קרבה כקרבת האב אל בניו, וכיון שכן חפץ הוא מאוד בטובתם, ועל כן יפה תפילתו עליהם ביותר, כי בהתפלל עליהם מכוון מאוד את ליבו לשמים, וכל תפילה שהיא מעומק הלב עושה רושם, ידוע לי מקרה מאוד מתושבי ארצות הברית שהנהגת בנו העלם הייתה למורת רוח להוריו ולכל מתוכניו, כי מלבד מה שלא ראו ברכה בעמלם לתכונם ולהרגילו לטוב גרם להרבה הפרעות לחינוכם של הכלל, וידע אותו אב כי יום שאין המלמד מתקשר אליו להודיע על מעלליו של בנו הינו אות לנס, באחד הימים כשראה האב על הצג של הטלפון את שמו של המלמד ידע על פי החשבון כי זה הטלפון מבקש לבשרו על הסאה שהוגדשה, ובידיעו כי אין מענה בפיו להמליץ על מעלליו, לא מיהר לענות להטלפון, אלא תיכף ללא שהות החליט לעשות את אשר כן ביכולתו, וקנה טיסה לנסוע מארה"ב למקום קבורת השלי"ה בארץ ישראל, ושם שפך לבו כמים אודות צרת בנו, ורק אחר שהרגיש בנפשו כי אכן עשה כל אשר לו, התקשר בחזרה אל המלמד ושאל אודות בנו, והשתומם לשמוע מהמלמד איך שזה עתה נהפך הבן ונעשה לאדם אחר ממש, אכן - המשיך המלמד ואמר - בשעה שהתקשרתי רציני להודיעך על גדל רעתו, אך זה פלא כי תיכף לאחר מכן נתהפך לבנו והחיל להתעלות במעלות התורה, כי מאותה שעה שהחיל אביו להתקשר בתחנותיו ובהנחותיו לנסיעתו עשתה הדבר רושם על בנו ותיכף חזר למוטב. והשי"י יחונן אותנו בדעת וברצון לבקש על צאצאיו, ואז זוכה לראות בצמיחתם ברוחני של בנינו ודורותינו עד עולם.

לְבָנֵי בְנֵימִן תוֹלְדֵיהֶם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבוֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמַת מִבֵּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִמְעָלָה מִלֵּא יָצָא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפַּח בְּנֵימִן וְשְׁלֹשִׁים אֶלְף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: לְבָנֵי בְנֵי תוֹלְדֵיהֶם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבוֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמַת מִבֵּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִמְעָלָה מִלֵּא יָצָא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפַּח בְּנֵימִן וְשְׁלֹשִׁים אֶלְף וָשֶׁבַע מֵאוֹת: (ל' - ו' - ט')

הנה התורה סמכה פקודת שבטו של בנימין סמוך לפקודת שבטו של דן, הן כאן בפרשתו והן בפרשת ויגש (מ, יא כג) כשמנתה התורה את השבטים נפשות שירדו עם יעקב אבינו במצרים, ואפשר שבוה כונה התורה להורות לנו שלא יתיאש האדם מלהתחנן על הצלחתו והתעלותו צאצאיו גם אם נראה לו שמצד מזגו וטבעו ומצד כשרונותיהם הדלים אין בהם היכולת להתעלות במעלות רמות בתורה ועבודה, דהנה רואים אנו שם בפרשת ויגש שבנימין נתברך בעשרה בנים, ואילו יהודה לא נתברך כי אם בבן אחד, ומצד הטבע לא הייתה צפיה שיזכה זה הבן בהצלחה רוחנית או גשמית, שכן חושים זה לא היה כלל מוכשר להצלחה כל שהיא, הוא היה אילם וחרש ועל פי דיני התורה מוגדר אדם עם נתאים כאלו כ'שוסה' ר"ל, ולמעשה רואים שעל אף מגבלותיו זכה להצלחה כבירה, כפי שרואים במקראות שלפנינו ששבט בנימין שהיו מתחילה עושה אנשים נמוך לעת עתה ובאו לחשבון חמשה ושלושים אלף וארבע מאות בלבד, ושבת דן שמתחילה לא שפר עליו גורלו ומבלעדו של חושים זה לא נגמה אחר על שבטו זה לעת עתה לשנים וששים אלף ושבע מאות, קרוב לפי עינים לשבטו של בנימין, זאת אומרת שאותו מוגבל זכה לבסוף לשמונה עשר חלקים יתרים ממה שזכה אדם מן השורה.

חושים זה זכה לעוד הצלחה שלא זכו שאר בני דורו, כי אחר פטירתו של יעקב כשכאבו בניו אל מערת המכפלה לקבור את אביהם הופיע עשיו ועהמיד עצמו בפתחה של המערה ותיכב את קבורתו של יעקב, וטענתו בפיו כי זה המקום שחפצים בני יעקב לקבור את אביהם מיעד עבודו, מאחר שיעקב כבר ניצל את זכותו במערה בזה שקבר בה את לאה, ולא היה לבני יעקב מענה כדי להפיש את דעתו של עשיו, ובעודם מתנצחים עמו בזין ודברים ביקש חושים להבין על מה ולמה מתעקבת קבורתו זקינו, והואו לו על עשיו העומד על הפתח, ומאחר והיה חרש לא ידע את נימוקו של עשיו, וכיון שכן נתמלא קנאה על ביוטו של זקינו וסטר על פניו של עשיו, והיה זה בעוצמה חזקה עד ששגם להפרדת ראשו של עשיו מעל גווייתו, ובכך זכה להפיל את הקליפה שהתנגדה לקדושת ישראל מתחילת התנוצצותה, וזה הזכות נפלה לחלקו דוקא בסיבת היותו מוגבל בשמיעה.

מכאן אתה למד שהמודד להצלחת האדם אינו תלוי בתכונותיו ובכוחותיו, ולפעמים דוקא זה הנראה חלש בטבעו זוכה להתלחה בלתי נתפסת, ולפעמים משתלשלת הצלחתו דוקא בסיבת היותו מוגבל, ומכאן פתחון פה להאדם לבקש על הצלחתו והתעלותו צאצאיו גם אם נראה לו שזכותם להצלחה היא מהם והלאה, כי אין ההצלחה תלויה כי אם ברצון העליון והרצון מסוגל ביותר להתעורר בכח התפילה, ומן הראוי להרחיב הידיעה על זה לעת עתה בהיותנו סמוכים ליום ערב ראש חודש סיון, כי השלי"ה הקדוש מביא שליבו אומר לו כי זה היום מסוגל ביותר לבקש על הצלחת הבנים,

טיב המערכת

לקחת את הלויים

סיפר מורנו הרב שליט"א: 'יהודי אחד בא אלי עם בקשה, שאברך אותו שיזכה בהגדלת הלויט הגדולה, אמרתי לו: כבר הרבה לפניך ביקשו את אותה בקשה, ולמה שיתן הקב"ה דווקא לך את הזכיה הגדולה של הלויט? ענה ואמר: אם אזכה בלוטו אני מבטיח שאעזוב את כל העיסוקים ואתישב ללמוד בכלל יום שלם, אמרתי לו: דע לך שיש לקב"ה אלפי אלפים של אברכים שיושבים ולומדים בכללים מדי יום ביומו בלא שיצטרך הקב"ה להבטיח להם את הזכיה הגדולה של הלויט!'

הקב"ה בחר את שבט לוי לשרת אותו במשכן, ורש"י מסביר מה הסיבה שבחר הקב"ה דווקא בהם: 'לפי שהיתה העבודה בבכורות, וכשחטאו בעגל נפסלו, והלויים שלא עבדו עבודת אלילים נבחרו לתחיתם'. ובספר צדוק המור מביא הסבר נוסף וז"ל בקצה: 'דעתי בזה, כי שבת לוי ממצרים נבחר מצד קדושתם ומעלתם, לפי שהיו גזע נבחר עוסקים בתורה ובמסורת הברית שמסר להם יעקב אביהם, מצד קבלת אברתם ויצחק ושם ועבר, ולכן נבחרו, ורצה השי"ת שיהיו שמשים לו ועומדים בהיכלו, ולכן נתן השי"ת לשבט הלוי שמירת המקדש, שהיו שלמים ודבקים בד', לפני שחשקה נפשם בתורה יותר מנאשת נעורים, והתורה יש בה כל תענוגים והכסף והזהב לפי שהוא כבוד מכל כלי חמדה', עכ"ל.

הרי לנו כי שבת לוי הבדילו את עצמם מכל השבטים, הן במצרים - שהיו עסקו בתורה, והן בחטא העגל - שהיו השבט היחיד שלא השתתף כלל בחטא, ובזכות ההתבדלות הזאת הם זכו שהקב"ה בחר בהם להיות השמשים שלו, שומרי משמרת הקדוש, משרתי ד'. מדברים אלו אנו למדים שכשאדם מקדיש את עצמו ללימוד התורה ולעבודת השי"ת אזי הקב"ה לוקח ממנו את כל הטרדות האחרות ודואג לכל מחסורו, כמ"ש במסכת אבות 'כל המקבל עליו עול תורה מעבידין ממנו עול מלכותו ועול דרך ארץ', אבל זה לא הולך מפון, א"א לבקש מהקב"ה תן לי את הלויט ואני מבטיח לשבת וללמוד, כשם ששבט לוי לא היו באים ואומרים לקב"ה תבחר אותנו לשרת במקדש ואנחנו מבטיחים שלא נחטא בעגל..

(עפי"י טיב התורה-במדבר)

זמני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א
אך ורק בתא קולי שפספרו
052-7168366

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א בפספר פינחד וישיור לשיחות בשלון הקודש: 073-2951320 לשיחות באידיש: 073-2951321

טיב הודעות

י"ד הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvov@ramapost.com to secure your ad space.

POMONA ENTERPRISES CORP.
Custom Home Builders
 845-354-0018

YOUR LOGO HERE

www.POMONAENTERPRISES.com

UNLIMITED ISRAEL™
 ON ISRAEL'S MOST RELIABLE NETWORK

FIRST//CLASS
 LEASING

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price.
Wise Men Insurance Services
support@wisemeninsurance.com
 Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

TELETECH
 SECURITY & COMMUNICATIONS

ROCKLAND TRANSFERS
 CAR SERVICE

- ◆ Airport car service (departures and arrivals)
- ◆ City to City
- ◆ Per Hour Hire
- ◆ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ◆ Reliable and Safe
- ◆ Fixed Rates
- ◆ No Added Fees
- ◆ Credit Cards Accepted

Easy Booking Online

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
 Call / Text
(845) 288-8888

ACHDUS | אַחְדוּת
 ENTERTAINMENT | אֶחָדוּת

ENTER A NEW UNIVERSE OF KOSHER ENTERTAINMENT

as eighth grader Aryeh Rosen struggles with one of his greatest and most dangerous missions...GETTING UP ON TIME!!!

WHAT CONNECTS ARYEH WITH AN ANCIENT STORY FROM THE DAYS OF THE FIRST TEMPLE?
 WHO IS THE CHACHAM CHINOM, AND WHAT'S HIS CONNECTION TO ARYEH'S REBBE, RAV MARKOWITZ?
 WHAT SLEEPS UNDER THE KOTEL, AS IS ABOUT TO AWAKE, OPENING A DOOR THAT WILL CHANGE THE WORLD FOREVER?

WITH EVERY ISSUE IN BOTH HEBREW AND ENGLISH

WWW.ACHDUTENT.COM @AchdutEnt

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Sicht Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman
(English \ Yiddish)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA

SHVILEI PINCHAS

AREIVIM

MIZMOR L'DOVID

PENINIM

KINDER TORAH

PARSHA PSHETEL

ענפי ארץ: COMING SOON!
ALL NEW ORIGINAL CONTENT

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

דברי תורה עברית

חוס של חסד

דברי חינוך והתעוררות

טיב הקהילה

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חינוך והתעוררות • חוס של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

בסייד - ה' סיון תשע"ט - 8 יוני 2019 - מאנסי: הדלקת נרות - 8:08 - מוציש"ק - 9:18 - ISSUE #034

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמפוסט

פרשת במדבר

בקרוב! ענפי ארז
 מקורי תוכן חדש

חג כשר
 ושמה

טיב הקהילה • דברי חיזוק והתעוררות • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

דברי תורה
 עברית